

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
 ISEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVNINKŲ

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Lietuviams grėšia bežemės pavojus.

Viename iš „Lietuvos Žinių“ pastaresnių numerių randame žinutę, kaip Rusijos valdžia visą Šaunų pavieta (Kauno gub.) žada praskiesti rusais. Tėnai yra apskaitliuoti, kiek tūkstančių dešimčių liekasi parduodamos žemės. Tą žemę valdžia jau iš kalno nulėmė šitaip išdalinti: vieną pusę griežtai atiduoti rusams kolonistams, kitą pusę palikti žmonėms iš kitokių tautų. Bet jeigu „kitokios tautystės“, — sakysim ve lietuviai, — tų žemių nupirkti nespės, tai ir kita pusė šitų žemių galės lengvai pereiti irgi į... maskolių rankas. Tokiu būdu vieną iš mūsų didžiausių pavietų Lietuvoje taps rusiškas dideliu skaičiumi rusų, ir lietuviams savo tėvynėje vieta pasidaro jau kur kas ankštesnė...

Šitas valdžios sumanytas būdas yra naujas savo pavidale, bet ne naujas tiksluose. Juk mes jau žinome, kokią pavojingą politiką rusų valdžia varo Lietuvoje su pagalba Valstybės Banko, kuris akiliai rankioja-stvarsto bankrutijančių ponų žemes Lietuvoje ir ant tų žemių kolonizuoja burliokus iš Kalugos ir Viatkos. Tas bankas gražum valdžios šidru pridengtas jau didelę dalį Lietuvos iš lietuvių atėmė. Atkeliamiems iš Maskolijos kolonistams rusams valdžia duoda visokias malones, paskolas, dovanas, pašalpas ir visaip juos glamonėja, kad tik jie Lietuvoje atsibūtų ir lietuviams šitų žemių nebe paleistų. Dabar gi Šiaunų paviete sumanytoji expropriacija lietuviškų žemių jau kitokią kelią pramuša: čionai be jokios atžvalgos ir atramos valdžia atskaito pušę liekanų pardavimui žemių ir — še jas rusams kolonistams! Jeigu gi niekas nepasirūpys nupirkti likusios pusės žemių, tai valdžia galės ir jas su ramia sąžine atiduoti tam „kas artimesnis pagal marškinių“ draugas, tai yra — rusams. Naujas mūsų žemių grobimas yra aiškus ir į dangų šaukiantis atkantos žygis. Bet kas mums galima padaryti? Juk mes turime Valstybės Dūmą ir atstovus; mes turime savo valsčių sąvyvaldą; mes turime savo „partijas“; mes turime savo spaudą; mes turime... ką? — na gi, turime tiesą iš

savo tėvynės bėgti Anglijon ar Amerikon. Viską mes turime. Bet niekas mums negelbsti. Dūmoje atstovai turi kalbėti apie „tėvynės Rusijos reikalus“, nors tie diametriškai būtų priešingi Lietuvos reikalams (jog ir kolonizavimas rusų Lietuvoje be abejonės yra visos Dūmos užgiriamas, kur jau koks lietuvis atstovėlis bedrįs savo balsą pakelti, nors jis ir geriausiai mokėtų rusiškai parėkti — jį tik išjuoks!...). Mūsų valsčių balso senai centralinė valdžia negirdi; valsčiuose „prigovorai“ yra grynas farsas, — juos žemiečių viršininkas gali vartyti, kaip išskalbtą pirštinę, kaip tik nori. Mūsų partijos labai garsios tik salėse, saliuose, ant poperiaus ir „už ravo“; bet Lietuvoje jos gyvu lavonu atsiuduoda — tai yra lavonas, kurio nei Rusijos valdžia vengia, nei brolis lietuvis besitiki jį dorai pakilsiant ir savo žodį tautos labui ištarysiant. Mūsų spauda turi užčiauptas lūpas; o kuri turi lūpas palaidas, tai tos lūpos taip palaidos (kaip va Amerikos tūlų „laikraščių“), kad Dieve žėlėk jas begirdėti: jos nedaro mums nei šilta nei šalta. Berods jeigu dabar prisiklausyti tūlai mūsų spaudos daliai, tai ji visai nesisieloja, kad Lietuvos žemė iš lietuvių rankų išplėsiama, o milijonai lietuvių yra daroma klajūnais proletarais, kurie už kokio desėtko ar daugiau metų nebeturės nei savo žemės nei savo ukėsystės. Tai bus milžiniška masa lietuvių ištremtinių-išguitinių, kurie patis ir jų vaikai turės svetur pražūti. Bet mūsų laikraštija ir tūla dalis visuomenės šitą faktą tarsi net su seilėmis tarpedantų čėpsi, tarsi sako: Vat gerai! Vat puiku! Kuo greičiau lietuviai bus expropriuoti ir expatriuoti, kuo greičiau jie pavirs į ubagus-proletarus, tuo veikiau mes susilauksime socializmo!.. (Nesenai vienas iš tos betaucijų-elgėtų armijos šaukė viename miestelyje per prakalbas, kad jau reikia Lietuvos himnas partaisyti, — užuot žodžių: „Lietuva tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė“, reikia partaisyti: „...tu ubagų žemė“?! Ir koks tai džiaugsmingas buvo paskiaus kitų tokių-pat elgėtų krykštavimas, kad vienam iš jų silp-

nadvasių draugų pasisekė išrensti tokį kalamburą... Nelaiminga ta tauta ir mirėčiai nuteista, kuri pasilieka be žemės! O Lietuva neužilgo pasiliks be žemės, jeigu lietuviai tylės ir nesirūpys savo žemių pirk. Pirk ti reikia visur, kur tik mes ant žemės atsistojame. Tie kurie gyvena ant žemės apjuosiamos Nemunu ir Daugu, tegul nepaleidžia savo tėvynės iš po kojų ištraukiant; tie kurie apsistoja svetimose šalyse, tegul ten darosi laikiną tėvynę, kaip daro Amerikoje vokiečiai. Tegul čionai nors lietuviai stengiasi žemes ingyti. Baisu yra tautai be žemės pasilikti ir klujoti po svietą nuo žemės atskirtais ir jos prakeiktais, kaip žydams!..

Peržvalga.

// Mūsų tautiečiui kongresan patekti nenusisekė. Fairbankse, Alaskoje, rugpjūčio 13 d. atsibuvo iš šios didžiausios Alaskos kasyklių srities rinkimai delegatų į kongresą. Progresistų-rooseveltečių (Bull Moose) kandidatas Jame Wickersham gavo 2,094 balsus; republikonų partijos kandidatas — 1,208; socialistų partijos kandidatas — mūsų tautietis Kazis Kriaucūnas — 1,170; demokratų — 770; ir — nepaminėtos partijos — 202. Tokiu būdu p. K. Kraucūnas gavo 924 balsus mažiau už progresistų kandidatą.

// „Laisvė“ 66N. pasidžiaugia, kad p-nas Ramanauskas (jau dabar ji Ramanauską ir ponu pradėjo vadinti) nesirodo teisme, todėl ir jo užvesta prieš tąjį laikraštį byla atidėta rugpjūčio 28 dienai.

Tame pat „Laisvės“ N. p. Jonas Raulynaitis ašarodamas rezingnuoja iš tautiško šusivienijimo, nes jam susyk atsivėrusios akis ir jis pamatęs, jog susivienijimas nuskriaudęs „nevienu knopu, nevienu vyrą, moterį ir nevienu mažą kūdikį (!)“, o dabar da kviečias pašalpinės draugystės prisirašyti. Atsiveikindamas p. R. pagrūmoja susivienijimui kumščia ir sako: „Ir dabar, ponai, jūs galite džiaugtis... kad ir vėl nuskriaudėt keletą jaunų lietuviškų kūdikų, už ką jie jums bus dėkingi ir už ką jus neužmirš“.

Stebėtina! Žmogus pats mato, jog išstodamas iš susivienijimo skriaudžia savo vaikučius, vienok išstoja ir gana.

„Lietuvių Žurnalas“ 7 num. prisizada padidėti iki 16 puslapių. Prenumeratos kaina liksianti ta pati — 50c. metams. Padidėsias greitu laiku, tik šaukiasi skaitytojų pagalbos. O pagalba tokia: gauti da kita tiek skaitytojų. Kitai „nieko negalėsias padaryti“.

„Kovos“ 32 N. p. J. Baltrušaitis barasi ant sąjungiečių-smarkuolių, kurie pradėjo vartoti referendumą menkiems ir net negražiems dalykams, kaip va apie išmetimą iš Sąjungos tų socialistų, kurie po naująja deklaracija (t. y. laišku, kuriame iškvociama nuo ypotos privatiškiasis smulkmenas) nepasirašys ir tų, kurie kadaisia prieš tvaną nepasirašė po senąja. Savo straipsnį p. B. užbaigia šiaip:

„Mes (socialistai) nepildom savo užduoties: nesišviečiam ir nesviečiam kitų, kad jie mokėtų naudotis laisve ir nelamotų jos inagių, nepurvintų jos rūbų.

„Visų šalių darbininkai, vienykitės! O jei ką brauksite, tai išbraukit tik jūsų aptemdytojus, jūsų braukikus!“

Malonu girdėti, kad nors vienas socialistas ištare teisybės žodį apie savuosius.

Katalikas“ išsiujuosės kalbina lietuvius balsuoti šį rudenį už prezidentą Taftą, kuris būk esąs lietuvių geradėju. Grasina balsuoti už demokratų kandidatą Wilsoną, nes jis nuo balsuotojų atimsias darbą ir išvarysias iš biznio.

Smarki agitacija!

Politikos savaite

AMERIKA. Demokratų partija nors su dideliu vargu, bet vis gi nori sekti paskui pažangesnios visuomenės balsą. Visuomenės didžiuna pastaraisiais metais labai priešinasi didinimui kaštų karės reikalams, o mūsų karštieji karių šalininkai būtinai nori tuos kaštus didinti. Paveizdan, ir šiemet senatas ir prez. Taftas su karės sekretorium būtinai reikalavo pastatyti šiemet dar du didžiuliansiu karės laivu — dreadnautu. Bet demokratai mato, kad laivyno didinimas ištrauks naujus milijonus iš liaudies kišenės. Visuomenė galės valdžioms keršyti ir šiemet prezidento rinki-

muose didelės minios neužganėdintų piliečių galės balsuoti už socialistus, kurie eina prieš kares. Na, o demokratai netiktai nenori paleisti iš savo rankų kongreso, bet labai nori iš savo partijos prezidentą išrinkti. Todėl reikia įsigerinti visuomenėi. Ir delto šiadien kongrese demokratai atmetė valdžios programą statyti du laivu; vieton šitų užgyrė tik vieną.

ANGLIJA. Revoliucijos smėkla Anglijoje pasirodė vėl naujame pavidale. Dabar valdžią nugalėdino jau ne streikai ir bedarbėbado sumišimai, bet tautiški prietikiiai tarpe anglų ir airių. Iš airių ir jiems prielankių anglų susidarūs Unionistų Partija ir jos vadovai sukruo Ulsterio provincijose kurstyti žmones prieš nacionalę valdžią. Iš ko susideda tie kurstymai, dar tikrai nežinoma. Bet admiralitės pirmininkas lordas Churchill suranda, kad unionistų leaderių kalbose esą kurstymai atskirti Ulsterio sritis nuo Anglijos ir inkurti atskirą parlamentą. Tokis unionistų pasielgimas yra didelė pražanga prieš Anglijos valstybę — yra tai pasalūmas ir pardavystė. Todėl žadama areštuoti šiuos parlamentato sanarius ir unionistų partijos vadovus: Bonar Law, Sir Edward Carson, F. E. Smith ir kitus. Be abejonės šitie atsitikimai sujudis vėl visą Angliją ir Irlandiją; o jei kokia, galės iškilti ir gresmus kraujo praliejimai.

MEXIKA. Maderos arba federalinė armija atsiekė didelę pergalę ant revoliucionierių, kurie su savo vadu generolu Orozco jau ruošiasi bėgti iš miesto Juarez. Čionai maistinininkai dar nuo revoliucijos pradžios buvo įsikūrę savo sostapilė. Nebetekę šito svarbaus punkto, revoliucionieriai sako trauksis į girias ir pustynes, iš kur sunkiau bus valdžios armijai juos iskrapsyti.

CHINIJA. Naujosios respublikos valdžia nutarė peržiūrėti savo tarifo ir muitų sistemą, kuri buvo dar 1902 m. nustatyta. Manoma, kad delei šito bus susikirtimas su kitomis šalimis, kurios ikšiolei labai pigiai ingabendavo Chinijon savo tavorus, ir, žinoma, chinų valdžią nukropdavo. Hankow mieste areštavo garsų politikierių Čang-Čen-Vu, kuriam policija tuojaus nuėmė galvą. Jisai buvo apskūstas, joga suorganizavęs suokalbi nušauti keletą sanarių iš Ho-Nan liaudies seimo.

MAROKA. Iš Fezos rašo apie smurtą kovą tarpe francūzų kareivių ir vietinių murinų, pasekėjų vado Siehtala, kuris nori prisimusti prie Marokos sosto. Kova įvyko ties Mouley Buchta, kur francūzai per kelis sykius

užpuolė su durtuvais ant murinų ir 3000 jų tai išbadė, tai išvaikė. Francūzai palydėję saviškių tik aštuonius žmones. Šiuom žygiu tas kraujo balius francūzams lengvai nusisekė.

Iš Visur.

× Parduoda Napoleono dvarą. Iš Londono rašo, joga anglų valdžia nusprendusi parduoti iš licitacijos Napoleono Bonoparte dvarą „San Martino“ ant salos Elba, kur šisai nuvainikuotas Francijos imperatorius ir pasaulio bausiuolis sėdėjo uždarytas ištremime. Podraug bus parduotas ir Napoleono muzėjus. Licitacija prasidės rugsėjo 2. ir pirmtinė čienia bus skiriama \$27,500.

× Pasimirė garsus kompozitorius. Paryžiuje, Francijoje, savo rezidencijoje rugpjūčio 13 dienos rytą pasimirė garsus francūzų kompozitorius, Jules Emile Frėdėrie Massenet, 70 metų amžiaus sulaukęs. Jisai sirgo gana ilgolaiką taip vadinama — vežio liga, tačiau jo mirtis buvo ūma ir netikėta. Paminėšime čia šiuo tarpu nors ir keletą jo muzikos veikalų, kurie žinomi ir lietuviams operų lankytojams bei muzikos mėgėjams. Štai jie, kurie savu laiku buvo statomi tai Metropolitan Opera House, tai Brooklyn Academy of Music salėse: Thais, Grisėlidis, Sapho, Le Jongleur de Notre Dame, paglaeci, Cavalleria Rusticana ir kt. Jules Emile Frėdėrie Massenet gimė Francijoje netoli nuo St. Etienne gegužio m. 12., 1842 m.

× Pasimirė Italijos karaliaus senutė. Roma, Italijoje, rugpjūčio 14 d. pasimirė Italijos karaliaus Vietoro Emmanuelio III. senutė Elzbieta, Genoa kuningaikštienė.

× Užmušė 26 darbininkus. Dortmund, Vokietijoje, rugp. 13 d. bepuldamos geležies štangos užmušė 26 geležies dirbtuvės darbininkus.

Iš Lietuvos.

BIRŽAI. „Lyra“ — Biržų Dramos-muzikos draugija žada liepos 26 ir 29 d. suruošti koncertą. Dainuos didelis choras, žinomo mūsų dailininko S. Šimkaus vedamas. Mes labai džiaugiamies, kad mums aplankė g. S. Šimkus — išgirsime jo puikių liaudies dainelių, kurios taip visiems patinka.

PAŠVITINIS. Šiaunų pa. Dabartinis mūsų klebonas negali

intikti nei davatkom. Visi apkalba jį, kaip brangininką. Dabar žmonės laike atlaidų kokių nors nei atsigerti klebonijoje negali gauti. Senamjam klebonui esant, būdavo padėti prie šulnio kaušikai žmonėms atsigerti, o dabar klebonas net tą šulinį užvertė, kad žmonės nevaikšiotų jam po langais.

Pas mus neseniai praplato senasias kapines, bet žmonės nenori jose laidoti. Beplatintant senus kapus, prie jų priskyrė dalį kuduris ir liepė parapijonis privežti jon žemių. Vieni vežė gerą žemę, kiti gi, kad arčiau būtų vežti, sugrandę netoli nuo gatvės nuvežė. Matai, žmonės bijosi lįsti purvynėn net ir numirę.

St. Brš.

Švetošyno gm., Naum. pav. Baisu ir matyti, kas pas mumis darosi, koks čionai kyšių ėmimas yra išsiplatinęs. Štai nors gegužės mėn. mūsų vaitas B. Račkus, vienas šaltišius ir kertamosios švetošyno girios sargas apvažinėjo tuos biednus žmones, kurie da tiktai pernai, o kiti šiais metais atsiėmė nuo Kauno Valstiečių banko (! Red.) seniau užrašytas žemės daleles. Matai, jie, atsiėmę žemę, pradėjo priiminėti gyvulius ganyklon. Mūsų „vyriausybė“ panorėjo pasipelninti. Sekminėms, taigi nuvažiuo, gudriais žodeliais pagadino, girdi, negalima svetimų gyvulių priiminėti ganyklon... tiktai tegalite savuosius ganyti. Kai kurie ėjo „toliau“ teisybės jieskoti, o kiti įtvoyti jiems po kokią rublį. Tai Sekminių antrą dieną, rabi, „surinktais piningais“ ir pasilinksmino: alų gėrė, dainavo, toli buvo girdėti. **J. Vedegis.**

ALUNTA, Ukm. pav. Šiomis dienomis prašalino mūsų raštinką ir jo pagalbininką. Vietos nuostojė juodu delei blogų darbų, nuskriaudė nepadoriu būdu raštinko tarnaitę. Raštinkas buvo rusas, o pagalbininkas lietuvis. Laukiame raštinko lietuviu.

Kurmis.

ZAPIŠKIS, Mar. pav. Liepos 21 d. Nemuno pakrantėje susitiko V. Savicką keturi vyrai ir pradėjo jį pagaliai mušti. Bet pastarasis pradėjo rėkti pagalbos. Tada mušeikos šovė iš šautuvo ir padarė 15 žaidų. Sužeistą nuvežė ligonbutin. Gydytojai pripažino, kad išgysis. Mušeikos pasodinti kalėjiman. Tai girtybės vaisiai. **Žemutis.**

MESKUIČIAI, Šiaulių p. Liepos 8 d. apyvakariais pro mūsų miestelį pralėkė aeroplanas (oru skrendas prietaisas). Oras buvo skaidrus, tai viskas puikiai išrodė. Buvo tai nematytas daiktas. Žmonių buvo sužgusiu daugybė, tai visi žiūrėjo ligi tiktai galėjo matyti. Senesnieji buvo išsigandę, sakė, kad „Teismo dienos“ sulaukė. **Kas-tas šviesuolis.**

Manaitiškių sodžiuj, Zarasų p. vaikinas A. O. pradėjo „stebūklais“ gydyti visokias ligas. Pašnabzdės, lieps ligoniui užsimerkti, papus burnon, dabok, ligonis ir „sveikas“. Gydo akių ligas, priemečius, patrukius, sausliges, — bet šitas jau iš kningos. Taipogi jis galįs padaryti su žmogum, ką jis norįs, net šunį užkalbąs, kad nelotų. Taigi žmonelės plaukte plaukia iš visų pusių pas stebūkladarį gydytis. Mūsų parapijoj toks gydytojas nebeperimas. Jan 3-tas metų mirė Savytų kaime A. Kelbauskas, kuris nieko nevalgęs, tik viena alyva mitęs ir kitus ja gydęs, ir taip išgulęs apie 10 metų, ir imdavęs kas kiek duodavo. Net davatkos šventuoju jį skaitė ir laukė stebūklų. Bet jis mirdamas nė jokių stebūklų nepalikio, kaip tik

gerokai piningų ir naujus namus žmonai ir vaikams. Šis gi ima ir gi kas kiek duoda. Bet žmonės kalba, kad ir Amerikoj nieks tiek piningų neuždirbąs. **Juoz. Šv.**

ALYTUJ, Trakų pav. liepos 5 d. sudegė 6 grėčios, kaip kurie žmonės visai mažai ką išgelbėjo; daug kas buvo daigtų išsinešę, bet paskum kaip prisiėjo nešti atgalios, tai ir pusės neatrado. Buvo daug žmonių vieni gelbėjo, o kiti vogė.

Gaisras nežinia iš kur prasidėjo. Kaip girdėti padegę uriadninką, tai iš ten ir prasidėjo. Ant jo daug kas turėjęs piktį.

Hol-Flet.

PUPONIS, Ukm. pa. Birželio mėn. buvo čionai vestuvės be sročios. Paprastai, kas negali iškelti vestuvių pats vienas, tai prašo sročią pagalbos. Taigi sročia atsiveža degtinės, pojauniai vidutiniskai apie 10 rb. degtinei išleidžia. Taigi paskum geria, mušasi, peiliais badosi. Va, neseniai Kupiškenuose be maža ko nepapjovė vestuvėse vieno vaikinio.

Viturėlis.

KRAKIAI, Kauno pav. Birželio 24 d. vidudienyje ėjo vieškeliu nuo Meironiškių kaimo senas elgėta žydas, beturįs apie 90 m. Pakeliui jį sulaukęs 17 m. vieno ukininko sūnus ir pradėjęs mušdamas, reikalauti iš jo piningų. Elgėta noromis-ne-noromis buvęs priverstas atiduoti savo surinktus piningus. Išviso tasai plėšikas atėmęs apie 24 r. Elgėta apsiskundė vietiniams gyventojams ir policijai. Prasidėjo tirinėjimas, ir prasikaltėlį suėmė. Prasikaltėlis prisipažino ir piningus atidavė. Be to suimtas inpainiojo ir kitą vaikiną; girdi, ir tasai prigulėjęs. Abu išvaryti Ariogalon.

Neptunas.

BARTININKAI, Vilk. pav. Šiais metais čionai atsidengė vaitstinė, kuri nuo seniai buvo pageidaujama. Savininkas lietuvis.

Pas mumis didžiausias vargas su drapais (anodija). Buvome pripratę juos gerti. Dabarties kur tiktai nepasisuksi, viši kameliai kvepia drapais. Drapai žmogų nugirdo labiau negu degtinė ir dažnai nuo tų nuodų miršta.

A. Pijokėlis.

— Ilgą laiką vietinėje raštinėje buvo prasiplatinęs paprotys svetimi laiška skaityti. Tų skaitytojų nepasisekdavo sugauti. Bet pastaruoju laiku ėmėsi raštinkas smarkiai prižiūrėti laiškų atidavimą. Butų gerai, kad ir visur taip darytų.

A. Pijokėlis.

KALVARIJA, Telšių pav. Mūsų bažnytinis choras moka ne tiktai giedoti šv. mišias, bet daugybę dainų padainuoja. Labjaušiai prasiplatino šimkaus dainos. Reikia pasakyti, jog ir dainuoja gerai. Iki šiolei vis nebuvo chorui progos viešai pasirodyti su dainomis. Per „Didžiąją Kalvariją“ ir tas įvyko. Neseniai dainininkės pasisūdinio tautinius rūbus. Vieni žmonių tuo džiaugiasi, o kiti išjuokia. Davatkėlės buvo žadėjusios net iš bažnyčios išvaryti apsirėdžiusias tautiniais rūbais. Bet nutilo. Matai, kun. klebonas nieko nesako, net pagirė.

J. Vanagas.

(„Liet. Ukin.“)

Miko Petrausko koncertai buvo: liepos 15 d.— Kupiškyj; liepos 17 d.— Linkuvoj; liepos 21.— Panevėžyj; liepos 25 d.— Palangoj; liepos 28 d.— Rokiškij; liepos 30 d.— Ežerėnėje; rugpjūčio 1 d.— Ukmergėje; rugpjūčio 3 d.— Kedainiouse; rugpjūčio 4 d.— Jonavoj; rugpjūčio 6 d.— Reseiniouse; rugpjūčio 12 d.— Telšiuose; rugpjūčio 14 d.—

Skuode. Su Miku Petrauskiu važiuoja pianistės Alena ir Jadvyga Neimaniūtės. Tolesnė koncertų eilė bus pagarsinta kiek vėliau. **Nemuno vaga mainosi.** Paprastai, upės ties miestais esti apibjaurotos ir prišiuokšlintos. Tas pats dedasi ir su Nemunu ties Kaunu. Nemunas delei to ir pradėjęs mainyti savo vagą. Priešais Totorių gat. pasidariusi didelė smilčių sala, kurioje pradėjo ir žolė augti.

Rumšiškė, Kauno pav. Birželio 24 d. pas mus atsitiko nelaimė. Sekmadienyj užmušė Lapinskių Joną, 26 metų vaikiną. Pats kaltininkas pabėgo, o kitas suimtas. Užmuštasis norėdavo nuo visų gerti degtinės dykai. Kaip niekas neduodavo, tai keršydavo ir belankydamas karėmas jieskoddavo priekabių. Užmušėjai nudūrė jį peiliu; nudurtas vos 6 minutes išgyveno. Ir nieko stebėdino, kad taip atsitiko: Rumšiškėje yra 9 aludės, traktierius ir monopolis.

Tenai Buvęs.

Senovės dokumentai. Rašėme, kad Lenkų Mokslo Mylėtojų Dr. yra gavusi dovanų kopijų dokumentų, liečiančių kovą Lietuvai su Kryžiuočiais 1382—1482 m., kurių tai dokumentų kopijos buvusios parašytos garsiam Lietuvos istorikui T. Narbutui. Tos dovanotosios kopijos (158) aptaisytos į dvi knygi, pažymėti raidėmis B ir D. Dabar, kaip rašo „Kurjer Wilenski“ No. 154, prof. W. Kętrzyński paskelbęs laikraštyj „Czas“, jog Lvove Ossolinskių knygynė esančios da dvi knygi su kopijomis dokumentų, liečiančių Lietuvą. Tos kopijos buvusios parašytos irgi Teodorui Narbutui ir 1889 m. D-ro St. Narbuto padovanotas Lvovo knygynui. Kningos pažymėtos raidėmis C (kopijos iš Karaliaučiaus archivo 1425—1431 m.) ir G. Nr. VII kopijos lietuviškų dokumentų 1391—1635 m., S. Daukanto nurašytos Peterburge. Kadangi, kaip žinoma, T. Narbutas turėjęs 7 tokių kopijų kningas, pažymėtas A—G, tai da nežinia esą, kur yra trys tokios kningos, pažymėtos raidėmis A, E ir F.

Dailės Ministerija. Kaip praneša laikraščiai, Maskvoj pasklydęs gandas, būk valdžia ripinantis įsteigti Dailės Ministeriją.

Užsienio pasportai. Kaip praneša „Torg. Prom. Gaz.“, pramonininkai ir pirkkliai kreipėsi į vyriausybę su prašymu, kad būtų palengvintas užsienio paspartų gavimas. Jie prašo, kad tokius paspartus duotų ne tik gubernatoriai, kaip lig šiolei kad buvo, bet antstoliai ir šiaip įstaigos, kurioms dabar leista yra duoti vietiniai paspartai.

Synodas ir rinkimai. Synodas pralaimėjo. Ministerių taryba nutarė, kad Synodas neprivalo leisti jokio atsisaukimo į dvasikąj rinkimo reikalais.

Riaušės. „Rieč“ No. 184 rašo kad beželio 7. Dubėnų, Ubešų ir Likšėlių dvaruose buvo pakilusios riaušės tarpe rusų „poselenų“ ir lietuvių.

Rokiškis, Zarasų pav. Dideli karščiai dangelyj vietų vasarajaus ūgi sutrukdė: pageltė miežiai ir avižos būdami da prie žemės, pradėjo jau plaukti, žirniai, linai — žydėti... Iš pavasario visų tikėtasi sulaukti gero vasarajaus. — Pievos gi šiemet sužlė geriau, kaip kitais metais, nes iš pavasario dažnai palydavo. **Augšt.**

Žemaičių Kalvarija. Girdėjome, kad praėjusią savaitę stebuklingų vietų aplankytų buvo apsilankę visi Tirkšlių ir Viekšnių parapijonis. Kumpanija (dvi parapiji!) buvusi didelė — apie 5-ios tūkstantis žmonių. Kurie

nešė kryžių, altorėlius, vėliavas — mokėję po 1 rb., kurie taip ėje, pigiau mokėję.

ŠIAULIAI. Oro lakūnas. Liepos 8. Šiauliai ir jo apylinkės turėjo progą pasigėrėti nepaprastu reginiu. Ties Leparų sodžiūmi buvo apsisotjęs beskrisdamas iš Vokietijos savo oro lakstytau Abramavičius. Išstovėjęs pusę dienos pavakario metu pasikėlė toliau skristi Rygos linkui. Išlėdėtu jo buvo susirinkusi arti 10-ties tūkstančių žmonių minia. Buvo nuvažiuavusi daugybė ir valstiečių, kiti ir ištoliau, kad akim pamatyti, ko galva nesuma: matai, žinia, kad skrisias lakūnas, jau plačiai buvo anksčiau pasinešusi ir sodžiūje. **Gk.**

VILKAVISKIS, Suv. gub. Liepos 14. vietinis žandarų viršininkas su keliais žandais buvo padaręs kratą Marketiškių kaime pas ūk. Gerulevičių. Išvertė visas kningas, poperius, bet nieko draustino nerado. Klausinėjo dukterį, ar nežinanti ir ar nepri gulinti prie kokių tai dr-jų ir t.t. Spėjama, kad tai kas įskundęs.

Katilėlis.

(„Liet. Žin.“)

BUROKAI, Suv. gub. Vienas Galinių kaimo ūkininkas pirkto tame-pat kaime gabalą žemės, kurios norėjo pirkti ir kiti du ūkininku. Kadangi juodu mažiau mokėjo piningų, tai žemė teko pirmajam. Tada annodu pradėjo šiam keršyti: nupjovus šieną ir sugrėbus, kupetas sudegino; žmogelis prisikasė durpjū ir iš nakties rado visas sumyniotas; dabar rugiai da nekirsti, tai girdėti saktant: „tegu tik rugius nukerta, o ir rugiams bus taip!“

Kmicas.

Radiny. M. Jonkaitis iš Svediškių sodžiaus (Ežerėnų ap.) lauke iškasė senovės plieno kardą ir kelius sidabro piningus su latinų kalbos parašais. Radiny būsiąs atiduotas Kauno miesto muzėjūn.

Prigėrė. Prigėrė, besimaudydamas upėje, Kurtavėnų miestelio, Šiaulių apskr., gyventojas Juozas Laurinaitis, 19 metų. Taip-pat nuskendo, besimaudydamas upėje, Gižų sodžiūje, netoli Ukmergės, dvi mergaitės: viena 8, antra 10 metų.

Prašo pašalpos. Trobesiams perkelti vienasėdžiais prašo vyriausybės paskolinti be nuošimčių šitie Kauno gub. sodžiai: Rutėgiai — 300 rb., Pasusė — 150 r., Vanagiškiai — 200 r., Bobriškis — 125 r., Degučiai — 120 r., Norkūnai — 150 r., Pučkoriškis — 345 r., Berėičūnai — 250 r., Monastirius — 250 r., Beliuoniškis — 150 r., Jokiškis — 300 r., Sturageidonis — 300 r., Mogunė — 1.300 rb.

TAURAGĖ, Raseinių apskr. 1911 metais Tauragės miestelyje 27 alinėse ir dviejuose traktieriuose pardavė alaus už 200.000 rb.; degtinės pardavė dviejuose Tauragės monopolinose už 110.000 rubljų. Išviso gi visuose Tauragės alaus, degtinės ir vyno krautuvėse pardavė 1911 m. svaigstomųjų gėrimų beveik už pusę milijono rubljų.

Draudžiamas laikraštis. Švietimo ministerio padėjėjo barono Taubės sumanymu uždraudė išrašinėti į mokyklas pedagogijos ir švietimo reikalams pašvęstą laikraštį „Škola i Žizn“ (Mokykla ir Gyvenimas). Tą laikraštį leidžia žinomas švietimo veikėjas Falborkas. Taip-pat uždranstas ir antras to paties Falborko leidžiamas laikraštis „Ruskij Učėnik“ (Rusų mokinys). Abu tuodu laikraščiai eina iš Peterburgo. **Prašo pašalpos.** „Vil. Vestni-

ko“ redaktorius Teplovas kreipėsi į vyriausybę prašydamas paskirti jam 10.000 rublių pašalpos nacionalizmo idėjas platinti Vilniaus gub. ir savo laikraščiai pakelti. Teplovas nurodęs, kad Stolypinas kitkart buvęs jau bežadęs paskirti pašalpos. Rusų laikraščiai, kurie tą žinėlę praneša, rašo, kad Teplovo prašymą užtariąs vidaus reikalų ministeris Makarovas.

Teisma. Liepos 14. karo teisma po 3 dienų svarstymo nuteisė kaltinamus už pardavimą Vokietijos slaptų dokumentų apie kariuomenės mobilizaciją: Kauno kariuomenės raštinką Grėblova 8 metams katorgos, žydus Kaufmaną — Sniems, Segalovičių — 6-iems ir Šteina — 4-iems metams katorgos.

Nušovė. Šeštadienio naktį kareivis saugojas parako sandėlių (Antakalnio gale) nušovė 33 metų žydą Luriją, kuris ėjęs į sandėlius, nežiūrėdamas kareivio per spėjimų. Ištyrė, kad nušautasis buvęs kurčias ir negalėjęs girdėt kareivio perspėjimų.

Nubaudė „Draugijos“ redaktorių. Kauno gubernatoriaus pavaduotojas Kozlovas administraviniu būdu nubaudė „Draugijos“ redaktorių kun. A. Dambraską 500 rublių pabaudos už išspausdinimą „Ateities“ N6—7 folkloro skyriuje liaudies dainelė „Męs penki broličiai“. Šita dainelė užrašyta Pašilės parapijoje, nupiešia senos gadynės kareiviavimo vargus, prieš rusų valdžią tenai nieko priešingo nėra.

Magilevo arkivyskupijos padalinimas. „Nov. Vr.“ praneša, kad Magilevo arkivyskupas Kliučinskis pakėlęs sumanymą padalinti arkivyskupiją į keturias vyskupijas: Magilevo, Gudų, Latvijų ir Siberijos. Arkivyskupas norįs padalinti Magilevo arkivyskupiją delto, kad arkivyskupijos vyresnybė negalinti dorai pažinti tokių didelių plotų, nes Magilevo arkivyskupija einanti nuo Baltijos jūros per visą Rusiją ligi Japonijos.

KAIRIAI yra netoli Šiaulių ir kitą kartą jie buvo Šiaulių parapijos, nuo kurios jie neseniai atsiskyrė.

GEGUŽINAS, Vilniaus gub. Kai-kam ir plunksnos pavojinga pirkti. Gegužino klebono gospadinė pirkto iš vienos moteriškės plunksnų už rublj, dabar Gegužino lenkų galvočiai išrado, kad ta moteriškė paaukojsiu bažnyčiai net už 30 rb. plunksnų, ir klebonas tos aukos neįrašęs į kningas ir neduodąs jiems atskaitos. Gerai, kad gospadinė turi liūdytojų, bet vis delto reikėjo teisinties prieš atsiųstuosius vyskupijos valdytojus.

Juras.

EŽERĖNAI, Kauno gub. P-lės V. Silvastravičaitė ir O. Tutinaitė norėjo intaisyti šią vasarą Ežerėnuose savo rankų darbelių parodą. Į padnotąjį dar vasario mėnesį prašymą jos gavo prieš dvi savaiti atsakymą, jog parodos taisyti negalima. Tokį-pas atsakymą gavo pernai met ir Vabalninko L. K. moterų dr-jos skyrius, kuris praše leidimo intaisyti moterų rankų darbų parodą Vabalninke. **Dom. Bukantas.**

Miškų prekyba Lietuvoje. Vieną tik gegužės mėnesį š. m. Nemunu nugabeno užsienin miško už 1.379.739 rublius.

Saugokitės netikrų piningų! Laikraščiai praneša, kad mūsų krašte pasirodžiusios netikros poperinės dešimčiurublės; jos taip gerai esančios padirbtos, kad sunku ir atskirti nuo gerųjų, reikia gerai įsižiūrėti. Taigi saugokitės! **Kolera Vitebske.** Pasak vyriausybės surinktųjų žinių, nuo liepos 6 ligi 15 d. Vitebsko gub. ligoninėn atgabėnė 13 susirgusių kolera žmonių, iš kurių du jau mirė. („Viltis“.)

Kuningo nubaudimas. Gardine 27 berželio teisma nubaudė kun. A. Miknevičių už apvainikavimą katalikės su nekataliku 100 rublių ir palinosavo nuo vietos ir taip jau palinosuota trims mėnesiams.

GIEDRAIČIAI. Byla del riaušių bažnyčioje. Liepos 3. buvo atvažiuavęs Giedraičiuosna apygardos teismo narys (sūdžia). Be kitokių bylų buvo teisiams ir lenkininkai del pernykščių riaušių Giedraičių bažnyčioje. Kaltininkų ir jų liūdininkų buvo apie 60 žmonių. Riaušininkai: Liutkevičius Juozas, Paliulis Jokubas, Apanavičius Pranas ir Apanavičius Peliksas (tėvas su sūnum) gavo po 6 savaites kalėjimo, o Karaliūnas Peliksas, Ivanauskas Adomas, Milašauskas Jonas ir Gujis Romas — po 10 dienų. Taip tai pasibaigė antra giedraičių byla.

V.

VALKININKAS. Lietuvių teatras. Valkininkiečiai žada vaidinti su dainomis ir šokiais operetę „Kaminakrėtys ir Malūnininkas“. Dainuoti išmokė gyvenantis čia šią vasarą mūsų jaunas muzikas Juozas Talliat-Kelpša. Suvaidinę Valkininkuose, vaidintojai žada keliauti vaidintų Jėznan. Kol-kas su valdžios leidimu sunkiau einasi.

Lauksime. Valkininkietis.

GIRAITE, Trakų pav. Apgavikas. Žmonių nesusipratimas. Pas mus atvyko nežinia iš kur labai amldingas žmogus; sakėsi turįs daug škaplerių, kryželių, medalių, su atlaisais ir ražančių Panelės šv. Ušarų, iš Alyvų darzelio surinktų. Sakėsi būk tai buvęs Jeruzalime, Ryme, Čenstakave ir Važiuojąs iš Vilniaus vėl Čenstakavan. Ragino visus duoti piningų amžinoms mišioms. Žinoma, tuoj viena davė 3 rb., kita 50 kap., trečia 1 rub. sudėjo taip 7 rublius apgavikui. O vienam neturtingam žmogui inkalbėjo, kad jis norįs jam gera padaryti, kad tik jis paskolintų jam šimtą rublių; be to prašė niekam nesakyti, nes jam tik, kaipo biednam, jis geradėjystę padarysiąs ir už tą šimtą atvešias du šimtu rublių. Žmogelis intikėjo, ir davė apgavikui 50 rb. 75 kap., kitus 50 rb. norėjo pasiskolinti, bet negavo. O maldingasis apgavikas kaip išėjo — tai ir iki šiai dienai neša anam piningus.

Tai vis per tamsumą žmonės taip duodasi apgaudinėti.

MANČIGIRĖ, Trakų par. Uždarbiai. Žemė. Mūsų kaimas stovi labai dailioj vietoj. Per vidurį kaimo bėga upė Ula. Joje kasmet leidžia sienojus, tai galima gerai uždirbti. Netoli kaimo eina geležinkelis, delto ir uždarbis geras, malkas vežti į geležinkelį ir kiti darbai.

Aplink čia miškai, kur grybų daug auga. Žemė smėlinga, daugelį vietų nei neria. Kaip-kur gražių pušelių yra priaugę — bet tie patįs žmonės kerta jas ir veža žydeliams už pusę kainos parduoti. **Zigmas Jonytis.**

PERLOJA, Trakų pav. Bėgimas Amerikon. Vandens malūnas. Geras paprotys. Pas mus žmonės, lyg jūroje vanduo, Amerikon plaukia. Ypač mergaitės. Nors ir neblogai kitoms sekas gyventi, bet velija Ameriką. Sako — ten geriau pavalgo, daugiau apsitaiso, o svarbiausia — greičiau piršliai randasi. Ta mintis labiausia ir suka galvą joms. Bet vyrai ir

neatsilieka. Skuba ir jie į tą šalį, kur auksas po kojų valkiojasi, tik spēk rinkti. Nesulaiko dar gi šiemet sunkūs metai Amerikoje, kaip prezidento rinkimai. Vis plaukia ir mato tik geras puses — blogų nenori matyti.

Atstu 4 varstai nuo Perlojaus ties kaimu Salovarti, stovi vandens malūnas, kurį žydas atpirko iš kataliko. Prūdas eina tiesiai per Perlojaus laukus. Kol katalikas laikė malūną, tai dovanai malė tiems, per kurių laukus bėga upė, o kaip žydas atpirko, tai susitarė tik su keliais, kad jiems dovanai malsių, o kiti turės užmokėti. Vargstame, nes mūsų žmonės dar nenori suprasti, kaip kur geriau pasipelninti.

Perlojiečiai dar už vieną mažą verti pagyrimo. Nes senį, jauni ir maži nešioja namie austus rūbus. Garbė mūsų seselėms audėjėms, kad moka ir netingi dailiai austi.

Zigmas J.
KALVINENAI. Baisus atsitikimas. Kiemelių viensėdijoje prieš porą metų apsigyveno Justinas Dylis, 51 metų žmogus, su žmona ir 2 sūnumis. Vyresnįjį išleido tarnauti, mažesnis, 7 metų, paliko namie.

Berželio 22 dienos rytą priprašė žmonos nueiti į bažnyčią pasimelsti. Bažnyčia nuo jų 2 varstai. Sugrįžo pati, žiūri — pečius išskūrintas, anglių daugybė. Vyras vėl praso pačios eiti į lauką arklių pažūrėti, vaiką išsiuntė žolį parinkti. Pati, grįždama iš lauko, istolo pajautė baisesių smarvę iš kamino einant. Prieina prie durų, duris užkabintos, eina prie durų, mato — vyras pečiuje, tik kojos matyti. Išdaūzus langą, įlipo į vidų, verkdamas pradėjo traukti už kojų, nors jau nebegyvas buvo. Negalėdama viena ištraukti, nubėgo pas kaimynus; tie atlėkė, rado žmogų jau visai sudegusį.

Poška.

(„Aušra“.)

JONISKIS, Kauno gub. Čia apsigyveno gyvulių gydytojas Laurynas Lopas, lietuvis. Laimingi ūkininkai, kad susilaukė savo miestelyje taip naudingo žmogaus!

A. B.

SASNAVA, Mariampolės aps. Rūgiai mūsų apylinkėje geri ir jau noksta. Kviečių menkai kas sėja. Šienų neperdaug. Dobilai ir kitos pašarinės žolės prapuolė, Vasarajai iš pavasario gražiai atrodė, bet dabar del sausumos gelsa be laiko ir džūsta. Giriose — menka uogų; grybai nedegsta. Reikia lietaus.

Žinnesys.

KRAKĖS, Kauno gub. Mūsų apylinkėje šiemet javai, o ypač žeminiai išrodo labai geri. Žmonės nelabai žengia dar švietimosi kelio, o daugimas dar tebegearbina alkoholio dievaitį. Laikraščiu ir gi mažai kas skaito, todėl ir nesupranta kas yra naudinga savo tėvynės labui. Krakiečiai, nesnauskite! Grieškite už laikraščiu ir kniungu! Taip atsilikti gėda...

Jaunas Mėnulis.

(„Šaltinis“.)

IS LATVIJOS.

RYGA. „Zaislo“ teatras. Liepos 21. Altonavo sodne „Zaislas“ rengė didelį pasilinksminimą, su teatru, dainomis, šokiais ir žaislais! Ant scenos statyta pirmą kartą Rygoje originališka drama Šaulėniskio „Likimo bausmė“ paimta iš lietuvių Amerikoje išėjusių gyvenimo. Turinys toks. Tėvas nežinodamas, su savo duktere apsiėdė, susilaukė kūdikį ir laimingai gyveno, kol atvažiavo žmonos motina ir žentė — pažino savo vyrą...

(„Rygos Naujienos“.)

Girtuoklystės pasekmės. Tūlas Jonas Jurevičius, gerokai inkaušęs grįždamas savo būtan (Volm. 35) nuvirto nuo trepų ir išlaužė sau koją. Liko nugabentas ligonbūtin.

Darbininkų samdyti prie laukų darbų paskutiniu laiku ėmė dažnai lankyties Rygon ūkininkai iš kaimų. Anot („Ryg. Av.“) neseniai vienas toks ūkininkas mėginęs suderēt keletą bedarbių miestiečių, bet jie pareikalavę po du rub. į dieną ant šeimininko valgio. Ūkininkas buvo sutinkąs mokėt po pusantro rubliaus, bet nerado nei vieno norinčio už pašią kainą važiuot ant laukų. Verčiaus mat miesto gatvėmis pusalkaniams bastyties.

VINDAVA. Latvų laikr. „Jauna Avize“ skundžias ant latvių darbininkų šovinizmo (neapykantos) kitų tautų darbininkų, atvykusių čion uždarbjauti. Esą pramanyti net koliojimos žodžiai; taip latviai rusus pravardžiuoja „kapostniekais“, o rusai latvius „putriniekais“.

(„Ryg. Garsas“.)

IS Amerikos.

Lietuvis pralaimėjo. Fairbanks, Alaska, rugpjūčio 15 d. kaip praneša kongresmano rinkimuose išrinktas James Wickersham. James Wickersham, nuo progresistų partijos, gavęs 2,094 balsus; republikonų partijos kandidatas — 1,208; socialistų partijos kandidatas, Kazis Kriaučūnas — 1,170; demokratų — 770; ir nepaminėtos partijos — 202. Tokiu būdu p. K. Kriaučūnas gavo 924 balsus mažiau už progresistų kandidatą.

Pagaliaus apsiėdė. Rugpjūčio 15 d. apsiėdė New Yorke artistas ir keliauninkas J. C. Gillet 75 metų amžiaus senukas nuo 112 E. 88 gatvės, su ponia Rachel Kendall 72 metų amžiaus. Jiedu, kaip patis pasakė, per daugelį metų draugavę ir pagaliaus sumanę apsiėsti. Po vestuvių, sakosi, keliausią į Šveicariją.

Pasimirė redaktorius. Bostone rugpjūčio 15 d. pasimirė „Traveler-Herald“ redaktorius ir gerai žinomas Naujosios Anglijos laikraštinkas, Charles D. Rooney.

Nepatiko „reformos“ Exposition Park, Pa. rugpj. 15 d. uždrausta glamonėjimasis ir bučiavimasis viešose parko vietose. Miesto valdžia gavusi daugelį skundų, kuriuos padavę senyvi žmonės, apie jaunųjų labai mėgiamą užsiėmimą. Tokios jaunųjų įvedamos „reformos“ nelabai patinkančios rimtiems ir senyviems parko svečiams.

Moteris peršovė savo priešą — moterį. Nashville, Tenn. Rugpj. 15 d. padavusi persiskyrimo skundą, Mrs. J. G. Jones, 24 m. amžiaus, pereitą naktį nuėjo pas savo priešą — Mrs. Alma Cave, 30 metų amžiaus, kuri būk suardžiusi jos šeiminiškąjį gyvenimą, ir išsitraukusi revolverį mirtinai ją peršovė.

Pirma Sv. Valstijų istorijoj. Iš Richmond Va. Rugpj. 18 d. pranešama, jog Virginia valstijoje bus pasodinta į elektros kečę Virginia Christian, 17 metų amžiaus negraitė, kuri nušovusi savo darbdavę Mrs. Ida Bellotte. Sakoma, jog tai būsianti pirmutinė moteris Suvienytose Valstijose, baudžiama mirčia elektros kečėje.

Septyni nubausti mirčia. Ossining, N. Y. rugpjūčio 12 d., saulei patekęs, Sing Sing kalėjime nu-

žūdyti 7 žmonės. Penki iš jų ligi paties gyvenimo galo gynėsi ir sakė, jog jie esą nekalti, ir jog Sutvertojas galis būti liūdytoju, — kad jų rankos krauju nesuteptos. Tačiau kalėjimo viršininkai netikėjo į jų nekaltybę ir visus ligi vieno paeilui susodino į elektros kečę. Pirmasai į elektros kečę pasodintas: John W. Collins, negras, kuris labai gėres ir iš gėrimo gavęs proto pamišimą, ir liepos 1 d. 1911 metuose nušovęs policiantą Michael Lynch. Paskui sodinta elektros kečėn vienas paskui kitą šie: Angelo Guista, Lorenzo Leborio Calí, Filepe De Marco, Salvatore De Marco ir Vincenzo Cona. Šitie visi užsiėmė plėšikavimais ir vagystėmis po visą Craton Aqueduct apylinkę ir pagaliaus nužudė lapkričio 9 d. pereitų metų, Mrs. Marry Hall, kuri gyvenusi Croton Lake kalnyuose atskirtame, tolimame nuo kitų, name. Paskučiausiu elektros kečėn pasodintas Joseph Ferrone, kuris nužudė savo moterį, kuri būk nesutikusi paleistuvauti ir tokiuo būdu uždirtais piningais jį maitinti. Kada išgirdęs savo mirties nuosprendį, baisiai įtūžęs, norėjęs nužudyti vieną prisiegdintųjų teisėjų ir pagaliaus net save norėjęs nusizūdyti. Bet tatai padaryti jam nedaleista.

Grasina sustabdyti Chicagos teatruose lošimus. Iš Chicago, Ill., rugpj. 14 d. pranešama, jog Joseph F. Winkler, Chicagos „Muzikų Federacijos“ prezidentas paskelbęs, jog gali būti sustabdyti vaidinimai daugelyje teatrų, jei teatrų užveiduos nesuitakysia su unija. To viso priežastis — tai nesątaika dėlį samdomų žmonių skaičiaus.

„Puikiai“ pasielgta. Dayton, Ohio rugpj. 14 d. buvo vietinių policiantų ir ugnagesių išvažiavimas. Būta ten ir sufragisčių, kuriuos aiškino policiantams ir ugnagesiams apie reikalingumą moterims balsavimo teisių. Panelė Margaret Foley iš Bostono, užsilipo ant stalo ir su sufragisčiu karštumu pradėjo argumentuoti apie reikalingumą moterims balsavimo teisių. Nežinia kas iš susirinkusiųjų metė į ją duonos kepalu ir numušė jai skribelę. Bet to nepakako. Jina ir toliau kalbėjo. Pagaliaus, kada pradėta mesti bananų lupynomis, kaulais ir kitomis nuo stalo liekanomis, turėjo nabaigę pasitraukti. Sako, jog apsaugos direktorius mėginąs surasti kaltininkus. Labai tai gali būti, tikta klausimas: ar pasiseks surasti? Mat labai sunku surasti tą, ko nenori įieškoti.

Dar vienas. Jau augščiau paminėta, jog Sing Sing kalėjimo elektros kečėje nužūdyta 7 žmonės. Be to, kitame laikraštyje randame, jog rugpj. 14 d. į elektros kečę buvo pasodintas ir nužūdytas tūlas J. Maruszevski, Erie pavieto žūdykas.

94,000 000 dol. kariuomenės reikalams. Washington, D. C. Rugpjūčio 14-to naktį Sv. Valstijų senatas perleido billių, kuriuo skiriama ateinantiems metams kariuomenės reikalams apie 94,000,000 dol. Šita suma viršijanti 6,000,000 dol. patį originalį Senato Rūmo billių.

Sugrįžo Dr. Eliot. Rugpjūčio 14 d. sugrįžo į Boston, Mass. Dr. Charles W. Eliot, kuris keliavo po pasaulį. Jisai išsireiškęs, jog imigracijos klausimas esąs didžiausia problema, kurią žmonės turės išrišti.

Išėmė 17 anglekasių. Kaip praneša iš Abernant, Ala., rugpjūčio 14 d. išėmė 17 anglekasių, kuriuos bedirbant kasyklose eksplozija užmušė. Užmušta Aber-

nant Coal kompanijos kasyklose, tuo laiko, viso 19 žmonių. Dviejų dar kol kas nesuranda.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Kiekvienas su pasiėventimu atliktas darbas išduoda gerus vaisius. Šio mėnesio 25-tą dieną su kaku lygiai penki metai, kaip čia tapo suorganizuotas Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubas. Nors trumpu laiku savo gyvavimo šis klubas pataikė atlikti jau daug praktinių dalykų, kurių kitos jau dešimtmečius gyvuojančios draugystės nesumanė ir gal nei nemano atlikti.

Šito klubo pamatan indėta sėkantis tikslai: 1. Savytarpinė pašalpa, ligoje ir laiku mirties. 2. Ims dalyvumą vietinėje ir abelnai šios šalies politikoje. 3. Rūpinasis, kad kiekvienas sąnarys pasiliktų šios šalies piliečiu. 4. Stengsis inkirti kningyną ir mokyklą, kur šio klubo nariai liuosame nuo darbo laike lavintųsi. 5. Ims dalyvumą apvaikšėjimuose kaip savo taip ir šios šalies tautiškių nuotikių bei švenčių. 6. Stengsis visuomet užstoti už lietuvių ir lietuviųstę ir abelnai kovos už labą ir gerovę netik savo viengenių, bet ir visos šalies. 7. Šeips materialiskai geras ir naudingas lietuviškais įstaigas, pagal savo išgalę.

Daugumas draugysčių yra turinčių panašius mierius; bet jos ar tai tyčia ar iš apsilėidimo nesistengia jų inkūnyti. Vienok Liet. Am. Ukėsų Klubas tvirtai ir akylai tai vis ką mieriuose turi pasibriežęs stengiasi inkūnyti. Tai sakome pasiremdami ant jau nuveiktų darbų, kuriuos čia pažymėsime.

Bėgye dar tik penkių metų susėlpė apie šimtą savo narių ligoje. Surengta po du ir daugiau įmetus viešų, su prakalbomis, susirinkimų. Sumanyta ir pradėta organizuoti Lietuvių Imigrantų Sąjungą, kuri šiandien jau gyvuoja ir tas klausimas pasiekė visas lietuviškas kolonijas. Desėtkai draugysčių jau prie sąjungos prisidėjo ir veikia, o su laiku, manoma, kad ši naudinga įstaiga galutinai sustiprės ir liks šventa pareiga kiekvieno organizuoto lietuvių ją remti. Liet. A. U. K. netik sumanė šį klausimą, bet prisidėjo prie to ir darbu ir piningiškai; visi pirmieji susirinkimai šaukiami buvo klubo lėšomis.

Išleido kningelę „Kaip pasilikti Amerikos piliečiu“ angliškoje ir lietuviškoje kalbose. Ši kningelė yra viena iš geriausių tos rūšies išleidimų. Manome, kad jau nevienas lietuvis, su pagalba šitos kningelės pasiliko šios šalies piliečiu.

O kiek sąnarių su pagalba klubo tapo piliečiais! Kada klubas susiorganizavo, Brooklyne piliečius ant pirštų galima buvo suskaityti; o šiandien jau skaitoma į tris šimtus. Nors tai nedidelis skaičius, vienok ir tai ne vienos dienos trūsas. Šiandien svetimtaučiai šį klubą mato jau kaip galingą kūną, turintį reikšmę vietinėje politikoje.

Klubas užlaiko savo kambarius, kuriuose jau nuo tūlo laiko gyvuoja privatiška M. J. Vipiškaičio mokykla. Šią mokyklą lanko didesnėje dalyje šio klubo nariai.

Pereitą žiemą klubas sulosė „Švarkas ir Mūlinė“ dramą, nuo kurios liko pelno apie \$63. Šie

piningai paskirta inkūrimui kningyno. Pereitame susirinkime jau likosi išrinkta komisija nupirkimui tinkamos kningynui šėpos ir kningų.

Smagu yra žiūrėti į veiklumą šitos organizacijos. Ir jeigu ji pataikė tiek nuveikti bėgyje tų kelių metų, laike savo kūdikystės, tai ateityje kur-kas daugiau nujos galima laukti.

Šiandien klubo turtas siekia suvirš \$2,000 piningais ir apie \$1,500 rekandais ir kningomis. Sąnarių turi apie 500, piliečių į 300. Reik tik pasidžiaugti iš to visko ir pasveikinti jubilijatą apvaikšėjimu savo pirmų penkmetinių sukaktuvių.

Už suorganizavimą ir nuotalsų darbštumą šitai organizacijai priguli garbė jos dabartiniam „leaderiui“ p. A. Kundrotai, kuris visuomet triūsia labai ir garbei šito klubo, o podraug ir visų lietuvių.

Klubo sąnarys.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvių mėsinčių darbininkai rūpinasi savo darbu. Lawrence randasi kelios įžymesnės lietuviškos valgomųjų daiktų krautuvės, būtent: Lietuviška Kooperativiška Draugovė, P. Čibo, J. Zajankausko, D. Kundroto, A. Matulevičiaus ir kitos. Šios penkios stovi neblogame „biznyje“, užlaiko po kelius darbininkus. Bet nuo seno laiko, įvesta labai ilgos darbo valandos: atdarinėja prieš 5-kias iš ryto ir vakare laiko atdaras iki 10 ir vėliau. Tokios valandos išstovėti prie darbo, tai jau ištikro sunku. Kad būtų užką — tai jau šiaip-taip; bet dabar „bosai“ stovi karčiamaoje prie baro, o darbininkas stovėk krantuvėje ir lauk kada jo „bosai“ išvays iš karčiamos ir tas ateis uždaryti krautuvę, arba kokie 5-kj vėlai „nusragavę“ kada ateis pasiimti svarą mėsos. Darbininkai, matydami, kad jų „bosai“ nesirūpina savo darbininkais ir laiko juos labai už nieką, sumanė susirišti į Uniją ir pareikalauti nuo savo darbdavių pagerinimo sąlygų, tai yra: sutrumpinti valandas. Susitelkė 20 ypatų ir gavo sau čarterį iš I. W. W. unijos, iš skyriaus užvardyto „Clerks, Butchers ant Delivery man Union“ Local N128, Lithuanian Branch N1. Jausdami save jau tvirčiau stovint, pradėjo snekučiuotis apie savo valandas ir tarp tavęs nutarė paduoti šiokius bosams reikalavimus: atidarinėti krautuves 6 val. ryte žėdną dieną, panedėliais ir utarninkais uždarinėti 8 val. vakare, o seredoj uždaryti nuo 1-mos po pietų; ketverge ir pėtnyčioj nuo 8 vak. subatoj gi, kada suspės užbaigti darbą ir žėdną dieną turėti pusantros valandos pietų. Parašė oficialiskus laiškelius, kvietė savo darbdavius į susirinkimą ir norėje perstatyti savo reikalavimus; bet bosai pasipiktino, pradėjo plūsti ant savo darbininkų ir neatsilankė, apart Liet. Koop. Dr. gspadoriaus (šis atsilankė). Darbininkai nenusigando; palaukėjus ir vėl pasiuntė užkvietimus, ant 7 rugpjūčio, vakaro. Bosai gi greitai surengė savo susirinkimą 6 d. ir pasiėkaukė darbininkus; darbininkai pribuvo. Bosai neprisilaikydami etikos, pradėjo plūsti; tokis pasielgimas parodo, kaip dar žemai stovi mūsų bizniečiai. Darbininkai tuojuos pasirengė išeiti iš salės ir žadėjo tvirtai varyti savo darbą ir grumojo streiku; pagaliaus pastatė savo reikalavimus; bet bosai atsiskakė išpildyti ir išvadino „grinoriais“.

Darbininkai turi išsirinke komitetą: pirm. I. Arlauską; prot. sekr. M. Rusecką; fin. sekr. J. Kirdiejų; kas. J. Lemsį, trustee: J. Strumskį, V. Račkauką ir dar

viens, — vardo nepamenu. Šitas jų žingsnis yra pradėtas ir jie mano toliau žengti; nesuistakant, gali būti ir streikas. Linkėtina darbininkams savo gauti, nes jie dabar vargsta perdaug nereikalingai. **Report.-Savutis.**

NEWARK, N. J.

Liepos 28. buvo ekskursija Jauņu Vyrų Lietuviško Politisko Klubo. Nedėlioj išryto laivelis „Gogyle“ išplaukė iš Newarko ir pribuvo į Clarson Pointą ant trijų. Laivukas buvo taip baisiai senas ir supuvęs, kad visus privertė būti baimėje, kad nesubiretų ant vandens.

Klubas buvo paėmęs kelis desėtkus baėkučių alaus, taip gi šnapso ir kitokių svaigančių gėrimų ir būtinai stengėsi išparduoti visą „tavorą“.

Nieko gero negalima pasakyti apie tokią ekskursiją. Mažai tokių buvo; katrie važiavo praleisti laimingai laiką, pakvėpuoti tyresniu oru, pasikepinti ant saulės, gerai išsimaudyti ir sugrįžti laiku į namus; nors tokių keli ir atsirado, bet jiems nedavė progos.

Ekskursininkas Vincas.

DETROIT, MICH.

Atvažiavus man į Detroit'ą labai keistai atrodė lenkų pasielgimai. Atėjus šventadieniui salūnai būna uždaryti ir atrodo, jog žmonija tenai visai nėsama, bet yra įtaisyti tam tikri kambariai priplekusiuose sklepuose, kur lenkai-darbininkai nuo pat ryto ligi vakarui užia kai bitės avilyj: voliojasi po purviną sklepa, taso vienas kita už kojų, mat, parodoką kas gali. Lietuviai nuo to taip gi neatsilieka: gerai maukia rūdį. Tankiai tenka išgirsti kalbant: „Aš vakar tai buvau girtas!“ antras pritaria: „Mēs vakar išgėrēm keturiese šešis baksaus alaus; šiandien nežinau, ar gyvas esu ar miręs“ ir tt.

Rugpjūčio 4. buvo lietuviškas piknikas, parengtas Sv. Jurgio Draugystės. Suvažiavo būrelis lietuvių, ypač daugiausia vaikiuku ir merginų. Gražiai pasilinksmino, pašoko. Tik į pabaigą labai negražiai nekurie mūsų sportą pasielgė. Prisigėrė rudžio apsidauzė viens kitam antakius, su sipjaustė peiliais nugaras. Gėda lietuviams už tokį pasielgimą! Ar negeriaus būtų surengti blaivus pasilinksminimus?

Lietuvis.

VALPARAISO, IND.

TMD. 13 kp. parengė draugišką vakarą su lietuviškais žaislais, kuris atsibuvo šeštadienio vakare, rugpjūčio 10 d. 1912. Star Hall. Vakaro programa šiaip buvo išpardyta: S. Biežis, pirmininkas šios kuopos, atidarė vakarą; Z. Vitkauskas skaitė referatą tēmoje: „Historiška Mokslo Pažanga“; P. J. Mulevičia deklamavo eiles „Gaila“, parašytas Vairo; J. Kinčius skaitė referatą tēmoje: „Kvėpavimas“; A. Linkus deklamavo originališkas eiles „Lietuvis“ ir S. Biežis kalbėjo tēmoje „Profesionalistų Užduotis“. Tuomi pirma pragramo dalis ir užsibaigė.

Potam buvo žaidžiamos žaislės, kur buvo linksmai ir padoriai laikas praleidžiamas.

Programė dalyvavusio ypatos geriausiai atliko savo užduotis, o susirinkusieji nemažą naudą iš to turėjo, nes referatai ir kalba buvo užimanti ir moksliski. Ant galo, kiekvienas mokiny atsisveikino su draugais, nes užsidarius mokyklai penkioms savaitėms, visiems reikės išsiskirstyti, o kiti visai mano apleisti Valparaiso mokyklą; vieni užbaigė kokią profesiją, tiki užimti vietas, antri eidami tolesnį mokslą, rengiasi

stoti į kitas mokyklas, tretį gi, ištuštinę kišenes, mano važiuoti užsidirbti, kad vėl galėtų augštesnį mokslą siekti. Geistina, kad kiekvienas laimingai praleistų dyklaikį, o praleidęs vėl sugrįžtų Valparaison ir vėl linksmai pasisveikintumėm ir žengtumėm tolyn. Taipgi, lauksime naujų atvažiuojant į šią mokyklą. Sekantis mokslo metas, Valparaiso Universitatės, prasidės nuo rugsėjo (Sept.) 17, 1912. **A. L.**

BLOOMFIELD, N. J.

Bloomfield miestelis 10 angliskų mylių atstu nuo Newarko. Miestelio išvaizda labai daili; gyvena taip kaip parke: kiekvienas gyvenimo vieta atskirai nuo kitų, tarpe medžių ir žolynų. Gyventojų keletas tūkstančių įvairių tautų: amerikonių, ungarių, slavų, lenkų ir lietuvių. Lietuviai labai sulenkėję. Lietuvių čia yra 20 šeimynų ir apie kita tiek pavienių. Laikraščių neskaityti. Tik dabar pradės eiti 1 egz. „Vienybės Lietuvninkų“ ir du ar tris „Saulės“. Lietuviai daugiausia vilniečiai; tarp jų apšvietimas labai menkas; lietuviškų įstaigų jokių nėra; apie pramonę nesirūpina. Daugumas žmonių turi savus namus nusipirkę. Yra Lietuviškai-lenkiškas klubas, bet lenkai yra jo dažūrtojai ir valdonais, nors visi kartu ir lygiai akcijas turi. Lietuviško laikraščio klube nėra. Ar nevertėtų lietuviams tas pasirūpinti ir pradėti Lietuvos dvasią gaivinti ir sekėti nors lenkų pavyzdžius?
Teñ buvęs.

LOS ANGELES, CAL.

Rugpjūčio 4. Lietuvių Laisvės Klubas buvo parengęs pasilinksminimo vakarą. Teatrališkas Ralietis sulošė juokazaisle „Gudri našlė“. Veikalėlis vidutiniško turinio, todėl ir ant publikos padarė nemažą įspūdį. Aktoriai savo roles atliko su artistišku gabumu. Vakarų programą išpildė šios ypatos: M. Povilauskaitė prieš perstatymą deklamavo Vaičiūčio eiles. Lošė šios ypatos: Kotriną — M. Povilauskaitė, Antaną Bītę, siuvėją — D. Burokas, J. Barsukovą, mokytoją — G. Luben, Juozą Miliauskį, vet. dakt. — J. Marčiūnas, Magdę, — A. Devė, Karusę, Menčienės tarnaitę — A. Greiviškiūtė, Rainį, Pelutį, ūkininkus: — V. Narijanškas, J. Pauliukonis.

Lošimas nusisekė kuopukiausia. Publika klausė, kaip užžavėta; tiktai tarpais girdėjosi triukšmingas delnų plojimas.

Po perstatymui deklamavo M. Povilauskaitė: „Nevėski vaikiene“. Paskni traukėsi šokiai su skrajojanti krasa. Gavusiems daugiausia atviručių buvo paskirta dvi dovanos. Pirmą dovaną laimėjo Ona Devė, o antrą — Anelė Greiviškiūtė.

Lošėjai viršminėto teatro padarė Los Angelės lietuviams neužmirštiną atmintį savo gabumu. Geistina, kad ir ant toliaus nepaliautų darbavusis viršminėtoji grupelė. Tarp Los Angelės lietuvių yra lengva pasidarbuoti, nes lietuvių beveik visi gerai pasilaikanti ir atjaučianti dailei ir visi eina iš vieno. **D. Žinias.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Darbai labai gerai eina: visose dirbtuvėse dirbama pilną laiką. Prie namų statymo ir ant gatvių stokuoja darbininkų; taip pat pageidaujama molderių į faunderes.

Antras mėnuo beveik žėdną dieną lija ir oras atšalo; daugiau panašu į rudens, negu kad į vasarą. Daug žmonių serga nuo persišaldymo.

J. Laurinaitis teisme užsimokėjo bausmę už sumušimą kaimyno vaiko. Vaiko tėvai žada Laurinaitį augštesniai teismui paduoti, nes vaikas pavojingai susirgo; daktaras pripažįsta, būk turįs keletą šonkaulių sulaužtų. Laurinaitis sumušė vaiką užtai, kad ant jo žemės (loto) užėjo. Laurinaitis yra labai dievotas žmogelis, o vienok taip nežmoniška pasielgė.

M. Grigas, Mawell dirbtuvėje, susižeidė: nupjovė tris rankos pirštus.

Kun. Gervickas po bažnytinę sale intaisė knygyną del savo parapijonų. Ant toliaus žada partraukti visokių knygų ir laikraščių. Geros kloties, kas rūpinasi apšvieta!

J. Jurksas 42 W. Leonard str. užsidėjo rakandų (furniture) krautuvę, o J. Sabaliauskis ant Broadway piešininkystės pramonę. **Granupis.**

WATERBURY, CONN.

Skaitant lietuviškus laikraščius, tenka matyti iš visų lietuviškų kolonijų aprašymai apie lietuvių gyvenimą, bet iš Waterburio lietuvių darbėlių nieko nematyti. Gal skaitytojas pamislys, kad čia randas mažai lietuvių; vienok tas yra priešingai. Čia skaitoma apie 6000 lietuvių. Jie yra apsigyvenę vienoje miesto dalyje, vadinamoj Brooklyn. Galima pasakyti, kad toje miesto dalyje tikra „Lietuva“. Nors svetimtaučiai vadina „Russia“, bet aš, kaip lietuvis, pavadinu „Lietuva“ ir žinau, kad minėtame Brooklyn nesiranda nei vieno ruso: čia gyvena vien tik lietuvių. Lietuviškų karėiamų čia randasi net 23; šiaip pramonininkų mažiau. Nedėdieniais valdžia yra uždraudusi pardavinėti svaiganėnius gėrimus, bet vietinė jaunuomenė rado kitą kelią prie stiklinio dievaičio prieiti: rengia piknikus ir tenai išsigeria. Teisybę sakant, yra geru daiktu išvažiuoti iš miesto ir pakvėpuoti tyru oru ir malonu skaityti, kuomet pasirodo laikraščiuose žinutės, kaip jaunuomenė susirinkus pasibovija, pažaidžia lietuviškus žaislus ir išsiskirsto. Pas mus vienok priešingai: nusiveža keletą kubių raudonos rugšties ir taip insigeria, kad paskui pradeda visai kitaip žaisti: apsidaužo antakius ir susidrasko drapanas, o paskui patįs drovosi važiuoti ant karo; turi traukt pėsti namo. Bet ką turi daryti? Juk ir patarlė sako: „Uždurnos galvos ir kojoms priseina nukentėt“.

Neatmenu tokios laimingos savaitos, kad nenugabantį keleto lietuvių į šaltąją už girtuokliavimą. Taip rugpjūčio 10. apie 8 val. vakare lietuviui lijančiam ašėjau gatve pagal krautuves, žiūriu pasienį kokis tai keistas sutvėrimas, visai nepanašus į žmogų. Bet ir neapsigavau taip mišlydamas, nebuvo žmogus, bet moteris, kuri buvo baisiai pasigėrus, jau nepanašus į žmogų ir nedailiai prie sienos gulėjo. Buvo pamislyta, kad nebegyva, bet pribuvus policijai ir paraginus keltis pasirodė, kad dar gyva. Būtų nugabėję ją į šaltąją, bet atsiradė vyras, kuris prisipažino, kad tai jo pati.

Darbai šiom kartu Waterburij eina labai gerai, ir iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti. Dirba pilną laiką ir net su viršlaikiu. Todėl ir girtybei lengva platintis, nes turi už ką gerti. Būtų jau laikas, broliai, susiprasti ir tas rudis pamesti, o imtis mokslo, apšvietimo. Tik apsišvietę turėsime geresnį gyvenimą! **J. Navikas.**

SAN FRANCISCO, CAL.

Lietuviai pergalejo airius. University of California ligonbūtyj dirba apie septyni lietuviai, apie kita tiek airių ir vokiečių. Svetimtaučiai norėjo lietuvius išvyt iš darbo, visokiais būdais keršijo ir nekentė lietuvių. Liepos mėnesy valdžia pareikalavo, kad katrie nori dirbti, turi turēt pilietiškas poperas. Svetimtaučiai pradziugo ir juokės iš lietuvių, kad neturėdami pilietišku poperņu, turės išeit iš darbo. Lietuviai vienok susiorganizavo ir išsiēmė pirmas pilietiškas poperas. Tokiu būdu visi pasiliko ant vietos, kaip ir tikri piliečiai. Todėl airiai labai nusiminė iš išmišlino kitokius būdus, kad išvyt lietuvius, bet visviena nenusisekė.

Rugpjūčio 10., vakare, kada lietuvių vieni sugulė, kiti išėjo pasivaikščioti, tuom, tarpu airiai išsišlino padaryt juoką ir išbaityt lietuvius. Paēmė numirusio žmogaus kūną, ndėjo kirvį lavonui į rankas ir paguldė tarp durų, kur lietuviams reikėjo ineiti ir užgesino šviesas. O patįs sugulė, lyg nieko nežina. Apie devintą valandą pargrižo vienas lietuvis ir užlipo ant gulinčio lavono. Bet drąsus vaikas visai nenusigando. Tuoj sušaukė daugiau žmonių, davė žinią į ofisą ir isto pasidarė didelis triukšmas. Suėjusi visa vyriausybė klausinėjo, kas tą padarė. Nei vienas nieko nesakė, lyg kad lavonas pats būtų atsikėles ir nuėjęs atsigulti kitoj vietoj.

Ant rytojanus sušaukė visus del patyrimo, kas tai padarė. Pasirodė, kad tai airių darbas ir todėl kilis airius išvijo iš darbo, o lietuvių visgi pasiliko visi.

Dabar lietuvių turi gerą vardą šitame ligonbūtyj. **A. Dvairiškis.**

NEWARK, N. J.

Rugpjūčio 7. per pasidarbavimą draugystės Palangos Juzės čia tapo surengtos prakalbos, paaiškinimui žmonėms apie šią draugystę ir išaiškinimui darbininkų padėjimo. Nors buvo garsinta, kad prasidės 7:30, bet, kaip paprastai, lietuviškai, prasidėjo gerą valandą vėliaus.

Pirmiausia kalba M. T. Žolyanas, vakaro pirmininkas, aiškindamas Palangos Juzės Draugystės historiją, iško paaiškėjo, kad draugystė turi apie 400 sąnarių ir apie \$5.000 kapitalo. Jis gražiai perbėgo visą šios draugystės historiją, aiškindamas, kaip draugija yra daug nukentėjusi iš kuningo pusės, ant galo ragino rašytis prie šios draugystės.

Paskni deklamavo eiles „Dirbk ir Melskis“ viena iš Newarko panaiečių, kurios vardą pamiršan.

Išeina F. J. Bagočius. Pradėjus jam kalbėti, išrodė, kad galima bus išgirsti daug ko naujesnio, daug gilių minčių, daug ko pamokinančio, ko dar mūsų publika nėra girdėjusi. Taip bent išrodė. Bet toliaus, kalba vis slenka žemyn ir žemyn, kol ant galo, nepavirtę į girtą žmogaus vapaliojimą. Štai keletas iš jo kalbos žiedėlių: „Tampymai su dantimis gislų iš ant žabų iškeptos syrnos kojų stibinkaulių“, „kaip išsigastų mergina, pamačius vyrą be kelinių, bėgįojant po gatvę“, „aš nuo tuomet jau socializma pradėjau suprasti, kuomet pirmą sykį apsiaviau ilgesnes kelines“. Ir vis tik apie kelines! Galiaus susipranta, kad tai daro nemalonų įspūdį ant publikos, ypač ant moterių, pasako, kad daugiau apie kelines nekalbėsias. Toliaus apreiškdamas, kad, kolekta uždengimui lėšų, rodo prieš kelių šimtų publikos, ką moteris ar mergina turēt daryti, jei reikētų sujieško-

ti nikelį kolektoiriam (kelia sau ant kojų kelines ir rodo publikai savo panėkas).

Na, prakalbos juk ne komedija, kur galima prieš publiką visaip kraipytis; antra, juk ji neatėjo karėiamon alausts atsigirti, bet atėjo išgirsti ko-nors pamokinančio. Ant galo, viskas išėjo, kad kapitalistai yra didžiausi siurbėles darbo žmonių kraujo, o žmonės kvailiais, tamsiais, bepročiais, vergais. Tik vienas jis (Bagočius) turįs protą. Kad viską pagerint, reikia balsuoti už socialistų partiją, o ji padarysianti rojų ant žemės; reiškia: „jūtikėk, o jei neįtikėsi būsi prakeiktas ir pragaran įmestas“... Bet, juk tai menkas argumentas, jeigu pas mus tik 5% gali balsuoti, bet ką turi daryti tie 95% mūsų viengėčiai, — apie tai jis visai ne užsiminė. Kas priverčia piniguočių luomą traukt kodidžiausį pelną iš darbininko? Kodel šiandien pragyvenimas taip brangsta? Ir kas to yra priežastis, kaip galima tą pragyvenimą atpiginti? To visai nepasakė; o juk tai yra labai svarbus dalykas žinoti.

Tris metai atgal teko man girdėti kalbant Bagočių; tuomet jis daugiau ką pasakė ir kalba nebuvo taip suteršta. Ant galo pasigyrė, kad einas mokslus Bostono universitatėje ir praše publikos pinigisko parėmimo. Na, jeigu jau universitatės studentas panašiu tonu nesigėdija prieš publiką kalbėti, tai jau vyruti bėgk; tegul tą dievai ir tokią universitatę, jeigu ji išleidžia panašius „oratorius“, kalbančius karėiamų tema. Vienu žodžiu, kritiškai žiūrint į kalbos turinį ir į patį kalbėtoją, rodosi, kad tie žodžiai, kurie bira nuo estrados, todėl jie bira, kad turi laiks nuo laiko išbūrėti ir žmogui, kuris kalba išrodo ant žmogaus, kad jis kalba pasamdytas. Teisybė, iškalbus žmogus, ir jei turēt nors kiek meilės prie savo viengėčių, kurių „vadovu“ sakosi esąs, ir atjaustų jų šiandieniam vargingam padėjimui, galētų puikiai prieš publiką jų reikalus nupiešti, jį pamokinti. Bet to viso nesimato ir tie žodžiai piešianti minties siūlą, daugiau išrodo žodžiais išmoktais iš knigos, negu kad savo krūtine atajustais.

Teisybė, publika plojo. Na, ir kurgi neplos pamačius cirkaus klauną lietuviškai į juos kalbantį ir visokius nudavimus rodantį; juk tai kiekvienam linksma yra pamačius ką juokingo. Bet ar turi liaudis kokią naudą iš panašių kalbų, — labai abejoju.

Oi laikas, didelis laikas mūsų kalbėtojams tapti tikrais mūsų taautos vadovais, bet ne pseudo-atamanais ir išmesti iš savo kalbų plūdumus negražiais žodžiais, vieton ko-nors nandingesnio žmonėms pasakyti, kad dalykas išrodytų rimtu, bet ne pasigėrusio žmogaus vapaliojimais.

Mūsų žmonės interesuojasi prakalbomis. Štai ir šiūomi tarpu prisirinko pilna svetainė abiejų lyčių; žmonės trokšte trokšta apšvietos ir naudingų žinių, bet vietoje apšvietos jiems yra duodama pelenai atblėsti su vandenin. Pasibaigus prakalboms jautiesi žmogus tokis kvailas, tokis niekam netikęs, o tave apsupanti žmonės dar kvailėsniais...

Jau nuo kelių metų man stovėjo klausimas: kodel pas mus nėra to paprasto kitų tautų rimtumo ir paguodos tarp mūsų šviesesnių ir tamsesnių brolių? Na, ir kur gi bus, turint panašius svietėjus.

Po prakalbų jis (Bag.) parduvinėjo „literatūrą“. Kokią? Ugi „Kirpikai“ ir „Džiano Bambos pamokslus“.

Ot kuo yra šviečiama mūsų liaudis! Švieskis, broleli, pamazgomis, o būsi mokytas!...

St. Miliauskas.

NAUJOS RUSŲ KOLONIJOS ŠIAULIŲ APSKRITYJE.

Šiaulių žemės tvarkomajai komisijai šiais metais atiduota valstiečiams paskirstyti apie 2000 dešimt. valdžios žemės. Nutarta jau yra, kokiū būdu ta žemė bus išdalinta. Viena pusė, t. y. 1000 deš. skiriama išimtinai rusams valstiečiams, likusioji gi pusė galės kliuti ir vietos žmonėms, tačiau ir del jos prisieis jiems rungties su tais pačiais rusais valstiečiais iš kurių taipgi nemažai gauta yra prašymų paskirti žemės. Komisijos jau apskelbtas yra ir sąrašas tų vietų, kurios išimtinai rusams skiriamos, taipogi ir tų, kurios ir vieniems ir kitiems (vietiniams ir rusams) gali pakliuti.

Rusams teikiamos kolonijos: Užvenčio valsč.: Šlapgiriai — 176 deš. 2161 siek. Dvarčiai I — 91,73 deš. Dvarčiai II — 94,25 deš. Pelaniai — 29 deš. 1600 sieks. Jungiriai — 15,50 deš. Jungiriai I ir II — 3,08 deš. Jungiriai iš Klovainių dvaro — 33 deš. 600 sieks. Akmenės valsč.: Kiviliai I ir II — 96,15 deš. Dalis Akmenės miško daėos — 97,62 deš.

Radvilikiško valsč.: Šiaulių valdžios miško dača — 40,50 deš.

Taigi pačiu kolonizacijos viduriu parinkta Užvenčio valstiečius.

Likusioji dalis skirstomosios šiais metais žemės, iš kurios gali tikėtis nors kiek gausią vietos žmonės, randasi: Pašvitinio valsč.: Bačgaliai 67 deš. 911 sieks.

Užvenčio valsč.: Jungiriai — 1,88 deš. Luokės valsč.: Tarpynė, Šiliukai, Bačka-Pelkė, Kalvos — 134,50 deš. Kuršėnų valsč.: Duobulis — 19,65 deš. Triškių valsč.: Artosiai prie Stankėnų viens. — 3,75 deš.

Žagarės valsč.: Piaunis — 10,21 deš. Prie Triškių sod. — 26,70 deš. Degimas prie Inlaikių — 4,75 d.

Papilės valsč.: Plinabalis — 46 deš. Kantrininkai — 10,98 deš. Šilas prie Purvių s. — 40,55 deš. Krupių val.: Prie Gailininkų s. — 7,13 deš.

Akmenės valsč.: Judra-Lieknas 2 ir 3 — 7 deš. 215 siek. Aglona Lieknas 2 ir 3 — 57,80 d. Akmenės miško dača — 97,62 d. Aukštoji prie Vilkaičių — 30,39 d. Sala-Aukštoji prie Kulvečių — 7,28 deš.

Skirstynė — 49,50 deš. Prie Reviečių sod. — 57,52 deš.

Kiek iš tos visos žemės klies lietuviams, kiek rusams valstiečiams, ilgainiui pamatysime. **Gk.**

NAUJASIS JAPONIJOS VALDONAS.

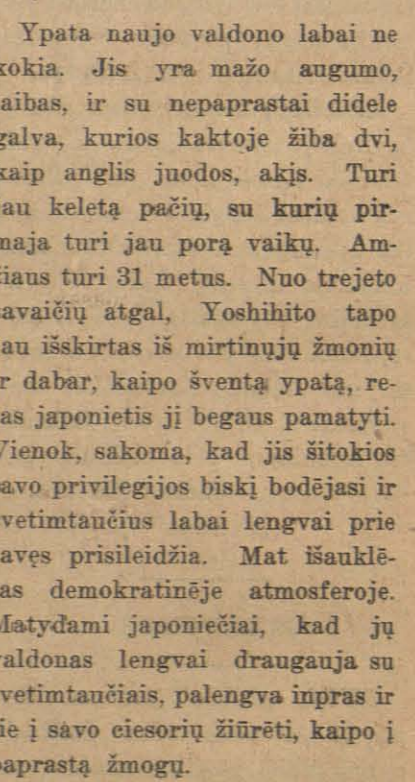
Pora-trejetas savaičių atgal Japonijos valdono sostą užėmė Yoshihito, vienas iš pasimirusiojo mikado sūnų, prigvyventas nuo vienos iš žemesniųjų nabašninko moterių (kurių turėjo regis apie dvyliką, kaip tas Japonijos mikadams pavelyta). Yoshihito yra 123-čias valdonas iš tos pačios japonų karališkos giminės, kuri savo praeitį išveda iš gilių amžių glūdumos — nuo kokio 600 metų prieš Kristų, tai yra iš tos japonų herojų gadynės, kada, anot legendų, du dievai tapo pakviesti sutverti iš praskyduosų ant oro salų vieną sausžemį; ir jie sutvėrė Japoniją.

Sulyg japonų padavimų, kiekvienas pasimiręs valdonas nueina į dievų draugiją. Todėl, kaip tik valdonas užima sostą, jįsai tampa šventa ypata ir jį labai retai kas mato. Ir ne tis šitas, bet nei vienas japonas nedrįsta ištarti savo ciesoriaus tikrąjį vardą, — vadina tik valdonu, ir tai šitą žodį patįs minėdami ar kitą girdėdami, linkterni su pagarba galva. Neįstabu tad, kad ciesoriui pasimirus, japoniečiai skaito už didelę nacionališką nelaimę. Skaitėme laikraščiuose, jog ir pastarajam mikadai Mutsuhito pasimirus, daugybė japoniečių pasidarė sau galą: vieni iš tikro gailėsčio, kiti manydami, jog jiems nebeverta gyventi, jeigu pasimirė tokią prakilni ypata, kaip jų ciesorius. Net japonų laikraščiai ėmė drausti savo vienuoliams nuo žūdymosi. Prie to gal prisidėjo ir tas, kad pastarasai mikado buvo labai populiariškias. Tas mums, vakariečiams žmonėms, nesuprantama; bet užtai japonai, kaip rytiniai žmonės, nuo amžių turi savo šventu papročiu.

Pasimirusis ciesorius čielą šešioliką pirmųjų savo valdymo metų buvo niekienu nematomas; jeigu kada pasitaikė būti svetimtaučniui jo akyvaizdoje, tai ciesorius sėdėjo užtiestas šyru. Iki šešioliktųjų metų amžiaus jis niekadoms nevaikščiėjo ir tik potam išmoko vaikščioti; bet jis jau per visą gyvenimą vaikščiėjo labai štyvai, taip-pat menkai galėjo ir ant arklio jodinėti. Naujasai gi valdonas buvo jau kitaip auklėtas. Jo tėvas jam atidavė vieną dvarą, kuriame jis sau atskirai nuo tėvų gyveno, turėjo savo arklius, tarnus, užsiiminėdavo sportu, eidavo mokslus universitatėje su kitais didžiūnų vaikais; todėl turėjo progą susitikti su europiečiais ir daug ko iš jų persiimti. Jis moka gerai francūziškai, angliškai ir vokiškai; prie to rašo eiles net činų kalboje, kas japonams yra beveik kaip mums latinių kalba.

Ypata naujo valdono labai ne kokia. Jis yra mažo augumo, laibas, ir su nepaprastai didele galva, kurios kaktose žiba dvi, kaip anglis juodos, akis. Turi jau keletą pačių, su kurių pirmąją turi jau porą vaikų. Amžiaus turi 31 metus. Nuo trejeto savaičių atgal, Yoshihito tapo jau išskirtas iš mirtinųjų žmonių ir dabar, kaip šventą ypata, retas japonietis jį begaus pamatyti. Vienok, sakoma, kad jis šitokios savo privilegijos biskį bodėjasi ir svetimtaučius labai lengvai prie savęs prisileidžia. Mat išauklėtas demokratinėje atmosferoje. Matydami japoniečiai, kad jų valdonas lengvai draugauja su svetimtaučiais, palengva inpras ir jie į savo ciesorių žiūrėti, kaip į paprastą žmogų.

Gi pasaulio politika naują Japonijos mikadą Yoshihito, skaito už vieną iš demokratiškiausių ir teisingai pildančių konstituciją, kurią jo tėvas iš linosos valios savo kraštui suteikė dar 1889 metuose.

TURGUS.

Gražia pavasario diena, kada saulė buvo apšvietus savo spinduliais gražius, kaip rojuje apskrovusius žiedais kaimų sodnelius, Blinkus pasibalnojo pirmu kartu neseniai ir labai pigiai pirkėjam širmį ir jojo ant metinio ir visoje apylinkėj didžiausio turgaus. Gegutė netolimoje girioj kukavo; kelias duklėjų nuo mažiausio smilėjų sukudinimo; rugiai vos-vos pakilę, kaip jūrių bangos siubavo po lygius kaimų laukus. Pirmą dieną ir pirmas Blinkio gyvenime kartas teko jam joti ant šimtinio arkluko. Jisai tvirtai laikėsi pažėbojęs ir kojom suspaudęs šonus, kad varnos ar viturėlio pasibaidęs nenuvestų jo.

Jojo linksmas, ramus; dūmai iš pypkės raitėsi jam apie ausis, kad jis nei nesijautė, kaip pasiekė dešimtis varstų tolimo, nemažą ir su didele rinka, miestelį. Kuomet Blinkus pribuvo į turgų, jau buvo dyklyta valanda; saulė rodė žmogaus šešėlį tik vieną žingsnį. Žmonių buvo pilna, su visokiais pirkiniais, ypač daugiausia buvo matyti arklų ir karvių, nes metinis turgus tada iš tolimos apylinkės žmones suvedė delto, kad visi manė daugiau uždirbti.

Atjojęs Blinkus aplėkė sparciai apie platų, lygų, akmenėliais išgręstą plečių, ir nusėdęs pradėjo išnaujo kimšti senai užgesusia pypkė. Pro šalį praeidami kaimynai ir nepažįstami jam žmonės stebėjosi iš jo gerai įserto širmio, nes tik pirmą kartą jie mato pas jį tokį puikų obuoliuotą gyvulėlį, kadangi pas Blinkų seniau būdavo tik kumelės, vertos, o penkis ir dešimtis rublių, o šiaandien, regil atjojo į turgų ant šimtinio.

Vienas, matyt iš labai tili atkeliaęs ponelis, keletą kartų praėjo pro Blinkų ir vis žiūrėjo į jo širmį su nusistebėjimu; ant galo priėjęs paklausė:

— Ar tamsta turi ant pardavimo ar pirkote šitą širmį?

— Matot, kad dar tik atjočiau, da ir arklus sušilęs. Taip greitai, tamsta, norite nupirkti gerą arklį; palaukite vakaro iki gali nupirkti. Parduoti gali ir kūdikis; bet nupirkti sunku ir galvočiui, — mandriai atsakė Blinkus.

— Tai reiškia nei pirkai nei parduoti nenori?

— Palaukit pavakarės, kuomet aš nuspręsiu ir dažinasiu apie arklų čienias; bijau, kad nepapigins.

Ponelis, paėmęs širmį už pavadžio, apuko kelis kartus apie save, apžiūrėjo akių, kojų, dantų, — žodžiu visą apėiupinėjęs, — tarė:

— Taip, geras arklukas, sveikas ir baikštus; tik tamsta sakyt: kiek norėtumėt?

— Sakiau jau pirma jums, ponuli, kad dar negaliu pasakyti — paskui.

— Kur tamstą aš galėčiau paskui sutikti?

— Čionai atėjęs rasi.

— Taip. Tai su Dievu!

— Su Dievu! — atsakė Blinkus.

Ponelis pasiremdamas lazdele nužingsniau lėtai dideliais žingsniais kiton pusėn rinkos, o Blinkus, žiūrėdamas į savo širmį, švelniai jį kelis kartus pervedė ranka, nuo storo garbeniuotais karčiais aptekusio kaklo iki strėnų, ir atsirišęs persivedė kiton tinkamesnėn vieton.

Ant turgaus iš visų pusių raitų lakstymai: vieni maino, kiti parduodami prajodo, tretį tik taip sau pagelbi kitiems nupirkti in-

girdami, kad tas ir tas „arklys geriausias ant svieto — pirk jį!“ Blinkui žiūrint į tai užsinorėjo išvesti ir savo širmį, gal kas duos gerus pinigus ir atiduos, nes turi jį šiandieną verkiant parduoti, delto, kad baimė jį ima iš dviejų pusių: viena, gali taip ir jam atsitikti, kaip kitiems tankiai atsitikdavo, o kita — jam baisu, kad nepavogtų iš jo suirusio tvarto.

— Išsivedė:
— Ei! sustok žmogau!
Blinkus tirptėjo iš baimės ir pradėjo dairytis aplinkui.

— Kur gavai šitą arklį?
— Pirkau, — drebančiu balsu atsakė Blinkus.

— Pirkai! Šitas mano širmis, tu pavogei jį?

— Ne. Aš mainiau su čigonais...
— Tas vis viena, ar tu būtum vogęs, ar čigonai, — aš atimu iš tavęs.

Blinkus nežinojo, kas su juomi dedas. Pradėjo dairytis tai baltas kaip drobė, tai raudonas, kaip žarija, — nematė nieko aplinkui savęs, tik norėjo tarti dar kartą, kad: „mano širmis, aš... jo nevočiau... aš nekaltas“... tuo kartu žemargiais apstotais atsidiūrė tamsiame kalėjime.

Kalėjime ant suolo atsirišęs Blinkus su kepure sąsaras šluostydamas, žodžiais raudėjo, atsiminęs, kad turės dar labiau vargti netekęs už penkis rublius kumelaitės, ir šimtinio širmio, už kurį atidavė paskutinius uždirbtus skatikus.

J. J. Strazdelis.

ATSISAUKIMAS Į VISUS AMERIKOS KRIAUCIUS.

Baltimore, Md. Rugsėjo 6. 9:30 val. iš ryto čionai susstrekavo Hamburger Bros. Co. firmos kriauciai, — 300 ypatų suviršum, žiponų skyriuje. Kaip girdėjome, iš Baltimorės yra išsiųsta agentai pririnkti į unijistų vietas streiklausių, kad Unija būtų sulaužyta. Vieną sako išsiuntę į New Yorką, italijoną, pavardė Julius, storas vyras, juodbruvis, bislį su ūsais; taipgi ir į Philadelphia.

Taigi, jeigu kas kalbintų važiuoti į Baltimorę, tai meldžiam nevažiukite, nes męs pranešame iš laiko. Ir šitą straipsnį patėmiję, bile kokis narys iš unijų skyrių, meldžiame širdingai praneškite į savo miestų skyrius, ypač gerai būtų tarstelėt italijonams, žydams, čekams, na ir lietuviams, kad plačiau dažinotų. Kartais žmogus streiklausių būna visai per nežinojimą, kad yra streikas. Žinoma, toje dirbtuvėje daugiausiai dirbo lietuviai, paskui žydai, italai, ir lenkai. Žmonės kentė didelį prispaudimą, buvo numušinėjama mokėtis, išmėtimai kur gerų unijistų ir šiaip visoki suvaržymai, todėl žmonės ir buvo priversti sustraikuoti.

Su pagarba
Streikiškių komitetas,
Per J. L.

Paklauskite pas tuos milijonus žmonių, kurie vadina save krikščionimis, kas tai yra krikščionybė, ir jie atsakys jums, kad buti krikščionių reiškia priklausti prie kokio nors krikščioniško tikėjimo. O tuom tarpu išpažįstantie tuos tikėjimus visi nesutinka tarpu savęs. Vieni sako, kad reikia tikėti taip, kiti — kitaip, ir iš priežasties tų nesutikimų iškyla kaltinimai ir net kraujo praliejimas. Jai tatai yra tikroji krikščionybė, tai kaip-gi Kristų galima vadinti tautų išganytoju, kurio žmonija laukė? ... Lamene.

Tev. Myl. Dr-tes reikalauose.

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:
Pirmininkas: V. Daukšys, 1002 Pine st., Philadelphia, Pa.
Jo pagalbininkas: Pr. Butkus, 1007 Marion st., Waukegan, Ill.
Raštininkas: J. Zemantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804, Bank St., Waterbury, Conn.
Kningius: V. Mišeika, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Literat. Komitetas: B. K. Balutis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 309 Knowlton st., Rockford, Ill., J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštas TMD. reikaluose siųskite TMD Lit. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: B. K. Balutis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

T. M. D. kuopoms ir nariams.

Kaip 29 num. „Vien. L.“ buvo pagarsinta, kad Dr. A. Garmaus „Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos“ veikia pasirodys, taigi šiūomi pranešu, kad knygos yra atspausintos ir aptaisytos, o kurios buvo paduotos apdaryti kietais aparais, tai ir tos jau bus apdarytos iki 15 šio mėnesio.

Taigi kuopos ir pavieniai nariai malonės koveikiausiai įmokėti ir išdą savo metines mokestis ir priduoti centro sekretoriui savo paskučiausius adresus, nes su pabaiga šio mėnesio pradėsiame išsiuntinėti, taigi kad adresai ir viskas būtų tvarkoje, kad kiek galima išsisaugoti klaidų ir rūgijimų iš tos priežasties.

Priemu, kad norintieji gauti kietuose aparuose teiktus prisijūsti po 15c, kad išsiuntinėjant būtų galima žinoti kiek kurių ir kur pasiūsti. Bet norintieji lai pasiskubina, kad paskui daugeliui neparsieitų gailėtis, kaip buvo su Dr. V. Kudirkos raštais. Kadangi mažai laiko liko pagarsinti nariams, kiek kainuos kietie aparai, taigi duota apdaryti tik visai nedidelis skaitlius egzempliorių, nepasitikint kad į trumpą laiką daug kas sumokės, o ne norėjome daug apdarius, paskui sukrovus laikyti, ypač, kad T. M. D. pinigai ir kitiems spaudinamjams raštams reikalingi. Taigi nariai lai pasiskubina prisijūsti po 15c. jei nori gauti dailiuose kietuose aparuose.

V. Daukšys,

T. M. D. pirmininkas.

Rockford. Čia gyvuojanti 117-ta TMD. kuopa pradėjo vėl šiek tiek bruzdėti. Ji susitvėrė, rodos, 1909 m., kada pasklydo balsas apie Kudirkos raštų leidimą. Gavus Kudirkos raštus ir centro valdybai atleidus vadeles, kuopelė pradėjo risti žemyn ir gal būtų greit vėl visai suirusi. Bet kun. Žilinsko šiuosmet leidžiami raštai vėl sulaukė ir sustiprino kuopelę. Šiuom laiku daugiausiai šitoj kuopoj darbuojasi p. P. Petrėnas, kurio rupestingumui pasidėkavojant, kuopa vėl pradeda „atgauti kvapą“ ir skaito apie 20 sąnarių. Kuopa geresniai agitacijai nutarė, kad kiekvienas narys privalo nešioti TMDraugystės ženklelį, ir dabar tankiai sutinki jaunus vyrus, — Tėvynės mylėtojus.

Pereitą rudenį kuopa buvo surengusi paskaitą iš Lietuvos istorijos, kurią skaitė p. Jokubynas. Šiuosmet kuopa žada dar labiau pasidarbuoti. Suzinojus, kad buvęs Seimas patarė pažymėti išpolarčius šiais metais 15-metines suaktuves didesniu darbstumu, 117-ta kuopa pasiryžo taipgi ne likti užpakalyj. Žadama rudenį surengti prakalbas ar paskaitas. Apart vietinių jiegu, kurių čia ant nelaimės ne daug nuspręsta kviesti kalbėtojus iš Chicagos.

Šios kuopos pavyzdys rodo mums aiškiai, kad TMD. kuopos darbuosis, bujos ir augs jeigu tik bus kam jos sujūdinti, jeigu tik

iš Centro jos gaus laikas nuo laiko paraginimą, patarimą arba gerą žodį. Šie metai turėtų but pažymėtini metai mūsų draugijos istorijoj. Platinkime tad apie šią draugiją žinias, dirbkime truputį patįs, lai ir mūsų Centro valdyba neatsisako duoti kuopoms patarimų ir nurodymų, lai mus laikas nuo laiko paragina, kad matytum, kad darbas kruta. Tada ir mums bus didesnė „ukvata“ dirbti.

Truputį sutinęs narys.

GYDUOLĖ, KAD NEIŠTAUTĖTŲ MŪSŲ INTELIGENTIJA.

Kad yra mūsų ištautėjusių inteligentų, tai to niekas neužginčys, nes tą liūdija mūsų laikraštija; korespondentai tankiai praneša, kad toks ir toks yra anglų raštininkas, ištautėjęs lietuvis; kiti vėl rašo, kad anglų scenoje dalyvauja tūlos ištautėję lietuvaitės; tretį vėl rašo, kad kokiametėn ligonbūtyj Bostone užima augštą vietą tūlas daktaras, ištautėjęs lietuvis. Mūsų inteligentijos ištautėjimas yra gyvas faktas ir jis yra pragaištingas smūgis mūsų visuomenei!

Ištautėjimas mūsų inteligentijos, duoda progą įvairiems pseudo-pavardžiams ir „humbugams“ (apgavikams) naudotis ir skelbti įvairias betvarkes, proto prostitucijas, misijas, kokios ardo ramybę ir taiką mūsų draugijose ir neduoda laisvės plėtotis mokslui ir pasauležvalga išsidirbti. Antra, ištautėjimas mūsų inteligentijos, duoda progą įvairiems 1905—7 metų Rusijos expropriatoriams ir pseudo-revoliucionieriams bei maistinkams kelti nesąmoningą „revoliuciją“ mūsų visuomenėje. Trečia, ištautėjimas mūsų inteligentijos, duoda progą visokiems abėcėliniams korespondentams ir redaktoriams nežmoniškai gvaltavoti spausdintą žodį.

Seniaus tūli mūsų publicistai rašė laikraščiuose ir jieškojo priežasties: kodėl mūsų inteligentija bėga nuo mūsų visuomenės? Tūli rašytojai nepersenai rašė, kad mūsų gyvuliškos „politikos“ agitatoriai priverčia mūsų inteligentus ištautėti ir slėptis nuo savo tautystės. Kiek šis numanymas buvo teisingas, aš negaliu pasakyti; bet tik turiu pasakyti, kad kai-kurių mūsų agitatorių kalbos ištikro yra gana nesvarios, kurios priverčia kiekvieną apšviestą žmogų raudonuoti. Aš patsai girdėjau So. Bostone, vieną kalbėtojaus „kalbą“, kurią atminsiu iki mirties, kaip jis vieną dalyką begėdiškai išvedė; toksai kalbos nesvarumas, žinoma, duoda inteligentui mintį, kad ir visa mūsų visuomenė gal yra jau amžinai iškrypus iš gyvenimo vagos, kad nebėra vilties jos atitraukti į gyvenimo tikslą. Nors inteligentų tikslas — šviesti visuomenę, ir ginti ją nuo visokių blogų intekmių, bet mūsų tūla inteligentija, neturinti pilnos energijos, pasibijo kelių „maišto apaštalų“ ir apleidžia mūsų visuomenę ant visados.

30 N. „Vienybės Lietuvinkų“ Valparaiso universitatės studentas Steponas Biežis išrodinėja, kad mūsų inteligentija stumia prie ištautėjimo, nedalyvavimas mūsų studentijos sueigoose, mūsų moksleivijos ir jaunuomenės klau simnose. Čia šis mūsų prakilnus studentas jau patyrė naturališką apsiereikimą; tas taip ir yra: mūsų moksleiviai, eidami mokslą ir neturinti savo lietuviško organo apkalbėjimui savų reikalų, prisišlieja prie svetimtaučių moksleivių draugijų ir atrpanta

vartoti savo kalbos raštą, kalbą ir ant galo žūsta iš mūsų visuomenės arenos. Anot stud. Biežio, mūsų inteligentija bei moksleiviai, kad neištautėtų, turi susirūsti į Lietuvii Moksleivių Susivienijimą ir turi pasiskirti kokį Amerikos laikraštį apkalbėjimui savo reikalų. Sumanymas geras ir geistina, kad mūsų moksleiviai šio sumanymo nepraleistų pro ausį neapsvarstę.

32 N. „Vienybės Lietuvinkų“ aptiekorystės studentas Zigmās Vitkauskas pristoją prie pono Biežio sumanymo ir nurodo nauką, kokią apturės mūsų inteligentija ir jaunuomenė iš tokio moksleivių susivažiavimo. Kiekvienas protaujantis žmogus žino, kad tokis lietuvių moksleivių susikoncestravimas ir pasiskyrimas vieno laikraščio rašinėti apie mūsų moksleivių padėjimą, yra gyduolė, kuri apgins mūsų jauną inteligentiją nuo ištautėjimo.

Man rodosi, kad laikraštis del moksleivių yra tinkamas „Vienybės Lietuvinkų“, nes jį turi daugiau vietos, negu kiti pirmėiviški laikraščiai, delto man nuduoda, kad Paukštis ir Brazis sutiks duoti vieną puslapį laikraščio apkalbėjimui moksleivijos reikalų.

Tai tiek apie gyduolę nuo ištautėjimo arba apie mūsų moksleivių laikraštį, kuris apgins mūsų jauną inteligentiją nuo žuvimo kultūros dirvoje.

Ex-studentas, Science kurso,
Mikas Stakėnas,
So. Boston, Mass.

MŪSŲ DIRVONAI.

(Taip sau mintįs.)

II.

Kas metas iš Lietuvos yra išgabenama į užrubežį žaliuojį medžiaga, kaip va: linai, kanapės, vilnos, medžiai ir javai, kuriuos Lietuvoje nemokama perdirbti į tą, ko žmonės visur reikalauja. Štai kad ir linus išaudžia užrubežiuose, už ką lietuviai turi užmokėti dvigubai, negu už tą patį audinį, išaustą Lietuvoje užmokėtų. Priauginama daugybės burokų, su kuriais kiaušės pašeriama; bet kad iš burokų padaryti cukrų — męs nemokame.

Kiekvieną pavasarį matome pilnas upes beplaukiant rąstų, iš kurių Prūsiose padaro poperū iš tų medžių — męs menkiausio išmanymo neturime.

Reikia statyti namai, — suvežame kelioliką rąstų, su kirviu nušašome ir „iš akies“ sukrauname rąstus vienas ant kito; uždengiame šiaudais stogą ir turime namą iš dviejų arba keturių kambarių, kuriame gyvenantis žmogus jokio smagumo neturi ir išauga į bukaprotį; bet jeigu, vietoje statyti „iš akies“, o mūsų meisteriai paimtų piešiamą lentą ir užklojęs ant jos sklypą poperiaus, padarytų stamojo namo planą, išskaitliuodamas, ko reikia, o ko nereikia, ir vietoje iš rąstų su šiaudiniu stogu pastatytų namų iš kalkių ir smilties su mediniu stogu, — kuris visai nebrangiau prekiuotų už medinį — tada turėtumėm šimtus metų; patveriantį, sveiką ir ugnies nebijantį rūmą. Bet tokių meistrų visai negirdėti, — viską panašų pas mus tik svetimtaučiai padarol...

Mūsų upės, kaip: Vilija, Nevėžis, Dubysa, Šventoji, Venta ir Šešupė be jokios komunikacijos; o juk jasias galėtų padaryti bergalo naudingomis, jeigu atsirastų sumanus žmonės-inžinieriai, kurie mokėtų sutraukti mūsų šalies žmones į vandenius, kurie su-

tvirtų komunikacijos bendrijas, kurie mokėtų pajūdinti ponų kapitalus, katrie šiandien pūna be jokios Lietuvai naudos po bankas, ir suorganizavę kapitalą ištaisytų mūsų upes, padarydami vandeningą komunikaciją po visą šalį, neužkenkiant visai ir malūnams, kurie šiandien laiko bereikalingai užtvenkę upes. Juk ir malūnams jau yra kitiški būdai jų ginas sukkti; ir laivai ir malūnai galėtų podraug savo darbą dirbti, jei tik būtų žmonės, kurie mokėtų vandenį sutvankyti. Bet vargas — tokių pas mus nėra.

Arba turime priminti apie automobilinę komunikaciją, kurią ir mažos bendrijėlės bile kokiam miestelyj su mažu kapitalu galėtų užvesti, tarpe mūsų didesnių miestų ir miestelių, kur geležinkelių nėra vežioti tavoris ir žmones; bet mažai Lietuvoje apie tai girdėti, kadangi nėra sumanių žmonių, kurie mokėtų tą darbą atlikti... Šiandien, kad nukeliauti iš Eiriogalos į Raseinus, tik keturias lietuviškas mylias, reikia tiek sunkumo priekšti, kiek iš New Yorko į Chicago.

Pagenda ūkininkui kuliamoji mašina, jau retas iš lietuvių kuris mokės pataisyti; kad vėl jį prie tvarkos privedus, reikia gabenti pas savo vokiečių kalvį, kol pataisyty. Ot kokie mokyti męs esamė!...

Man bebūnant Lietuvoje teko tarnauti Kanno Ukiškoje Draugijoj, kur gerai patyriau, iš kur visi išdirbiniai yra partraukiami. Ateina ruduo ir kuliamųjų mašinų fabrikai Šiauliuose ir Kaune apsidirbti negali, ir per kokį mėnesį visai užsakymų nebeprima; o mašinos yra nepraktiškos; bet kad atsirastų žmonės, kurie mokėtų tas mašinas išgerinti — nėra. Ot džiuginanti žinia pareina iš Lietuvos apie lietuvių bendriją „Viliją“. Gal ten ir atsiras gerų mechanikų, kurie išgerins mūsų ūkiškias mašinas ir toliaus gerins dirbdami su taja minėia, kad dirba netik draugijai „Vilijai“, bet ir visai lietuvių tautai, keldami josios pramonę.

Štai dirbtinasias trašas — ar gi negalima būtų padaryti Lietuvoje, užuot gabenti iš Lovičiaus, Lenkijoje, arba iš Anglijos, kur daug žmonių, kurie eina į užrubežius duonos tieškodami? gautų namie, savo tėvynėje, gerą uždarbį.

Ūkio mašinos, iš didesnės dalies, yra padaromos Amerikoje. Mašinos McCormicko ir Osborno tik Lietuvos laukus ir apdirba, o Lietuvoje tokių pagaminti nemokama; męs patįs turime Amerikon keliauti, kad po Amerikos mechaniko vadovyste padaryti Lietuvai ūkio mašinas; o kad patiems pasimokinti mechanikos ir išmolti neprasčiau tokias mašinas padaryti, visai nebandome. Ir kurgi męs bandysime, kad mūsų galvos yra užimtos baliais, šokišiais, piknikais ir ant galo tuščiais ginčiais ir... partijomis, kuriuos šiandien mums menkiausios naudos neatgabena.

Kur žingsnį nežengsi, visur pas mus matai stoką technikos; o amatninkai tankiausiai nei rašyti nemoka.

Pažiūrėkim čia Amerikoje, kaip puikiai viskas sutvarkyta: ar kur upelis bėga, ar upės banguoja, nestovi jos taip be naudos, kaip mūsų Dubysos, Ventos ir Nevėžiai, bet viskas yra sutvarkyta, kad tas savo pajėga ar savo apstumu daro žmonėms naudą; mažiukas upeliukas tankiai čia yra taip sutvarkytas, kad laivai juo plukia; vanduo nenubėga be naudos, bet perbėga per prūdus, pripildydamas juos pagal reika-

KAZYS PUIDA.

AITVARAS.

J. WEYSSENHOFF.

PASKUTINĖ AŠARA.

mis kojomis, bet visgi gali išsprukti. Čigonas lipo pamažu žemyn. Tik staiga, kuomet liko kokie du-tris kopečių virbalai, kažkas bumterėjo čigonui nugaron ir tai taip švelniai, kad jis nei cyperti nesuspėjo. Yt dalgio pakirsta žolė, nugriuvo nuo kopėčių ir gulėjo išsitiesęs ant pakratų. Mikas nieko nesakė, tik tai priėjo prie lovos, užbrizdė degtuką ir uždegė kybančią ant sienos liktarną. Kaip tik prasimušė šviesa pro langelį, tuoj keletas rankų ir galvų pasirodė jame. Mikas jau neiškentė ir suriko ant jų. Vienu akimirksniu iš langelio dingo galvos ir už triobų pasigirdo arklų kojų trypimas, kuris kas-kart tolinos ant miško. Šunį pradėjo loti ir sodžius sukilo. Mikas gi tuo tarpu pakėlė savo svečią nuo žemės ir padėjo ant lovos.

Nakties tamsoje buvo girdėti invairūs šūkaujantieji ir klausinėjanti balsai; bet niekas nieko pasakyti nemokėjo. Pamažu žmonės pradėjo rinkties už triobų ir žiūrėti miškan. Pamiškėje nepaprastas buvo sutvarkymas. Čigonai, kaip viesula, atlėkė raiti, tuoj užkinkė arklus ir ratų girgždėjime, žmonių klegėsyje buvo girdimas, dažnai atsikartojęs, šauksmas: „Zyna! Zyna!“ Vežimai gi traukė gilyn miškan.

Pabudo ir Baltrus ir pirmu jo rūpesniu, pirma mintimi buvo: kur Bėris? Nei apsitaisyti nespėjo, užsimetė skrandą, kojas inkšo į kurpes, vienplaukis nubėgo prie tvartų ir tuoj pradėjo belsties į Bėrio duris ir šaukti:

— Mikai, a Mikai!

Mikas gi, čigoną ant savo lovos paguldęs, nukabino liktarną ir apšviesdamas čigono veidą žiūrėjo ir murmėjo:

— Te, kad tu kur nusmegtum, nei vieno lašelio... ir nekruta, gyvatė... nagė — pakėlė čigono ranką ir paleido; ta bevaldžiai nusviro. — Tai tu matai... ar tik neišlėkė raita dangun? — užklausė Mikas pats savęs, galvą kraipydamas. Jam nerūpėjo triukšmas kelti, arba sumigusieji žmonės žadinti, nes dabar nebuvo ko bijoties, čigonas vis vien nepabėgs ir Bėrio nieks neišves.

Išgirdęs bildesį ir šauksmą, Mikas priėjo prie durių ir rūščiai užklausė:

— Koks ten biesas?

Baltrus, iš šalčio drebas, virpančiu balsu, atsiliepė:

— Aš, aš, Mikuti... atidaryk... Kas daros su Bėriu... žmonės sukilo... šunį loja... ir aš atbėgau pasižiūrėti...

— Žiūrėk, žiūrėk! — murmėjo Mikas atidarydamas duris. — Pas mane svečiai buvo atsilankę, — tarė Mikas šeimininkui, rodydamas į gulintį ant jo lovos čigoną. Šeimininkas išvertė akis ir žiūrėjo į nekrutantį čigoną.

Aplinkui jau patyrė žmonės kas atsitiko; kuopomis ir po vieną pradėjo spiesties prie tvarto durių.

Užsūdusio miško sudrumstoje ramybėje ratų girgždėjime ir žmonių balsų klegėsyje iš miško kaiman lėkė šauksmas: „Zyna! Zyna!“ ir, atsimušęs į nebylių triobų sienas dingo be atsakymo.

4.

Čigonų galvojimai išsipildė. Zyna pabėgo. Ne tas jiems rūpėjo, kad Zyna pabėgo; bet tas, kad jeigu ją sugaus žmonės, ji viską išduos, būtina išduos... Nes meluoti ji nemokėjo, jos rankos niekuomet neprasitiesė prieš svetimo daikto. Čigonai įsitikrinę buvo, kad visi jų darbai išeis aikštėn ir jau niekuomet negalima bus jiems ton vieton sugrįžti. Dėlto tai jiems taip labai rūpėjo Zynos prašuvimas.

Naktis baigėsi. Rytuose jau švito, bet dar aplinkui buvo tamsu: nes rytų šviesa dengė augštas miškas. — Miko svečias gulėjo Baltraus Kimšos trioboje. Kas su juo atsitiko, kur jis pateko ir kaip jis čion pakliuvo — to nebeatminė. Kaimynai išpradžių buvo apstoję Baltraus gričią, bet tasai subarė juos ir, dienią bebrėkstan, kaimas pradėjo gyventi paprastu gyvenimu. Saulutė jau augštakai pakilo, kuomet Baltraus žmona pašaukė šeimyną pusryčių.

(T. b.)

RYTOJUN BEŽIURINT JAUNIEJI SKRAUJA!...

kalavo vienodos visiems apšvietos. „Galima skaičiuoti tvirtai nutartu, — rašė jis, — kad žmonių visuomenei reikia ko nors vieno: ar auklėjimo visiškai nereikia, arba jis turi būti vienodas visiems. O kol to nebus, gudresni visuomet apgaudinės kvailius.“ „Kadangi auklėjimas mūsų amžiuje labai daug sveria, — rašė jis toliau, — tai reikia apsisistoti ant liaudies apšvietos klausimo... Su pedagogikos sutvarkymu ankštai surištas visas būtinas tautos likimas“.

Tokiu būdu, jau pačiomis pirmomis revoliucijos dienomis nežymus „žemės tvarkomosios komisijos valdininkas“, koku buvo Babėfas, priminė visų svarbiausį atmainos uždavinį, — pedagoginių reikalų sutvarkymą, pasitiekdamas, kad buržuazinė revoliucija įstengs rimtai ir sąžiningai tan dalykan atsinešti. Tasai pasitiekėjimas juo naivesnis buvo, kadangi „vienoda apšvieta“ išėjo pas jį iš „vienodo prasmaitinimo“ ir kadangi jis buvo nepermaidaujamas visokių „labdarinių“ dovanų“ priešininkas apšvietos reikaluose kaip ir prasmaitinimo dalykuose. Tik tai lygybės įvedimas ir abu tu dalyku patenkindavo jo pedagoginius reikalavimus. Kuomet Ruso, užmiršęs visus, užmiršęs apleistų pilkų žmonių milijonus, sukonzentravo visą savo domą abstraktiniam „Emilių“ auklenti, kuris augo poniškose sąlygose, Babėfas gi ne vienam akimirksniu neužmiršdavo tų milijonų, tarydamas, kad ideališkiškas „Emilių“ auklėjimas nevienu žingsniu nepastūmės liaudies apšvietos reikalų. Savo „plebėjų manifeste“ jis vėl apsisistojė ant to reikalo. Išeidamas iš to, kad „kiekvieno žmogaus likimas neturėjo suglobėti pereinant iš prigimtinio stovio į socialinį, jis sako: 1) „kadangi ingytosios žinios sudaro visuomenę turta, tai jos lygiai turi būti išdalintos tarp visų“ ir 2) kad auklėjimas esąs neimanoma baimė, jei jis tenka tik vienai visuomenės daliai.

Taigi, apšvieta ir auklėjimas turi būti bendri: niekas neturi teisės monopolinių priemonių pasigaudamas atimti apšvietos iš kito. Žinojimas — tai jėga; bet ligšiolė ta jėga buvo kreipjama prieš žmones, pasilikdama augštesniųjų sluogsnų monopoliję ir palaikoje. Kreipdamasis į šiuos pastaruosius, Babėfas rašė dar pačioje revoliucijos pradžioje: „Per liaudies apšvietos ir jūsų pačių apšvietos skirtumą, žams pasisekė įskiepyti žmonėms tylus nuolankumas, o savyje išdirbti tas kietasirdiškumas ir begalėstingumas, kuris leidžia jums šaltai žiūrėti į badu mirštančius jūsų artimus.“

Logiškaigi ligi galo eidamas, Babėfas neapsistodavo ir prieš „logizmą“: apšvieta ir auklėjimas turi būti vienodas arba — jų visiškai nereikia. Geriau tegul visiškai nebūnie nei mokslo, nei meno, negu jų sumonopolizavimas augštesniais visuomenės sluogsniais. Tą pačią mintį užėinau ir jo „lygiųjų manifeste“: „Mēs pasiryžę esame nugriauti viską ligi pamatų, — sakoma tenai, — by tik likties prie lygybės. Težinie, jei to reikia, visokie mėnai, by tik pas mus tikroji lygybė liktųsi.“

Babėfas užpuldinėjo ne tik vienus pramonės bei žemės savininkus, bet ir privilegiruotąsias inteligentijos pajamas. „Inteligentija, — byloja jis plebėjų manifeste, — pati taip brangiai nuėienijo savo proto darba, ir jeigu tame apėienijime būtų fizikinio darbo atstovai dalyvavę, tai jie, be abejo, būtų nutarę, kad rankų darbas turi tokią-pat vertę, kaip ir proto darbas, ir kad viso kūno nuovargis gali būti lygus protiniam nuovargiui.“ Intelligentija, su jos reikalavimais brangiausiai už proto darbą apmokėti, yra „maištininkas prieš lygybę.“ Brangesnis proto darbo apmokėjimas tai subjektyvinio saiko pasekmės pas tuos žmones, kurie „sugėbo aprausti savo pažiūrų viešpatavimą“.

Dabar galima paklausti: kokiomis priemonėmis manė jis savo sumanymus įvykinti? Troškioje politikinės reakcijos atmosferoje, Babėfas pasirinko politikinį maišto kelią, — žinomo kaip „Lygiųjų Maištas“, kad francūzų Direktorijos valdžią nugriauti ir atnaujinti 1793 metų respubliką, o paskui praskėsti ją ligi savo lygybinių sumanymų. Tasai utopijinis planas nenusisekė ir negalėjo nusisekti. Babėfas ir jo drangas Dortė buvo suareštuoti, pamerkti mirtin ir nugalabinti gegužės 29 d. 1797 metais.

5.

Robertas Ovenas.
(1771—1858).

Pirmasai devynioliktojo metašimčio ketvirtadalis buvo visagalis politikinės reakcijos metas. Francijoje greitai keitėsi politikinės formos: direktorija užleido savo vietą taip vadinamam konsulatui; konsulas — imperijai, imperija — restauruotai

(T. b.)

Vertė

KAZYS PUIDA.

Elegantas nukreipė paskutinį šnairų žvilgsnį į panelę, tarydamas:

— Dovanok, karalaitė, nėsa kreipsiuos dabar į motiną.

Ir pusiau pasisukęs kedėje vyresniosios moteriškės pusėn apreiškė tuoj perėjimą iš lyrizmo epinėn apysakon. Kalbėjo balsiai, gaudydamas akimis platesnį klausytojų ratą:

— Buvo tai baimės ir babyloniškos suirutės diena. Snandžiau po pietų savo Salagubiškiuose, visuotinos bei asmenės situacijos nukamuotas, kuomet prižadino mane mano rūmų tarnai...

— Iš kurių laikų užsivedei rūmų tarnus, ponas Narcizai? — įsikišo apvalusis ponas — jei bent šeimininkė Miodziuchovskienė bei panaktinis?

— Nesikabinėk žodžių, tik mintį stengkis suprasti — atrėmė prakiliai Podolskis — salonų kalba nėra paprastas tuzijimas. Tai-gi, tarnų pažadintas, patyriu, kad atvyko pas mane žemsargiai kratos daryti. Kai gyvas esu, nepritariau niekuomet anarehistams, tai ir matyti, kad žmonių apmunda užsiuntė ant manęs tą bėdą.

— Kas jau ten būtų keršijęs ir už ką? — vėl pastebėjo kaž-kas — visą apylinkę krėtė.

— Niekur mažesnės kaltės nesurasta, kai pas mane! Ha! — pamaniau — atėjo laikas svetimas nuodėmes atgailėti. Apsitaisiau kaip reikiant, nes pavojui juokingu pasirodyti nevalia. Ko norite? Štai stoviu prieš jus viską nukęsti pasiryžęs — „Bumagi social-revolucyjnego komiteta!“ Esu tvarkos šalininkas — atsakiau. Turbūt nesuprato, ėmė krėsti. Jieškojo pakampėse ir ant augšto, skryniose ir spintose, kol neprisirėngė prie mano bibliotekos, baltų varnų pilnos.

— Prie tos spintelės kanceliarijoje?

— Prie tos pačios. Baltų varnų iš prigimties reta, negali būti jų tūkstančiai. Turiu sau rinkinėlį, iš kurio semius paguodos sunkiomis gyvenimo valandomis. Čia man byloja Sokratas per Platoną, čia siandžia Skarga pranašu, čia man Sirokomlia kankles maloniai paskambina...

— Kaip tai, ponas Narcizai? ėmei skaičiuoti žemsargiams ištraukas?

— Neblevyzgok! Tylėjau. — O tai kas? — tarė žemsargis atvaždamas knygą ir qaurto. — „Prawda ruska“ — atsakiau — moksliškas veikalas. — Nu, mėš tą veikalą konfiskuojame. — Ant sveikatos — atsakiau nusiminęs, nes tai didelė retenybė ta knygą. Apibarskinę sienas, atplėšę dalį grindų, apleido pagaliau užpuolikai mane, sugrįždami Ereban, iškur išėję yra.

— Ir tuo pasibaigė?

— Taip, taip — rusų teisybė atsirado, bet si dabro šaukštai dingo!

Pažvelgė iškilmingai į klausytojus, kurie garsiu juoku atsiliepė. Tokia užbaiga patenkintas, Podolskis vis-gi neišglostė tragiškųjų savo veido raukšlų, naujų atsitikimų papasakoti manęs.

Bet Pucevičius su Rajeckiu jieškojo žinių apie rengiamąją vilkų medžioklę Šimonių miškuose, kur išsirengė buvo. Dangelis susirinkusių čionai vyriškių taip-pat rengėsi ton medžioklėn, valdiškojo girininko rengiamon. Žinia nuskrudo per keletą pavietų net gretimon gubernijon. Kiekvienas, kurs turėjo šautuva bei noro, galėjo skubėti į Šimonis vilkų mušti, kurių keli lizdai užpuldinėjo apylinkę.

Mikolas ir Stasius niekur geriau nebūtų nieko sužinoję, kai iš ėsamo čionai pono Benedikto Talmonto, Tiškevičiaus miškų girininko, kurs taip-pat važiavo medžioklėn.

Buvo tai didelio ūgio bei pločio vyras, garsus stipruolis, bet ramaus būdo. Nuvokdamas savo vieką, nepaprastai didelį, ištiesdavo pasveikinimui ranką, nespausdamas, lyg kokią medžio kaladžiukę. Nors juoda gelumbe padabino nūdien savo stovylą, tačiau išrodė lyg maišan inkštas Kalnavertis. Išpo augalotų usų skelbės platus nusišyposojimas, veido bruožai buvo taisyklingi, nors iš akmens tašyti, akis linksmos.

— Ką jauti rytoj, ponas Benediktai? — užklausė girininko Pucevičius.

— O jau bus gerai, ponuli. Iš Taujėnų kuningaiktis Radvilas atvyksta.

— Iš Taujėnų? dvidešimtį mylių?

— Medžioklėn jam tai nors ir už jūrų. Vilkams vilioti tai pirmutinis ir šaudytojų turi, kad nei neduok Dieve geresnių! — o skalikai — vienos bėdos! Iš anglų karaliaus iš Hamburgo gavo.

— Tai turbūt iš Londono, ponas Benediktai?

— Iš Londono ar iš Hamburgo — bet dabar jie Taujėnuose. Ir tik tai angliška triubelę supranta. Sugausk, ponuli, jiems mūsų ragan, — kvaili, kai avinai.

— Viskas labai gražu, tik medėjų per dang.

Kiek manai, ponas Benediktai, bus su šautuvais?

— O kad ir šimtas, tai kas?

— Gerus medėjus statysim linijon, kitus iš šalių, arba paleisime drange su varovais.

— Jei sutiks — paabejojto Stasius. — Kas-gi ves medžioklę?

— O jau pats Taujėnų kuningaiktis.

Iš tų daug žadančių žinių, ingijo medžioklė patraukimo ir gero pasisekimo. Juo labiau skubinas jaunieji medėjai tolimesnėn kelionėn ligi Šimonių. Pucevičius liepė vežėjui užvažiuoti.

— Neužkandusių neišleisime — nutarė, ponai Jelėninovienė taip rimtai, kad reikėjo dar likties, kad neužgauti namų vaisingumo.

Gretimose salėje jau senai buvo priruoštas skobnis ir apstatytas ankštai šaltais smoguriais: kumpjais bei įvairiausių rūšių pyragais. Prie to skobnio amatoriai nuolatos gėrė arbatą. Dabar paduota keli šilti valgiai, kurie surinko visus svečius.

— Jautienos negalima gauti — skundėsi Jelėninovienė — ar ir pas jus Južintuose ir Gačionyse taip-pat?

Rajeckis ir Pucevičius patvirtino, kad ir jų apylinkėje trūksta šviežienos. Vasarą maitinasi paprastai naminiai ir laukiniai paukščiai.

Atsiliepė Podolskis:

— Žmogui neskirta mėšos valgyti, nes tai gimdo sangvinistinį bei plėšrų ūpą. Nevalgyčiau visai mėšos, kad nebūčiau tūlais draugijos impročiais užsikrėtęs.

— O degtinę geri, ponas Narcizai? — užklausė Pucevičius, — juk ir tai pagunda?

— Pasiduodu jai — atsakė senas vienastypis.

— Saldumynų ar kartybų taurė?

— Maišytą — paprašė Podolskis ir išgėrė.

Įžengė į jį dar drąsesnis epinis ūpas.

Rajeckis kalbėjo mažai, tik dairėsi ir klausė. Gimęs čia, bet pripratęs prie kelionių ir didelių miestų, žiūrėjo į artimiausius savo tautiečius tyrinėtojo akimis. Bet visos jų ypatybės ir tipinės atmainos buvo jam suprantamos bei giminiškos. Faktiškai jis mylėjo tą kraštą, tuos žmones, į kuriuos inpratęs jau buvo žiūrėti kaimyno akimis — pusiau nuvoktinai rengės į savo gimtojo krašto kronikierius.

Saulė jau leidosi, kuomet mūsų keleiviai ištrūko iš vaišingos Salos susirinkusios draugijos ir susėdo brikon. Kelios dar brikos išdardėjo prieš naktį arčiau Šimonių. Kai-kurie medėjai žadėjo nakvoti Salose ir išvažiuoti prieš dieną, kad devintą ryto būti už kelių mylių paskirtoje vietoje.

Ar rasa buvo nukritus ant dulkėto kelio, ar medėjai ir arkliai atruko porą valandų atsilsėję — tik brika ritos dar lengviau negu prieš tai, lyg viskas būtų vienas kūnan susilieję. Anksnotas vakarų dangus jau rėmės miškų juostos; sodybos praretėjo; linksnų kalniukų bei ežerų kraštas driekės pievų bei miškų lygėn, sutingusiais ūkais garuojančion, kurioje plaukiojo miškas juodais vaidiniais.

— Bet kelias čia geras — pastebėjo Mikolas.

— Taip sau, kol dar vasara — atsakė Stasius — tik palaidūnės metu sunku. Įvažiuojava miškų apylinkėn.

— Tai ką tu sakei, būk taip toli esą? matomieji miškai, tai jau turbūt Šimonių?

— Šimonių ir ne Šimonių. Valdiskiųjų vieny yra 20,000 dešimtinųjų, o pridėk dar vietinių dvarponių miškų — gražus plotelis. Šetekšnion dar mylia, o iščia ligi miškų vyriausios valdybos vietos, kur paskirta susirinkti, dar ryto rytą važiuosime tris mylias.

— Galas kelio, Stasiuk, į tuos vilkus!

— O tau rodės, kad vilkai į Kamajus mūgėn atėina, tik lupk juos lazdomis?

— To ne, bet...

Apylinkę vis tirštesnės sutemos gobė ir jų pridengta vaidinos klaidžiai: nuobodžiame, salomis paaugusių medžių platumoje rodės kartais, kad prie kelio auga tankus gojelis, o iš jo spindi kruvina akis — o tai gričia! — ir kita, ir trečia — visa sodyba prisiglaudusi medžių, nesvetinga, tyrinėjanti išpasalų, kas ten keliu atidarda. — — Drėgna ūkų vilna skeičiasi pievomis plačiai, toliau — viskas jau miega — jei bent undinės, mėnulinui patekėjus ateis čionai pašokti — — bet ir toje kaž-kas stambaus plaukioja: tai vienumoje stovinti grintelė, lyg kad sapnų viešpatijon plaukiantis...

Brika slinko vis siauresniu, vis silpniau matomu keliu, daugiau apgraibomis. Staiga Adrionas sustabdė arklus.

— „Čortas“ čia, ponaiti, žino, kur kelias...

Pucevičius pasilenkė iš brikos: kelio ištiesų nebuvo matyti. Tačiau vežėjas, ir dar toks sumanus kai Adrionas, turėjo jį suosti.

— Ar kartą mėš čia važiuovm? — subarė Stasius vežėją — juk matai: Šetekšna kai ant delno!

— Kur ji, tai aš žinau; tik ji ne ant delno, bet už dviejų grabjų pievoje. Jei ponaitis geriau žinai, važnuok pats.

— Ei tu, Adrionai, turėjai vėl gerokai baltošios truktelti Salose su vežėjais?

(T. b.)

GETE.

(Tąsa.)
(Užbaiga).

Bekeliaudamas jis atlanke Veneciją, Florenciją ir Romą. Apžiūrėjo tų miestų visus dailės rinkinius ir visus paminklus. Čion jis susipažino su pavaisiais Michel-Angelo, Rafaelio ir kitų dailininkų. Iš Romos Gete išvažiavo Neapolin, kur grožėjosi Vezuvijaus ugnikalniu ir stebėtina gražia gamta. Iš ten aplankė Palermo, Messiną ir kitus Sicilijos miestus, ir visur apžiūrėjo senovės dailės palikimus. Grįždamas ant trumpo laiko apsigyveno Romos apylinkėse; čion studiuojo dailę ir... įsimylėjo į vieną gražią merginą iš Milano; mat senai jau buvo mylėjęs... Bet ir iš šios meilės jokio vaisiaus nebuvo — jie greitai persiskyrė. Šalip to viso jis nei kiek nepamiršo savo svarbiausio palikimo — jis rašė atskiras „Fausto“ scenas, ir kitus veikalus. Ant galo išvažiavo Veimaran.

Po šiai kelionei Gete pasidarė beveik kitu žmogumi, subrendo jo mintys ir galutinai išsivystė plati jo pasaulėžiūra bei jautrus dailininko skonis. Sugrįžęs, jis pasijuto kaip ir vienas; jo skonis skyrėsi nuo kitų skonio; Veimaro visuomenė pradėjo jį neįsitikinti ir atsinešė link jo gana šaltai. Jis net negalėjo susitaikinti su poetu Šilleriu, nes nepatiko jo veikalo: „Razbaininkai“. Jo numylėtinės, Šarlotės fon Štein, meilė prie jo irgi atšilo — jau buvo nusenušė, apie 45 metų. Vienu žodžiu, jis labai mažai rado artimų draugų ir jam niekas daugiau neliko, kaip tik apiešti Veimaro visuomenę ir kur nors užsidarius apdirbti turtingą medžiagą, Italijoje surinktą; bet čion įvyko vienas gana svarbus Getes gyvenime atsitikimas.

Vieną kartą, Gete bevaikštinėdamas po sodą sutiko gana gražią merginą — Christiną Vulpis, kuri padavė jam prašymą, kad suteiktų jos broliui kokią tai vietą. Juodu greitai suėjo pažintin ir Christina persikėlė gyventi pas Gete. Šis Getes susirūšimas su mergina iš žemo luomo labai nepatiko Veimaro ponams, o ypatingai ponioms; jos visai išmislino ant Christinos, vienok už tai Gete vis labiau ją mylėjo; ir taip nuo 1788 metų prasideda Getes šeiminyskas gyvenimas, nors jis oficiališkai šliubo su Christina neimė. Už metų Christina jam padovanojo sūnų, Augustą, kurio krikštų-tėvu buvo pats herogas. Kiek pabuvęs vėl leidosi Italijon; bet šiom laikais Italija jau jam nepatiko ir mažai naudos buvo iš jos kelionės. Sugrįžęs vėl užsiėmė rašymu; bet jo darbą pertraukė iškilęs karas tarpe Francijos iš vienos pusės ir Austrijos su Prūsija — iš kitos. Hereogui ir gi prisiejo kariuoti, o nuo jo nepasiliko nei Gete, kuris ir karėje būdamas mažai interesavosi politika.

Siek-tiek nusiramimus politikai ir karams, Gete vėl užsiėmė rašymu svarbiausių savo veikalų. Šiuom tarpu jis labai jau arti susidrangavo su Šilleriu. Vienu tarpu jis buvo nustojęs „Faustą“ rašyti ir jei Šilleris nebūtų jį prikalinęs, tai gal pasaulis ir nebūtų turėjęs šito stebėtina gražaus veikalų. Ir šiuom laikais Gete nenusidėjo ant vietos, — jis kelis kartus buvo išvažiavęs tai gydytis, tai su kitais reikalais. Perioodą 1800—1805 m. reikia pripažinti pačiu vaisingiausiu: tuomet jis parašė daugiausia savo veikalų. 1805 metai buvo labai nesmagūs del Getes — tais metais numirė jo geriausias draugas — Šilleris. 1806 metai buvo dar blogesni — tuomet Napoleonas su savo kariuomene artinosi viską naikindamas. Įvyko istoriškas karas 14 spalio prie upės Ienos; vakare gi francūzai užėmė Veimara. Iš visų pusių grėsė pavojus ir Gete, tai matydamas, pasiskubino imti oficiališką šilubą su Christina, su kuria jau buvo išgyvenęs 17 metų. Bet greitai vėl viskas nutilo, iki ant galo 1812 m. Napoleonas nepasirengė Rusiją užkariauti, — kas jam nepasisekė. 1816 metuose gi buvo daug įvairiausių atsitikimų, — tais metais herogas buvo paugštintas; Gete gavo pirmo ministerio vietą ir tais pačiais metais mirė jo pati Christina nuo apopleksijos.

Męs susilaikysime nuo apėnėjimo Getės veikalų, — tai ne mūsų tas galėję. Apie jo veikalus prirašyti tomai, tai ką gi reikš, jei mes tam pašvėstume keletą eilučių. Negalime susilaikyti nepaminėjimo jo svarbiausio veikalų „Fausto“.

„Faustui“ tėmą-siužetą Getė sėmė iš legendos apie Faustą, kuris gimęs Virtemberge, pradžioje XVI. metašimėio ir kuris pagarsėjo visoje Vokietijoje, kaip čerauninkas. Liaudies fantazija iš Fausto padarė laisvamani burtininką ir jam pradėjo prikaisyti darbus kitų burtininkų. Svarbiausias punktas, tai Fausto Dievo išsidėjimas ir santarvė su velniu. Getė gi Faustą apdirbo saviškai. Anot Getės, Faustas labai mokintas, pažįsta filosofiją, tiesas, mediciną, teologiją, vienu žodžiu — viską. Jis pasenęs nuo mokslo, vienok turi prisipažinti, kad jis nieko dar nežino, — jis nežino gyvenimo ir gamtos paslapčių. Jis persitikrino, kad žmonės nieko

negali svarbaus suprasti. Šios mintys Faustą labai kankina. Vieną Faustą galima būtų sulgynti su visais Francijos encyklopedistais, kartu paimtais — vienok jie visi neišrišo pasaulių tvėrimo paslapties. Faustas atmeta tikybą, bažnyčios autoritetą ir tradicijas, viską sukrauja tik ant proto; bet protas jam pasirodo siauru. Jis griebėsi už metafizikos ir magijos, kad pažinti pasaulį, ir iš to nieko nepelno. Jis nori atjausti viso pasaulio kančias ir linksmybes, ir tas jam nepasiseka. Ant galo jis pasidūda velniui, kad su jo pagelba pažinti gamtos paslaptis; bet ir velnias nieko naujo neatidengė, vien tik Faustą priverčia naudotis gyvenimo linksmybėmis.

Legendoje Faustas išrodo nedrasumą mįslinčium, bailium. Pas Getę gi Faustas yra rimtu mįslinčium. Jis ieško absoliutiškos pažinties, kurią ant galo ir surado nusileidęs į paprastą žmonių gyvenimą.

„Faustas“ tai gili filosofiška tragedija. Joje susitinka tradicija su kritiškąja minėcia. Vienu žodžiu, Faustas tai dabartinė žmonija, amžinai jėškanti teisybės, amžinai abejojanti, amžinai kritikuojanti. Pas Getę ir išsirišimas kitaip išsina, kaip legendoje. Nors Faustas ir pasidavė savo velniui, bet jis padarė daug gero, ir jis numylėjo tyra meile merginą Gretchen, už tai jam numirus velnias neturi ant jo galės, bet jį apsupa angelai. Ir šiuom pasirodo, kad darymas gero yra tvirtesnis net už velnio galybę. „Faustas“ išverstas į visas pasaulio kalbas ir yra vokiškosios literatūros žvaigždė.

Kaslink religijinių Getės pažvalgų, tai savo laiku buvo smarkūs ginčai; vienok mums rodosi, kad Getė nepriklausė nei į jokią bažnyčią ar sektą. Tiesa, jis labai užsiėmė biblija; bet tai labiausia, kaip senovės literatišku palikimu, ne kaip religijos pamatu; už tai vienu tarpu buvo net manoma, kad jis prisilaiko... žydų tikybos. Jo religija — tai panteizmas, nors jis ir tikėjo į vėlės nemirtingumą. Krikščioniškąjį gi mokslą jis labai gerbė.

Kaslink Getės doros tai daug ką galima būtų prirašyti. Daugelis jį skaitė labai nedoru ir išivirkusiu; užvis labiausia jį apkalbėdavo Veimaro ponios; bet jei pažūrėti į tų ponų dorą, tai gal dar daugiau rastume pasileidimo. Apie dorą negalima daug kalbėti, nes ją vienas vienai supranta, kitas kitaip. Jei gi skaityti pagal tikrą dorą, tai yra pagal sąžinę, tai Getė buvo ne taip jau nedoru. Jo visa nedorybė tame, kad jis, kaip poetas, tankiai pamylėdavo merginas ir tankiai mesdavo pirštine visuomenei į akis už jos paika nuomone, ką aiškiai, šiai parodė vesdamas Christiną. Neteisinsime Getę nei kad kartais jis pagirtuokliaudavo jaunystėje, — tas turbūt neišvengiama žmogaus, kad ir poeto, silpnybė. Didžiausiu Getės prasižengimu galima skaityti suviliojimą Frederikos, tos nekaltos ir tyros, kaip angelas, mergaitės. Delto tai nekuriuos jo veikalus skaito nedorais; bet tie žmonės skaito ir gipsines Jupiterio, Veneros ir kitas stovyklas nedoru dailtū, nes mat ten nepaslepta lytis... Tokių doros fanatikų negalima supaisėti.

1819 metuose Gete sukako 70 metų, ir diena jo gimimo buvo su iškilme švėsta Frankfurte ir kitose Vokietijos vietose; jis gavo daug pasveikinių ir linkėjimų, taip-pat ir dovanų.

Metai bėgo, Getė dar vis jautėsi drūtu; jis dar kartą įsimylėjo į jauną merginą Ulrich fon Levez, kuri taip gi jį pamylėjo ir kad tik dar biskis, jis ją būtų vedęs; bet susilaikė nuo to žingsnio. Tnom tarpu jis dirbo daugiausia ant antros „Fausto“ dalies, kurią ir užbaigė 1831 m. Paskutinim laiku jis užsiėmė ir šiaip jau mokslu: botanika, anatomija ir tt. Kovo mėnesyje 1832 m. jis labai persišaldė ir apsirgo; kiek palaukus rodos ejo geryn, bet naktį iš 19 į 20 kovo labai nublogo; silpnumas vis didinos; ant galo rytmetėje 22 kovo, sėdėdamas kresėje amžinai užmigo. Paskutiniais jo žodžiais, kuriuos buvo galima suprasti, yra: „Daugian šviesos“. Jo lavonas tapo palaidotas herogo sklepe, greta Šillerio, herogo Karoliaus-Augusto ir Luizos lavonų.

Taip numirė tas, kuris suteikė amžiną garbę Vokietijai, ir pakėlė jos literatūrą ligi augščiausio laipsnio. Jo veikalai išsiplatinę po visą pasaulį pina jam tikrą liaurų vainiką, kaip didžiausiam žmonių genijui.

P. Norkus.

7—13—12.

Laisvos Mintys.

(Kritikos bruožai.)

(Kritikos bruožai.)

III.

Lietuvys. Lietuva, tėvyne, aš tave myliu ir už tave žyvu. **Novelė. 30 pusl.**

Kaip kartais nereikia rašyti, ar nesuvokiamas medžiagas išnaudoti — geriausia gali parodyti ši novelė. Beto, jos rašymo būdas atvaizdina labai aiškiai skubos bei nesąvokos darbą.

[Sivaizdink sau, skaitytojau, nuožmų lietuvių Bartkų Vartą anos, tolimosios gadyinės, kuomet kryžiuočiai prūsus engė, — tą nuožmųjį lietuvių, kurs tai pilis vokiečiams stato (4), tai darbo netekęs juos užpildinėja ir plėšia tą patį žmogų, vėl bedirbantį pas vokiečius.

Keisti, tie p. Lietuvio „sumulkinti“ kryžiuočiai, kurie tokį Bartkų Vartą kenčia ir jį globėja. Keista gadyne, „istorijinė“, kuomet lietuviai Jonų bei Vincų vardus turėjo.

Kariaujas „katalikiškumas“ autoriaus sąvokoje neištvėrė savo vietoje, bet įlindo ir šion apyskaitėn. „Gyvenkite vienybėje ir Dievo akyvaizdoje.“ „...aš jį mokysiu Dievo ir priedermės meilės“... (5) — byloja Lietuvio didvyriai Jonas 14 metų ir Vincas 7 metų — Bartkaus Vartos sūnys 12-ame ar 13-ame metašimtyje! — Tūlo kuningelio gal ir apsidžiaugs širdužė, jog lietuvių tokių dievobaimingų būta, kuomet tas „dievobaimingumas“ tiems paties lietuviams neišvengtina pražūtim atrodė ir su kuriuo ištusis šimtmečius kovota... O gal autoriaus norėta giliai nesuvoktinios sąmonės tan rašinėlin bei vaikų bylon indėti, kad parodžius lietuvių vaikų geniališkumas? Ar gal norėta anuometės Lietuvos didžiūnai pajaukti, jog jie nemokėję tautystės nuo tikybės atskirti, kaip tą padarė Jonas su Vincu?

Sunku nuspėti autoriaus „slaptoji“ novelės mintis. Viena tikta aišku, jog visa novelė blogu klijum sulipinta, plyšiai eilutėje šviečia ir už patį autorių ką kito byloja: — surado žmogus žinutė kame nors, ar išgirdo žmones pasakojant, moka plunksną nulaikyti — na ir pagamino „istorijinę“ novelę, kurioje tiek „istorijos“, kiek lapė kad priverktų.

...Dievo apveizda priglaudžia kiekvieną, kuris Jojo norą atlieka (7). Tiesa, didelė tiesa — Dievo apveizda ir p. Lietuvį priglausa, jei jis daugiau „istorijinių“ nesąmonių nedarys ir šukšlių ir taip priterston mūsų raštijon nevers! O jei kas jo personažų „Tėve mūsų“ tekste kalba, tai tegul pirma nusiperka kun. J. Laukaičio katekizmą už 8 kapeikas ir pasimokina: — negražu eiti į žmones poterii nemokant ir dar iš taip toli — iš 12-tojo metašimėio Prūsų šiandieninėn Lietuvon.

Bet ir Prūsų anuomet ne kokių būta! Nieko panašaus nerasi pas p. Lietuvį, ką rastumei geresniuose istorijiniuose aną gadyne aprašančiuose veikaluose. Svetimtaučių, mat, begalo neteisina nupiešiama Lietuvos praecitis, o tuo tarpu prūsų labai kultūringų būta!

Dvylikto metašimėio prūsai jau virės kruopas (12) ir ne sausas, bet baltintas! tik nepasakyta kokias: grucė, perlai, ryžiai ar kitos kokios; jie kepėsi jau ir blynus (12) ir-gi nežinia — bulvinius ar miltinius ir kokių miltų! miegojo gerose lovose ant sienikų (12)!... Ir po viso to tūli nenaudėliai išdrįsta tvirtinti, būk lietuviai ar prūsai nekultūringi barbarai buvė! Prirodymų kiek nori — net senus sudriskusius skalbinius lopyti mokėję (14), išryto sukilę — „apsitaisydavę, nusiprausdavę ir susišukuodavę“ (14) — visai kaip va kokio mūsų dienų pensiono auklėtiniai!

Geros, laimingos gadyinės būta! — ką ir besakyti. Ir viskas būtų kuopukiškiausio buvė, bet atnešė nelabasis tuos kryžiuočius ir viską jie sutramdė, sustabdė, sunaikino. O manot, kad prieš jiems atvyksiant lietuviai stambeldžiai buvo?! — apsaugok dievaiti Perkūne! — visi geri katalikai, dievobaimingi žmonės buvo, kryžiuočių tik todėl nekentė, kad jie vokiškai varvaliavo ir norėjo lietuvius mokytį, kvailesni už juos būdami!...

Skaityti žmogus tas nesąmonių užsivarijusio „kataliko“ klegėjimą ir savaime iškilą paklausa: — ar toji novelė *sanctae simplicitatis* vaisius, ar klerikalizmo plūstančiojo banga taip smarkiai užliejo žmogų, kad jis jau nenusimano ką bedarą ir ką berašą ir kam galų-gale berašas: ar kad išjuoktų jį ir pasityciotų, nes tuo nieks ir norėdamas nepatikės?! — Ir atsiranda leidėjų tokiems šlamštam!

IŠ VEL. JONO SUTKAUS UŽRAŠŲ.

Ant Alsteric kranto.

Aptemęs štai stingstantis Alteris rita bangomis išlėto, Be dvasios, lyg žengtų į kraštą apsinkintas metų senelis. Dar vakar jis juokė, dar vakar tik puošė vainikas jį žalias, O šiandien... šaltas vėjas įniršusias palaikas mēto.

Aksomo, kurs žydinėją juokino jojo mėlyne...

Aptemo.

Nuvyto vainikas gamtos ir žmogaus taip apšėiai išdabintas,

Nukrito ir... riogso tik stagars... Likimo tai takas numintas!

Jo kardas terioja ir tam kasa kapą, — kurs vakar tik gema...

***

Kad mirštančio ežero kartais pakrantę lankau aš sau vienas

Ir ryman kaip stabas prie šalto nuošaliai prisiglaudęs,

Užgaudžia jaunoji krūtinė, nukrinta kantrumo jos plienas...

Ir raudu kaip kūdikis, rankomis degančią galvą suspaudęs:

Ak, Dieve! ak, Dieve Grožybų! kur žiedas jaunųjų dienelių?

Ak, Dieve! vainikas ant amžių štai vysta, nematęs gėlelių.

Hamburgas, 1905—XI—21.

KOOPERATIVINĖ PROPAGANDA.

Vartotojų draugijų apyvartos kaskart eina vis didyn, jų narių skaičius kasmet vis auga. Bet jeigu atsiminsime, kad tokioj valstybėj kaip Germanija buvo 500,000 vedimų ir iš šito jaunavedžių milijono tik labai nedaugelis virsta kooperatoriais, tai pamatysime, kad da labai daug turime darbuotis, norint pastatyti kooperaciją priderančioj jai vietoj.

Kad patraukus šituos žmonių milijonus kooperacijon, reikalinga dažniau kreipties prie propagandos ar, paprastai sakant, prie skelbimos.

Tie, kurie pasakoja, jog vartotojų draugijos nereikalingos skelbties, nes skelbimasi pabrangina produktus, daugiausia klysta.

Ir isties, arčiau prisizūrėję dalykų stoviu, pamatysime, kad jeigu tie šimtai tūkstančių žmonių, kurie da nepatraukti kooperacijon, gelėtų atlikti savo reikalus vartotojų draugijose, tai tuomet kiekvienas draugijos narys galėtų daug pigiau viską sau pirkti.

Kad ir prekiuotų tuomet apšiskelbimai, bet jų nėsant produktai brangesniais taptų, nes sumažėtų pirklių skaičius.

Niekas, kas tik naujo ar gero atsiranda, mūsų laikuose negali pasekmingai intarpti mūsų gyvenimam be tam tikros propagandos. Vartotojų draugijos ir yra nauju bei geru dalyku, jas, todėl, mes ir turime garsinti. Jau Choliokas savo istorijoj sakė: „Reklama gamina sujudimą ir nuostolius, vienok be jos kooperacija žūtų“.

Taigi kooperacijos propaganda būtina reikalinga. Kyla tik klausimas, kaip ją vesti, kaip užkariauti tuos da jos nesuprantančius žmonių milijonus.

Propaganduoti ką nors — reikia ingyti savo nuomonę, savo ideos šalininkų. O tai atliekama tuo būdu, kad reikia nuolat ir nuolat tą savo ideą platinti ir pamažėl tarpti jį gyveniman.

Visa šitai remias inkalbėjimu. Ir propaganda tokiu būdu, kaip ir inkalbėjimas tuo geriau veikia, juo mažiau vidujinių kliūčių. O tų kliūčių beveik nejaucia tie, kurie žiūri vien tik suvartojimo reikalo, be kokių nors pašalinių uždavinių.

Propagandos pabūklų yra pati kooperacijos idea. Šitą privalumą turi tik kooperacija ir delto ją lengva propaganduoti.

Be šito ideinio propagandavimo da gilimi ir kiti propagandos būdai. Taip, pavyzdin, gerai padarytas atsišaukimas daug gali gero atnešti, nes turėdamas tinkamą turinį, o tuo labiau jeigu jis illustruotas kooperacijos jėga, apie jį kils daug kalbų, ir daug tokiu būdu pati kooperacijos idea prasiplatintų.

Labai didelę intekmę daro agitacija būtus belankant ir tam tikrus reklaminius poperėlius beplatinant. Paskiau daug pagelbi visoki pasikalbėjimai, pranešimai, „miglotieji“ paveiksiai ir tt. Šitie visi būdai intekmingai veikia į svarbiausią kooperacijos asmenį-moterį.

Kai-kurios vartotojų draugijos ruošia da tam tikras „vartotojų šventes“ su koncertais, šokiais ir tt. Per tas „šventes“ išlošiama loterijon tos iš prekių, kurios labai mažai perkamos. „Šventės“ ir-gi nepraeina be gerų pasekmių.

Propagandai tinka taip gi atplėšiamieji kalendoriai. Pigiai juos perkant, draugija galėtų dovanoti juos savo nariams ir tokiu būdu reklamuoti.

Didelę svarbą turi skelbimas laikraščiuose. Apškelbimai turi būti trumpi ir aiškūs. Geriausia, žinoma, kad apškelbimas užima visą puslapį.

Prie šitų visų propagandos pabūklų galima pridėti dar vieną gana svarbų — tai gražios iškabos ir vitrinos. Jos patraukia dangelių pirkliū.

Žodžiu, kooperatinei propagandai begalo daug yra pabūklų, reikia tik jie išnaudoti. —

(„Bendrija“)

lą, kad juo galėtų laivas nuplaukti.

Delko čia taip yra? Delto, kad šianykščiai žmonės visą savo domą atkreipė į techniką. Viskas čia žmonės sutvarkė ir tvarko taip, kad viskas būtų kuo naudingiausia, kuo prieinamiausia; net mokslo rankvedžiai čia taip yra parašyti, kad „Didelis Jurgis“, jei tik nori, gali nėjęs mokyklon tapti mokytoju žmogum; ir viskas toliau, viskas eina praktiškyn. Čia žmonės nedžiovina galvų per daug ant „didelių mokslų“ ir be naudos laiko netrukdo ant latynų, graikų kalbų po mokyklas, bet tą visą laiką praverčia ant techniško mokyklų ir tampa geizais amatininkais ir darbo vedėjais; ir mūsų „dideli mokslininkai“ einanti ir eįsi „didelius mokslus“ turi, išsėdėję universitatėse, keliauti Amerikon prašyti darbo pas „mažai mokytoją“ Amerikos darbdavį ir klausyti „bemokslio“ Amerikos bosu.

Ot kaip toli mes nubėgam su savo „mokslais“... St. Miliauskas.

imdavo tuos, kurie turėjo 3 ar 2 laipsnio „lgotą“. Atbulai kokiam nors Rusijos apskrityj, kur žmonės netaip keliauja Amerikon ar kur kitur, reikia paimti 6000 žm., bet tinkamų naujokų, yra 7000, taigi kur kas daugiau, negu reikia paimti — tén ir paima tik tiek kiek reikia, parinkdami geriausius ir tinkamiausius, o tokie, kuriuos pas mus ima delei trukumo, tén pasilieka. Suprantama, kad tai neteisinga.

Todel, sulig naujo įstatymo, pavyzdin iš Reseinių apskričio paims tik tinkamus, kiek tokių tén bus, bet užtai visus tinkamus ims ir iš kitų apskričių, ir žiūrės by tik iš visos šalies būtų paimtas reikalingas skaičius.

Šitas įstatymas pradės veikti nuo gruodžio 1 d. 1912 m. Šiais metais naujokai bus priimami tarnyston sulig senųjų 1874 m. įstatymų. Liuosnoriai senū būdu gali stoti tik iki gruodžio 1 d. š. m. („Liet. Žin.“)

LAISKAS IŠ ITALIJOS.

(Rašo Upton Sinclair).

NAUJAS ĮSTATYMAS APIE KARIUOMENĖS ATLIKIMĄ.

Caras jau užtvirtino Valstybės Dūmos išdirbtą ir Tarybos svarstytą naują įstatymą apie kariuomenės atlikimą. Čia paduodame kai kuriuos to įstatymo punktus, paliečiančius ypatingai svarbius šio ar tokių mokslo cenzą.

Pagal naujo įstatymo netarnavusieji ligšiol mokytojai ir daktarai jau turės tarnauti lygiai su kitais, baigusiais mokslą.

Paskirta du kariuomenės priėmimo laiku. 1) Baigę medicinos ir veterinarijos mokslus beto ir farmaceutai priimami kariuomenėn laisvanoriais (volnopriddelija) nuo gruodžio 15 ligi 31 d., o tarnauti pradeda jie nuo sausio 1 d. (po priėmimo) ir 2) visi kiti, turintieji teisę stoti kariuomenėn laisvanoriais*, priimami nuo berželio 15 ligi 30 d., o tarnauti pradeda nuo liepos 1.

Karo ministeriui leidus, antrosios rūšies žmonės gali stoti kariuomenėn ir tarp 15 ir 30 gruodžio.

Laisvanoriams paprastai reikės tarnauti 2 metu ir atsargoj būti 16 metu.

Bet turintiems teisę būti oficierais ir išdavusiems praporščiko ir paprapošėiko kvotimus, tarnavimo laikas gali būti sutrumpintas pradėjusiems tarnystę sausio 1 d. (daktarams, veterin. ir farmaceutams) reikės tarnauti tik 1 metus ir 8 mėn., o pradėjusiems — liepos 1. reikės tarnauti 1 metus ir 6 mėn.

Pagal naują įstatymą reikalaujamas naujokų skaičius turi būti surinktas iš visos valstijos, o ne taip, kaip kur buvo ligšiol, kada tam tikrą naujokų skaičių ima iš kiekvieno apskričio.

Paaškinsime tai pavyzdžiu: su lig seno įstatymo, pvz., iš Reseinių apskričio buvo paskirta paimti 5000 naujokų. Tiek ir reikėjo paimti — jei trūkdavo tinkamų ir sveikų (kas labai dažnai atsitikdavo, nes pas mus Lietuvoje daugelis sveikų ir tinkamų vyrų iškeliauja Amerikon), imdavo kad ir ne visai tinkamus ir sveikus,

* Turintieji paliūdiimą apie augstųjų ir vidurinių mokyklų baigimą, arba paliūdiimą apie 6 vidurinių mok. klasių baigimą. II dvasiškos seminarijos kl. baigimą, o taipgi turintieji paliūdiimus apie išsilikimą iš minėtų kursų kvotimų.

žeidžia darbas žmogų, gydymo ir kiti kaštai eina iš fabriko.

Žemė Italijoje pilna dailės gražumų. Tūkstančiai poetų tén viš, leidžia linksmumo dienas. Vaiznuojant per jų žemę, regi ant laukų moteris ariant ir akėjant. Šito aš neregėjau Amerikoje. Gamta Italijoje sveika, žmonės stiprūs ir darbštūs; valgo juoda rugių duoną; tén nematysi žmonių be dantų. Italijoje nesutiksi jauno žmogaus su sukirmijusiais dantimis; tén vargiai rasi moterį su reumatizmu ir su plaučių ligomis.

Darbininkų apšvieta Italijoje žemai stovi; tarpe „vinių“ viešpatuoja tamsumas ir girtuoklystė. Ūkės darbininkai ilgas darbo valandas dirba, neturi laiko skaityti knygų, podraug ir mažas algas gauna, delto ir mažai turi pinigų kningoms nusipirkti.

Amerikoje darbininkui, sulyginus su Italija, yra geriau gyventi, nes ir mokyklos yra geriau prieinamos ir kningynai su kningomis už dyką.

Vertė Mikas Stakėnas.

UŽDUOTIS IR GALVOSUKIAI.

103. Kokios trys viešpatystės gyvuoja visoj gamtoj?

104. Vienas kuningaiktis paskyrė didžias dovanas tam, kad jį nugrajis ant šaškų (varcabų). Atsitiko, kad vienas bėdinas ūkininkas nugrajio jį. Ūkininkas neėmė kitokių dovanų, kaip tik paprasčė kuningaiktisio užpilti tas 64 toblitėles rugių grūdais taip, vis dauginamas dvigubai nuo pirmos iki paskutinės 64tos; t. y. ant pirmos padėti 1, ant antros 2, ant trečios — 4, ant ketvirtos — 8 ir tt. iki užsidės 64 toblitėles grūdais ir visus tuos grūdus jam atiduoti. Išrokuoti reikia be klaidos: kiek reikės rugių atiduoti ūkininkui, ir ar turės jis atiduoti tiek grūdų ir pūdų, jeigu i purą, padėkim tilps vienas milijonas grūdų? R. Baltrūnas.

ISRIŠIMAI IŠ N 29:

91. Diržas.
92. 707.281 sumos keturi lygūs veikėjai (factors) yra šie: $29 \times 29 \times 29 \times 29 = 707.281$.
93. Litara „d“.
94. $7/16 = .4375$; $18/25 = .72$; $163/400$.
95. Žemė.
Išrišė gerai:
P. M.—lis iš Brooklyno: 92, 93, 94, 95.

LIAUDIES DAINOS.

Devinti metai ne viena diena,
Kaip buvau darželyj,
Užango ango žalios rutelės
Penkiom šešiom šakelėm;
Kas šakytėlė tai gegutėlė,
Anksti rytą kūkavo;
Tolai kūkavo kol iškūkavo
Iš motinos dukrelė.
— Mano dukrelė laisvai auginta
Labai toli nuduota;
— Matute mano, senute mano
Vaduok man' iš vargelio.
— Dukrelė mano, jaunoji mano,
Nebėr česo vaduoti:
Žiedai sumauti, žodžiai sutarti
Kalbėlė nukalbėta.
Du kresleliai stovejo
Du kunigai sėdėjo
Ir įrašė baltos kningos
Mūsų brangius vardelius.
(Valerija Pakarklyčia).

ATSARGIAI SU APGARSINI-MAIS!

Po visus mūsų laikraščius yra visokios rūšies apgarsinimų; vienai yra teisingi, kiti melagingi. Pastarųjų užvis daugiau ir šie moka vilioji, — pav. laikrodėlių su visokiais išrišimais; tai vėl „dykai“ žmogui siūlo visokius dalykus, kad rodos, tik imk ir džiangkis! Bet tai vis yra neteisybe.

Patartina vientaučiams tuomi neužiimti ir netikėti, kad taip yra, kaip jie rašo. Atminkite, kad ant svieto dar nebuvo tokio geradėjaus, kuris ką nors duotų veltui. Aš pats esu daug sykių persitikrinęs su tais apgavikais, užtai patariu visiems, kad būtų atšargūs su tais visokiais „geradariais“.

Nesakykite to, kad „kas lietuviškuose laikraščiuose garsinama, tai turi būti teisybė.“ Ne, ant to neatsidėkit, vyručiai! Lietuviški laikraščiai taip daro: kas iškur atsiunčia ką nors išsimislijęs pardavinėti ir prašo kad pagarsintų, — žinoma, gerai dar užmoka, tai mūsų laikraščiai ir garsina. O kam gi pinigai nemieja? Višiams! Tokiu būdu leidėjai tankiai nei patis nežino, kas per vienas toks „geradarys“ jų laikraščiuose garsinasi.

Žinoma, apgarsinimai, vieni kitiems nelygūs; yra ir gerų. Bet daugiausia yra tokių, kurie tik vilioja darbininkų sunkiai uždirbtus centus. Užtai dar kartą patariu, kad būtumėt atsargesni. O jeigu netikite, imkite tyčia persitikrinti susirašinėdami su tais garsintojais. Žinoma, kaštus pinigų, bet pasimokysite!..

J. K. Mikas.

Laiškai Iš Lietuvos.

Švetošyno gm. Kodel laikraščiai Lietuvoj prapuola. Teko man būti nuošaliame kambaryj pas pačtanėšį; štai pačtanėšys pareina nuo pačtos, iš Vilkių; tuoj imbėga valėsiaus raštininkas: „Ar neparnešei rusiško laikraščio?“ Perkrėtė-perkrėtė, užkeikė, kam eidamas keliu išdalino; girdi: „nors Dubinino reikėjo parnešti!“

Buvo keli mokyti. Jokubausko; tų neėmė; turbūt to privengia. Tam išėjus, štai raštininko pagelbininkas; tas jau lietuviškai užklauso: „Štai, girdi, yra „Rygos Naujienų“ ar du numeriai, galiu imti. „O „Šaltinio“ ar nėra?“ — Nėra. — „Nei „Ūkininkų“?“ — Nėra. Taip pasiėmęs vieną N. „R. N.“ ir išėjo.

Rytą atvaziavęs vaitas išklausinėjo, — tas jau ne sau, bet vaikams ir atskirių žmonių numerį pasiėmė; girdi, jis „priduosiąs žmonėms!..“

Puikūs tvarkos žiūrėtojai Lietuvoje! Gert turi už ką, o laikraščiai ant savo vardo neturi už ką išsirašyti, — geriaus sveti-mais naudotis.

Rymaškiečiai.

Vilkas pavasaryje permaino gaurus—ne prigimimą.
Bėpigū su gauruotu nesipešti, su išmintingu nesnėkėti.

Gavęs į sprandą smak namon. Geresniai yra daugiau žinoti, ne kaip byloti.

Vysk. A. Baranauškis.

VI. LIETUVIŲ DAILĖS PARODA.

(Tąsa.)

Petras Rimša, populiariausias mūsų Lietuvoje dailininkas, kad ir netekęs trijų savo geriausiųjų, kaip sako (deja, neteko jau man jų išvysti, tai tik **relata refero**) veikalų, tačiau ir šiais, kurie paliko, prabyla į parodos lankytojus, kaip prabyla tikrasis talentas. „Artojas“ (186), ariąs dviem jaučiais (pernai buvo jau Kauno parodoje) — veikalas lygus savo artizmo jo pirmesniems „artojams“. Gražus darbas ir „Ant pirmos žolės“ (187). Inkruztacijos puikios, kaip ir visuo-met, ypač puikus „Sauleleidis“ (191). Pasigrozėti yra kuo. Tik vis delto gaila tų trijų veikalų, ypač taip daug darbo kaštavusių Rimšos „Kovos“, taip barbariškai parodos tvarkarių sudaužytos. Norėčiau tikėti, kad vis delto ją išvysime kurioje nors parodoje, kaip feniksą iš pelenų atgijusią.

Išstatė dar Rimša keletą lapų su pašytais iš liaudies inicialais. Žiūrėtini tai darbeliai. Ir iš dailės, kaip dailės atžvilgio ir dar labiau iš to, jog tai pirmieji gali sakyti, bandomai savitam lietuvių styliui sutverti. O mes tikrai turime teisę turėti savo stylių, turėdami tiek originalės grožės išdirbiniuose. Lietuvos dvasia, tiek amžių buvusi uždaryta vien lietuviu sodiečio pirkioje, ténai ir vystėsi ir plėtojosi. Mūsų dailininkai ją dabar tik toliau tobulinti privalo. Ir tie, kurie tai pradėjo, kurie pirmi surado kelią į lietuvių pirkį ir jo margą klėtį, didžiausio pagyrimo verti. Tėnai, klėtyje, mergaičių skryniose, užvožti dideliai Lietuvos mėno turtai. Tiktai prieit ténai ir semtis galima kupinomis rankomis. Inicialus iš liet. liaudies motyvų pirmas piešti pradėjo Čiurlionis.

Kas per gražumas, kas per savitumas jų buvo! Rimšos „inicialai“ beveik prilygsta Čiurlionies darbeliams. Bet tiktai beveik prilygsta. Pas Čiurlionį buvo daugiau ir jo paties genijaus tvėrimo, pas Rimšą gi daugiau sekimo. Deltogi, gal-būt, Rimšos „inicialai“, krūvon sutraukti, išrodo lyg per vienodi. Vis delto atskirai paimti tai tikrai begalo gražūs dalykėliai, o svarbiausia, kad tai savi, lietuviški. O iš jų atlikti-mo galima spėti, jog ilgai Rimša tautinėje grafikoje toli-to-li nužengs. Duok, Dieve!

Antanas Jaroševičius toliau varo taip-pat begalo svarbų lietuvių mėni darbą: Lietuvos kryžių ir kopytėlių kopiavimą. Mūsų būsimiesiems architektams tai bus pamatas.

Pritaikomosios dailės skyrius nedidelis, bet išstatytieji jame dalykėliai (Paliukaitienės Marės, Paliukaičio ir Rimšos) gražūs ir verti pasižiūrėti. Tasai skyrius tai labai smagi inovacija. Geisti tik reikia, kad kitose parodose dar labiau išsiplėstų.

Yra dar parodoje išstatyti M. K. Čiurlionies darbai, kurių mūsų parodose dar nematėme. Ne daug jų. Vienas tik paveikslas („Auka“) ir keletas grafikos darbelių. Užima jie nedidukę kertele, liūdnam papuoštą gedulų žolynėliu. Brangi, miela kertele! „Auka“ (kataloge nepažymėta) pridera tai Čiurlionies paveikslų rūšiai, kuriuos galima netik atjausti, bet ir suprasti. Deltogi lai akis, neberekalaudama iš proto didelių paaiškinimų ypač meiliai atsils ant jo. Tikrai atsils, kaip ir pati kompozicija tokia sau, rodos, prasta, negudri,

bet drauge kokia iškilni ir vaizdi! Štai iš vandenų platumos išsikiša keletas nuogų kalnų viršūnių — tai nuslenka nuo žemės tvano vandeni. Ant didžiausiojo viršūkalnio stovi laivas — Noės arka. Ir šale jo išsigelbėjusių žmonių šeimynėlė dėkodami Viešpačiui, degina auką. Augštai, augštai plaukia į dangų aukos dūmų stulpas. Žmonių nematai, nematai džiangsmo, kuris žėri dabar iš jų akių, bet ir iš to balto dūmų stulpo nujauti jų begalinę padėką, nujauti visą grožę gyvybės, išvengusios baisios mirties šaltuose vandenyse. O dangų apjuosia graži Laumės juosta — vaivorykštė, pranešdama Dievo vardu tai žemei, jog daugiau tvanu Jis josios nebebaus. Ir kaip linksmi, ir kaip smagiai žaidžia tos skaisčiosios vaivorykštės spalvos ant to, lyg iš kapų besikeliančio pasaulio fone! Toks iškilnus tai paveikslas, jog tikrai nors bažnyčion dėki. Ir žiūrint dabar į jį, į tą vienintėlį, dar labiau dar vaizdžiau atjauti — kokį tai nuostolį nukentėjo mūsų žemelė nustojusį tokio įstabaus dailininko, kaip M. K. Čiurlionis. Vaitie Čiurlionies paveiksai — turėtų būti jie tautos savastim, juos turėtumėm visuomet matyti, ne tik per trumpą parodų laiką, iškabintus mūsų tautos paneone — kaip guostų jie širdį, kaip ramintų jie mūsų sielą! Tie mano širdies žodžiai lai bus dar vienu vainikėliu ant tavo brangaus kapo, didysai dūke!

Eikime toliau. Dar laukia mūsų mielas lietuvių širčiai liaudies skyrius. Du nemaži kambarių ir pora koridorėlių sagstyte nusagstyti mūsų margais divonėliais, lovatiesėmis, staltiesėmis, juostų juostomis. Ineini — ir nežinau — sužavėtas — ko žiūri, kuo gėrėtis. Visa taip gražu — tik akis raipsta! Ir nekiek tepapasakočiau čia apie tą turtingą skyrių, kad ne pagalba gerbjamojo parodos šeiminko Žmuidzinavičiaus, kuris man — paprašius — sutiko daugiau, kaip valandą, būti mano cieeronu šiame skyriuje. Žmuidzinavičius — geriausias mūsų žinovas liaudies dailės, be galo ją myli. Pirmosioms mūsų parodomis jis ir p. Rimša — vienudu tik ir surinkdavo liaudies skyrių.

Tasai svarbus skyrius kas metai eina vis didyn ir didyn, o visuomet yra tikras parodos papuošimas.

Indomiausi dalykai šie metai liaudies skyriuje savo mokslišku, taip sakant, svarbumu mūsų dailės — tai dvi juosti: viena, turinti dabar 185 metus, antra šimtametė. Pirmoji, L. D. D.-jai padovano-ta, Požėlų giminės juosta (Pa nevēžio ap.) — seniausia iš visų juostų, kurias ligšiol teko matyti mūsų parodose ir kurios yra žinomos Didž. Lietuvoje (D-ras Gai-galaitis, Prūsų seimo atstovas žino juostą su inausiais liet. dainos žodžiais iš 1512 metų! Toji juosta esanti savastim p. Pogės iš Drezdų, Maž. Lietuvoje). Antrą šimtametę juostą atsiuntė p-lė Kailiutė iš Pilviškių, Suv. gub. Abi tiedvi juosti atsižymi savo spalvų švelnumu ir suderinimu, taip-pat ir rašto turtingumu ir dailumu. Varsos tamsios: juosvai-bronzavos. Ir, apskritai, visos senovės juostos tokių pat maž-daug varšų. Lietuvių spalvų skoniai parinktos juostos begalo charekteringos ir svarbjos. Naujesnės, dabar audžiamos juostos beveik visos kaitrių, rėkiančių, daugiausiai raudonų spalvų. Skirtas tarp jų ir senųjų spalvų parinkime ir suderinime begalinis. Kuo tai išaiškinti? Nejaugi lie-

tuvių estetikos skonyje būtų įvykusi kokia revoliucija? Ne. Išaiškinimas čia visai kitoks. Lietuvių baudžiauninkės, kada audė savo gražias juostas, tai audė jas (Dar bus).

Laiškai Redakcijai

Gerbjami Redakcija!

Tikiu, kad teisybės dėlei neatsisakysite ši mano laiškelių patalpinti jokių laikraštin.

„Vien. Liet.“ N32 korespondencijoj iš Lawrence, Mass. patilpo žinia nesutinkanti su teisybe, būtent: parašyta: „I. W. W. unija pradėjo irti, iš 19 šimtų lietuvių, beliko tik 7—8 šimtai. Tam turbūt pakenkė pastarieji lietuvių nesutikimai, vaidai“ ir tt.

Štai tikras dalykų stovis:

Ant paskutinio dvisavaitinio susirinkimo (8. rugpjūčio) I. W. W. unijos lietuviško skyriaus finansų sekretoriaus raporte skamba: „prie lietuviško skyriaus pagal kningas skaitosi 1672 nariai; prisirašė per dvi savaites 27 nauji nariai“. Turiu pasakyti, kad vaidų jokių nebuvo ir nėra. Kiek prigulėjo prie I. W. W. išsiki, tikrai nieko negalima pasakyti, nes laike streiko žmonės rašė bile tik I. W. W. unija, visi neatsižūrėdami kokios tautos. Nors ir buvo prisidėjusių svetimtaučių, bet 19 šimtų niekados nebuvo; laike streiko buvo tik 1720 narių. Streikui pasibaigus, kaip tik buvo pradėta skirstyti pagal tautas, tai vienu tarpu atsiskyrė nuo lietuvių 180 narių, nes tai buvo svetimtaučiai, o kiek dar paskui buvo perėjimu nuo tautos prie tautos! Nors dabar da neperpuikčiausia unija bujoja, bet matom kad kasdien eina tvirtyn: žmonės laukydami ant mitingų, kurie atsibūna kas antras ketvergas, išmoka patį save tvarkyti, be jokios pagalbos iš šalies, ir tikimės, kad neužilgo bus gana tvirta organizacija. Todėl bereikalo Jaunas Lietuvis parengė grabą tam, kas nežada mirt. Patarčiau korespondentams pirmiau dalyką iširti, o paskui apie jį teisingai aprašyti.

Protokolų sekretorius, I. W. W. unijos, 6 branch, Lietuviško Skyriaus, Jonas Vireliūnas.

NEW YORKO ŽINIOS.

¶ Skundžia kailiukų streikierius. Prokuroro padėjėjas De Ford apskundė magistratą kailiukų dirbėjų (furs) uniją, kuri dabartiniame streike būk pasamdžiusi esanti keletą dujų vyrų, kad apmušintų streiklaužius. Tie unijos samdyti vyrai ištikro jau keletą desėtkų dikčiai pakulė. Už tai patraukė teisman vieną furerių unijos kuopą su 9000 sąnarių. Visgi bus tai akvya byla tokio skaičiaus žmonių.

¶ Liaudies mitingas prieš policiją. Cooper Union salėje atsibuvo tokis milžiniškas mitingas, kokio New Yorko istorija rasi dar nematė: ne tik pati salė kimštai prisirinko, bet ir aplinkinėse gatvėse grupomis po kelis šimtus žmonių apsupė šitą milžinišką būdinką ir skvėrą. Susirinkimo tikslas buvo parodyti liaudies sympatiją prokurorui Whitmanui, kuris dabar iškėlė aikštės policijos graftą ir suktybes. Kalbėjo patsai Whitmanas ir daugelis kitų. Potam susirinkimas išnesė rezoluciją, kurioje visuomenė

muisi visų lietuviškų operečių, o prizada visomis išgalėmis padėti valdžiai išvesti kovą prieš policiją, kuri taip ilgai užtaravo New Yorke visokias nedorybes, ypač lošinus, prostituciją, vagystę ir net žmogžudystę.

¶ Suranda Beckerio „uždarbi“. Arestuotasis policiantas Charles Becker dabar jau septynis turi draugus, kurie stovi ant listo, kai po užmušėjai „lošikų karaliaus“ Herman Rosenthalio. Keturi iš tų yra tikri užmušėjai: „Dago Frank“, „Whitey“, Weber ir Libby; na o kiti trys, tai pačios žmogžudystės suplanuotojas Becker, ir jo pagalbininkai Jack Sullivan ir Shapiro (kurie samdė automobilių žmogžudžiams). Trūko dar žmogžudžio Schepps, kurį prizekė detektvai Hot Springs reortuose ir areštavę pargabens į New Yorką.

Siomis dienomis dar surado dviejose Chelsea bankose indėta poliemanio Becker pinigų po \$3,500. Dabar jo „turto“ po įvairias bankas surandama į \$65,845. Tai vis „kraujo ir gėdos uždarbis“, vis tai surinkta duoklė nuo lošikų ir prostitučių.

Eina vėl žinios, kad prokuroras Whitman turis savą rankose informaciją apie daugens kaltininkų policijoje. Gali būt, kad bus da ir vėl areštų bei iškedenimo policijos darbelių.

¶ Atkeliauja į Ameriką Etbin Kristanas. Pranešama, jog rugpjūčio 31 d. pribūsiąs New Yorkan Etbin Kristan, žymus socialistų kalbėtojas, lektorius ir daugelio dramų autorius. Be to E. Kristan yra taipgi slovakų dienraščio „Zaria“ (Aušra) redaktorius. Tasai dienraštis spausdinamas Liubline, Carniolejo, Austrijoje. Etbin Kristan, reikia pažymėti, yra to miesto tarybos nariu ir žinomas, kaip geriausias visoje Austrijoje debatorius. Neminint slovakų ir kitų slavų kalbų, jisai kalbąs gerai vokiškai ir itališkai. New Yorke rengiamose kroatų socialistų prakalbose jisai kalbėsias kroatų ir slovakų kalbomis. Gi iš New Yorko keliausis į Pensylvanijos valstiją, o iš ten leisis į Vakarų valstijas.

Reikia manyti, jog jo kelionės Amerikon tikslas — tai agitacija už socialistų partijos kandidatus, kurie bus renkami būsiančiais rinkimais.

¶ Nusizūdė chemikas. Rugpjūčio 16 d. nusizūdė išgerdamas karbolinės rugšties chemikas August Kilt, kuris gyveno ant West 126-tos gatvės. Sakoma, jog buvęs geras chemikas. Nusizūdymo priežastis nežinoma.

¶ Rosenthalo „milijonai“. Kaip praneša iš Rhenisho, Prūsijos, Herman Rosenthalo giminės, tenyškėiai laikraščiai tvirtina, jog H. Rosenthalas palikęs apie \$4,500,000 vertės turtą. Keturi vokiečiai, Rosenthalo turtą paveldėtojai, rengiasi pareikalauti savo dalios. Tačiau vargiai ką laimės, nesa, kaip Amerikos laikraščiai tikrina, Rosenthalas pasimiręs be skatiko. Jo laidotuvių išlaidas apmokėjęs tūlas Sam Paul.

¶ Policija išsismagino. Rugpjūčio 15 vietinė policija padarė triukšmą su paleistuviu namais: du kapitonus, 36 patrolmenai ir 18 ageitū nuo „Pražangų Persėjimo Draugijos“ perėjo užmu čielą eilę rezorvų, kur buvo intariama, jog yra užlaikomos paleistuvės. Padarė kratas net 18-koje namų. Bet areštavo tik šešioliką moteriškų ir 4 vyrus, kuriuos ir išvežė cypėn, kaip „necnatninkus“. Kratos buvo ant West 25, 26, 30, 36 gatvių ir 6th Ave. Nuo Be-

ckerio bylos policija dabar labai išsismagino, kad parodyti darbštumą. Ji tvirtina net, kad suradusi New Yorke... „paleistuvių turtą“ ir agentūrą, kur merginas pardavinėja ir perka.

¶ „Votes for Women“ ant čekių. Garsi milijonierka ir sufragisčių vadovė Mrs. O. Belmont pradėjo išrašinėti įvairiems apmokėjimams be skubinimosi ir pasiūnant savo lėšomis tokių moterų „Votes for Women“ (Moterims balsą duokit!). Tokiu būdu, ji sako, čekiai per daugelį rankų pereinami, kiekvieno atkreips atidžią ir bus gera už sufragizmą agitacija. Kiti vyreliai gal ir raukysis, bet vis tiek turės perskaityti „Votes for Women“.

¶ Policijos pelnas iš paleistuvių. Dabar išsiaiškina, kad New Yorke ištikrųjų buvo „paleistuvių trustas“, kurį valdė penki avaturistai, vadinami dabar „Big Five“ (Dideli Penki). Tarpe tų yra koks tēn „Big Mack“, „Dago Frank de Luxe“ ir Sanni broliai. Jie visi valdė ant West Side 32 keksyničias, kuriose buvo apie... dvylika šimtų moteriškų! Kiekvienne name buvo po 25 moteris ir daugiau, likusias „nurendavodavo“ trustas — pašalinėms karčėmoms. Trustas turėjo 64 moteris, kurios prižiūrėdavo tą nekalto kraujo „biznį“.

Bėdinos mergaitės trusto globoje vilko sunkų jungą. Jos turėdavo į paskirtas vietas susirinkti nuo 8 val. vakare ir turėdavo prabūti iki 4 val. ryte ar net iki saulėtekio. Jos gaudavo pundaiką, bilietėlių, ir kiekvieną bilietėlį pardavinėdavo „svečiui“ už \$3. Už „ruimą renda“ vėl \$3. Bilietėlius paskui atima namo prižiūrėtojai ir iškarpo. Tada pusė pinigų pasiima trustas, o pusė lieka mergaitėi. Nelaimingos mergaitės vos ant duonos „užsidirdavo“.

Iš tų pinigų trustas mokėdavo policijai duoklę. Patsai trustas „pelyndavo“ apie \$50,000 ant metų. Iš tų pinigų dabar areštuojamam policmanui Beckeriui teko \$2,500, ir po kita tiek keturiems policijos inspektoriams, kuriuos sakoma neužilgo areštuosiant.

¶ Boll Moose emblema. New Yorko valstijos progresistų vadovai priėmė naują emblema. Tai bus nupiešta briedžio (Bull Moose) galva su baltu keturkampjuskvėru viduryj. Tas primisias Roosevelto principą „Square deal“ — visiems teisybę. Kitose valstijose emblema būsianti kitokia.

Vietinės Žinios

— Nuodai tarpe vaikų. Brownsville priemiesty, kur apgyventa daugiausiai žydų, policija areštavo du „pedliorin“: Th. Biltman ir Wm. Heat, pas kuriuos kelinių blauzdose rado paslėptas pilies, pardavinėjamas vaikams. Pastaruoju laiku čionai netik vaikinai ir merginos, bet ir vaikai labai inprato pirkinėti tas pilies ir čulpti. Iš pradžių jos priduođa smagumo, bet paskui svaiGINĄ ir palengvo nuodiją sveikatą. Parsidavinėja pillė po centą ir atsirado daugybė tokių gatvinių „pedliorin“, kuriuos dabar ir pradėjo areštuoti, kaip jaunuo-menės nuodytojus.

— Girdėjome, kad vietiniai dainoriai-socialistai rengiasi įsteigti nuolatines lekcijas mokini-

taipgi ir lengvesniųjų svetimtautiškų operų, išvertus jas į lietuvišką kalbą. Mat iki šiolai operetes lošdavo atskiros draugijos, ar tam tyčia suverti chorai ir ant greitųjų surinkti aktorai, todėl išeidavo daugel keblumų ir nesupratimų. Šių lekcijų sumanytojai tikisi, kad pasiskirsčius kiekvienam tinkamas roles, mokinties be skubinimosi ir pasiūnant savo lėšomis tokių moterų, kokis bus tinkamesnis — darbas būsiąs daug pasekmingesnis, negu prigulint į kurias nors organizacijas ir pildant jų, karčiai visai netikusias instrukcijas.

— Pasimirę lietuviai. 1) Rozalija Minelgienė, 1690 St. Marks Ave., East N. Y., palaidota ant Kalvarijos kapinių. 2) Aleksandra Morzevičiūtė, 491 Keap st. 3) P. Ablozevičius, 62 Union Ave. 4) V. Savičkas, 116 North 5-th st. 5) Katarina P. Inca, 127 North 5-th st. 6) Iz. Sereika, 292 Metropolitan av. 7) Ona Tamulinas, 155 Clinton ave., Maspeth, L. I. palaidota ant Sv. Jono kapinių. 8) And. Viseckas, 142 North 6-th st. 9) Pr. Padegimas, 40 Hudson ave. 10) K. Poška, 189 Bedford ave. 11) Jurgis Martin, 109 Robbling st. 12) T. Buchinskas, 192 Grand st. 13) Juoz. Senuta, 94 North 5-th st. 14) Marė Zakaras, 455 Keap st. 15) Jonas S. Rukštelis, 189 Bedford ave. 16) Juoz. Gustas, 252 Berry st. 17) Mildred E. Kaerath, 664 Grand st., palaidota ant Luteronų kapinių. Kiti visi palaidota ant Sv. Traičės kapinių. **Lutkauskas ir Garša.** 227 Bedford ave.

— Pereitą savaitę tūla Mrs. Pauline Levine, 22 metų amžiaus moteris, gyvenanti ant Bristol gatvės, prajuokino nemažą būrį žmonių keistu savo pasielgimu. Mat jina paėmus savo vyrui už ausies ir kalnieriaus vedėsi jį į Brownsville policijos nuovadą. Tenai nuvedusi paliepė jį areštuoti už nemandagų pasielgimą.

MUSŲ KELIAUJANTI AGENTAI

1. Mūsų keliaujantis agentas K. Wilkevičius, pas jį galite užsisakyti „Vienybę Lietuvninkų“ ir seni skaitytojai atnaujinti išsibaigusią prenumeratą, duoti užsakymus ant knygų.

2. Mūsų keliaujantis agentas P. Pilėnas šioms dienomis lankosi po Pensylvanijos valstiją. Pas jį galite užsisakyti „Vienybę Lietuvninkų“, ir seni atnaujinti prenumeratą, užsisakyti knygų ir klausti patarimų apie siuntimą pinigų ir pirkimą laivakorėčių (šifkorėčių).

3. J. Digrys, mūsų keliaujantis agentas visose Suvienytose Valstijose Amerikoje.

J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Pereitime „Vien. Liet.“ num. „Laiškuose iš Lietuvos“ įsiskverbė klaida. Vieton Ilgalaukių, kuri būti — Iglaukos kaimas.

JOVARUI AUKOS.

Surinkta aukų per mėnesinį susirinkime Lietuvos Sūnų Draug. Worcester, Mass.
Aukavo: P. Dedynas, J. Rautkis, J. Zebinskas, D. Stankus, S. Jankauskas — po 25c.
M. Meškevičia — 50c.
Smulkių surinkta \$1.07.
Viso labo 2.81
Išimant krašos iškaščius lieka \$2.76

KRAJEVI KAPLERIAI.

Krajevi sškapleriai pargabenti iš Lietuvos, parsiduoda po 25c. tuzinas; agentas prabas prisūnčiam už dyką. Trejonka (Treios Deiverous) visiems žinoma Palangos aptiekoriaus, parsiduoda po 25c. pakelis arba bertainis svaro. Pardavikams duodam 3 svarus arba 12 pakelių už \$1.50.

Papieros del laiškų rašymo, su visokiais pasveikinimais ir su tam pritaikintomis dainelėmis ir su gražiais kvietkais ir su visokiais paveikslais, parsiduoda 12 popierių su konvertais už 20c. 6 tuzinai už \$1.00.
1000 popierių, be konvertų \$5.00,
1000 popierių su konvertais \$6.00,
užlaikom visokių knygų ir visokių pavinėdavonės išlaidimų, altorelių ir visokių stinelių. Agentams duodam gerą nuosimtį nuo visokių tavorų.
Adresuokit:

K. J. Intas,
P. O. Mox 1724 New York, N. Y.

Vertė — užganėdinta — ekonomiskai tiktai cigaretes rūkant.
Clix Cigaretai rodinami per redaktorių rūkyti.

Daugiasia naudos 5c. Cigaretų. Rūkymas cigarečių yra didelis smagumas pas žmones šios šalies, kad net skaitosi prie kaštų gyvenimo, taigi reikia apie tai ir pasvarstyti ar negalima papiginti. Siame laike mes turime šimtus visokių cigarečių ir ne visi gali nuspręsti jų vertę ir pasiskirti sau vienus.

Taigi laikraščio redaktorius padarė ištyrimą visame ir apreiškia kokių skyriaus yra geriausi del naudojimo. Taigi jis skaito už pareigą pranešti rūkytojams, kokis skyrius tikras, teisingas ir cistas. Jam pasirodė, kad visi kiti cigaretai tik niekis prieš Clix cigaretes, kurie visame geri ir parsiduoda 10 už 5c.

Clix Cigaretai išdirbami per Liggett and Myers Tobako Co., gerai žinoma ir teisinga firma su mieriu suteikti rūkytojams progą gauti rūkyti geros ir tesingos vertės cigaretes. Clix cigaretai susideda iš tabako kelių tautų, maišomas per žmones, kurie permano tabaką visų šalių. Surūkymas vieno cigareto jums parodys jų gerumą nuo pradžios iki pabaigai.

Rūkant prikišk tik prie lūpų, turėsi šalta, šviežė ir šalta. Daug rūkant tiems ekonomiskiausia rūkyti, nes 10

cigaretų už 5c. Parsiduoda visur. Kiekvienam pakelį rasi kuponą, laikykite jį. Jis vertas pusę cento. Jei jūs turėsite 10 jų, gausite pakelį Clix cigarečių. Taipgi gali gauti mėlyno kasyno del pagražinimo savo namų.
Patariame pirkti šinos Clix cigaretes, nes jie yra geriausi už visus kiek tik yra.

Gerai užmokėčiau

už pragyvenimą (board), senas žmogus; malonu but gauti Brooklyne ar apylinkėje.

J. Ambrose,
407 Rodney str., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Pasiduoda 76 akrų lauko farma, Clinton, Conn. stuba, tvartai, klonaai, 200 vaismedžių, visi įtaisai. Parsiduoda už \$3,200.

H. Lapp,
350 Hooper str., Brooklyn, N. Y.

Noriu parduoti tris lotus „Linden Township“; mano užmokėta viskas. Parduodu pigiai, priežastis pardavimo liga ir rengiوسي važiuoti į Lietuvą. Atsisaakite:
120 Grand str., Brooklyn, N. Y. (37)

PAGAUKITE VAGĮ!

Pagaukite Juozas Zinką, paeina iš Lietuvos, Radziunų kaimo, Alyto val., Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Gyveno pas mane ir pavogė 3 žiedus ir laikrodėlį (ziegorėlį); viskas vertės \$90. Jis yra didelio ugio, aukštos kaktos, aiškiai lietuviškai, moka biskį ir angliškai. Kas pamatys tokį ar sužinos ir man praneš, duosiu dovanų \$10.

Juozas Bacevičia,
86 North 1-st St., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau savo tetos, Barbaros su sūnum Jurgiu Rakickienė. 13 metų kaip Amerikoje ir girdėjau, kad persiskyrusi su vyru. Ji paeina iš Suvalkų gub., Naumiestio pav., Plokščių par., Blagoslovenstvos vals., Vaiguviškių kaimo. Turiu labai svarbų reikalą. Ji tapi ar kas kitas malonės duoti žinig šiuomi adresu:
Juozapas Lideka,
89 Franklin str., Paterson, N. J. (37)

Severos naminiai vaistai sutaisomi pagal naujausias formulas.

Skausmas

koks nebuk, kur nebuk, kada nebuk veikiai numalšinama ar prašalinama

Severos Gothardiniu Aliejumi

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

Orutiniam vartojimui, intrinam arba užpilant ant aprišalo.

Šitas laiškas gera valia Kaina 50 centų.
prisiustas, vertas paskaityti:

“Severos Gothardinis aliejus geriausias už visus tepalus. Išgydė man rankas, nes baisų skausmą turėjau pečiuose. Išvartėjus dvi bonki mano rankos yra sveikos. Galiu pasakyti auleivienam, kad Severos Gothardinis Aliejus yra tikriausiu vaistu kiekvienam kenčiančiam“.
Stan. Pacholski, Union City, Mich.

Severos Gyvasties Balsamas

(SEVERA'S BALSAM OF LIFE)

yra pamatu sveikatos atstatymui. Vienas ymis po kiekvienam valgiui, imant tulą laiką, prašalina paprastus virškinimo organų suirzimus, sugražina jankoms ir žarnoms sveiko ir normalio veikimo įeigą, — žodžiu užtikrina žmogui sveikatą.

Kaina 75 centai.

Moterims:

Reikalaukite mūsų knygelės: “Sveikata Moterims”. Dykai kada nepareikalaus.

Visi Severos vaistai pardavinėjami aptiekose. Žiūrėk, ar Severos vardas yra ant kiekvieno vaistų pakelio, kuri perki. Jei tavo aptiekininkas negali parupinti, rašyk tiesiog į:

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.“ skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paragini...

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoa...

„Vien. Liet.“ Adm.

GEEA PROGA

Del lietuvio, kuris nori pirkti Restorana. Ta vieta apgyventa lietuvių ir anglų. Prekė prieinama. Pardavimo...

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ AGENTAI

- ELIZABETH, N. J. Dom. Boezkus, 211th st. GRAND RAPIDS, MICH. J. Garnupis, 1411 N. Front st. Z. Urbanavičius, 204 Quarry St. Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

NEW YORK CITY.

- J. M. Danielius, 315 E. 29th st. L. M. Tacionis, 80 Keen st. PHILADELPHIA, PA. A. A. Pauza, 1332 So. Water st. RUMFORD, ME. J. A. Kalvelis, 222 Pine st. ROCHESTER, N. Y. P. Petronis, 18 Bristol st. SCRANTON, PA. J. Petrikis, 1514 Rose ave. SO. BOSTON, MASS. N. Gendrolius, 224 Athens st. J. J. Stropus, 30 W. Broadway. K. Jurgelūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.

- K. Ch. Kazemakas, 785 Bank st. A. J. Povilaika, 804 Bank st. M. Alyta, 13 Congress ave. J. Zemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS.

- M. Paltanavičia, 15 Millbury st. Jos. J. Kalakauckas, 121 Green st.

PATERSON, N. J.

- A. Varsaševičius, 70 Lafayette st.

ROCKFORD, ILL.

- V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave.

RAYMOND, WASH.

- Ed. Blaškevičia, Box 453.

BALTIMORE, MD.

- J. Žebrauckas, 112 Green st. J. Galinaitis, 418 S. Pacas st. J. Luis, 521 W. Baltimore st.

BROOKLYN, N. Y.

- J. Ambraziejus, 120 Grand st. P. Pilėnas, 120 Grand st. A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.

- Julius Bukantis, 77a Endicott st. BRIGHTON, MASS. P. S. Simanskis, 32 Lincoln st.

CHICAGO, ILL.

- P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave. J. Ilgandas, 1841 So. Halsted st. M. J. Damijonaitis, 3252 S. Halsted st. W. n. Plišas, 942 — 32nd Pl. John Sinkus, 1841 So. Halsted st. Jos. Laukis, 3001 Farrell st. E. Butkevicius, 3110 Emerald ave.

SO. CHICAGO, ILL.

- S. Kvietkauckas, 8602 Muskegon st.

CLINTON, IND.

- J. Skinderis, R. F. D. No. 1, Box 35 A.

CAMBRIDGEPORT, MASS.

- P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

NEW HAVEN, CONN.

- J. F. Juozunas, 759 State st. K. Makarevičius, 255 Wallace st.

SHENANDOAH, PA.

- E. S. Vitaitis, 119 E. Centre st.

DAYTON, OHIO.

- Jos. A. Valentinavicia, 226 Troy st.

AMSTERDAM, N. Y.

- Ant. Kasperunas, 13 Lark st.

WESTVILLE, ILL.

- Jos. Uždavinis, Box 276.

DETROIT, MICH.

- Simon Valentukonis, 774 Hubard av.

„Vien. Liet.“ išleisty knygų Katologas.

Table listing books and prices: Adomas Mickevičia 15, Ar socialistas gali būti kataliku? 10, Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15, Apuoko sapnai 15, Anatemos knygelė 10, Apie kūno išlavimą 15, Albumas lietuviškas, parodos Pažiuje 1900 m. 49, Apieka Dievo (Aprašymas iš padavimo XVIII amžiaus 50, Baltrus Turazeris. (Drama trijuose veiksmuose 20, Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos 10, Davatki gadzinkos 10, Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis 20

Table listing books and prices: Darbininkų kalendorius 1904 m. 15, Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsiškiekimo) 15, Emigracija. Apsysaka is emigracini gyvenimo 29, Gyvenimas Genavaitės 50, Gudri našlė. (Juokražaislė dviejuose veiksmuose) 15, Ggutė. (Eilės) 19, Girtuoklių Adynas 19, Graudys Verkmnai 10, Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos 15, Istorija Septynių Mokytojų 50, Idėja ant mešlyno. Apsysaka mūsų lienu 10, Vytauto prisieka. Paveikslas, d. Juntas 27, 2x21 1/2 34, Vienybės Lietuvininkų 25 metų sukaktuvių Jubilajinė knygėlė (su 57 paveikslais) 50, Žemių duklės. (Labai akyva apysaka) 50, Žemijos Paikių Miko 10, Žmogus. (J. Akuratero apysaka) 15, Pamokinanti aprašymai is gyvenimo žmonių 20, Sausio devinta 15, Švedų liudies švietimas 25, Senkaus Jurgis 15, Šviesa Dievo dienos tamsybėje 35, Tamsybės Guolis 15, Užsistanavik ant to gerai 15, Vargdieniai. (Apsysaka is handžiu vos laikų) 50, Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose) 30, Valkata 10, Vilky Lizdas. (Apsysaka is Kryžiuočių laikų) 35, Mokslineius Tvardauskas 50, Miškas vis smarkiau degė 15, Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis 50, Našlaitė. (Apsysaka eilėmis) 10, Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25, Patsidavimas ir pelnas 10, Paveikslai (Dvi apysakos) 15, Palemonas ir Giržduta. (Apsysaka eilėmis) 20, Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10, Pagieja — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 20, Pirmoje Gegužės Sapnas 15, Ponas Bartkus. (Eilės) 10, Pažvelgus atgas. (Romas) \$1.00, Palocius ežero dugnuose. (Trijų Apdaryta) \$2.00

Table listing books and prices: Abi drūtai apdarytos į vieną tomą \$4.00, Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50, Apdaryta \$2.00, Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75, Apdaryta \$2.25, Abu tomai apdaryti į vieną \$4.25, Lietuviškos dainos is visur surinktotos \$2.00, Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti 10, Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50, Mūsų Dieūs. (Per ką Lietuva kenkaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15, Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15, Kaip darbo žmoneis išsilumoti 10, Kelotas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15, Knygelė dėl lietuviškų kareivių KISENINE KNYGA, dėl kirpėjaus arba siuvėjaus pašymui kvormų ir kirpimų vyriškų drabužių. 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekė \$4.00, Tokia pat knyga del moteriškų drabužių. Prekė \$4.00, Amerikoje 10, Laima ir planetos 25, Lietuvos Istorija Knyga I \$1.50, Apdaryta \$2.00, Lietuvos Istorija. Knyga II \$1.50, Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10, Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10, Jonas Krikštytojas (Penkiavakimė tragedija su prologu) 30, Juozapas Koniuskevskis arba kankinimas Unijotų 25, Kabalas 10, Kėkštų Eimas. (Apsysaka is ūkininkų gyvenimo 10, Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose) 25, Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10, Kur mūsų išganymas? 25, Kunigija ir svietiška valdžia 15, Keletas minčių apie mirties baismę 10, Istorija apie gražią Katriuką 10, Istorija katalikų bažnyčios \$1.00, Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30, Išgriovimas Kauuo pilies. (Drama 4-se apsiškiekimo) 20, Iš bažnyčios istorijos 10, Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10, J. J. Paukštis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Clix Cigarettes SUMAIŠYTA ĮVAIRIAUS KELETO TAUTŲ TABAKO 10 Cigaretu už 5c. Those cigaretuose indėta didžiausia vertybė, kokios niekas ligi šiol neindėjo. Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilną pažintį apie įvairių kraštų tabako lapus. KIEKVIENAME PAKELIJE RASITE KUPONĄ. RINKITE JUOS. Už dešimtį tokių kuponų gausite vieną pakelį CLIX cigarečių dovanai. Pas visus pardavėjus. 5c LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Dalina Turta Sveikatą ir Dratumą DOVANAI! 7,000 egzempliorių tos garšios knygos „DAKTARAS“! Kiekvienas aptuėtas tą knygą, kuris tik atsiųs keletą stampų už pristatimo kaštus. TA KNYGA kiekvienam reikalinga, kaip jaunam, taip senam, žemietiams ir nevedusiems, vyrams ir moterims; Ji būtinai reikalinga turėti kiekvienam užaugusiam lietuviui kaip Amerikoje, taip Canadoj, Anglijoj ir Lietuvoje, bizieriams ir visiems darbininkams žmoneis! Kad esi nesveikas, ir vargina kokioms silpnybėm, bet nori pasilumoti nuo ligos jungo, kad nerūkėtū vilti, tad atsišauk lietuviškoje kalboje. NORS GYDEISI su kokiais patentuotais vaistpalaidiais, arba bobiškais daktaravimais kaip ir pas šundaktarius lupikus gydotojus, kurie nuplėšia didelius pinigus, o ligą dar labiau užsėdina ir aršiau padaro! BET NENUSIMINK, kad jau buk yra neišgydoma liga. Tikram mokslinekam specialistui daktarui ir paimniausios ligos yra išgydomos. Jei tik teisingai nori but išgydytas, tad kreipkis žodžiu ar raštu klausiant rodos prie: PHILADELPHIOS M. KLINIKO. Jeigu Klinikos daktaras specialiskai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog aptuėsi nuo profesionališko daktaro gydymą ir pritaikytas, specialiskai sutaisytas liekarstas, kurios kaip tik standžius tarp ir tave gali palumoti nuo ligos jungo, šviežiai užpuolusių arba ir užsenėtų visokių ligų, taip-pat nuo: išbėrimo spuogais, niežėjimo kūno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svaičimo galvos, nedirbimo ir užkliudėjimo vidurių. Nuo sauzagystės skėlios nubėgimo, nerimastangumo abelo ir lytiško nusilpėjimo, skaudėjimo strėnos, kojos bei rankose ir sgarinose, kosėjimo, skreplavimo—bronchitū, visokių slogų, inkstų ir užšalėjimų paslapčių ligų ir kitų, kurios tik varginimi žmonių užpuola, visas išgydomas ligas. BE PEILIO. BE OPERACIJOS. Už tai Philad. M. Klinika geriau ir greičiau už kitus teisingai visokias ligas gali išgydyti, kad vartota kiekvienam ligoniui specialiskai sutaisytas liekarstas is naujaisių ir senaisių, didžiausių mokslinių profesorių išrastas medikamentų. Philadelphia M. Klinika yra oficialiskai paties gubernatoriūso legalizuota. VYRAI ir MOTERIS, reiklėsiuodami kokios nors rodos, ateinant arba rašant visada adresot reik taip: The PHILADELPHIA M. CLINIC 1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. Ateinantiems asabiskai ofiso valandos yra šios: Nuo 10 15 ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vak.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu. Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ūkėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygutę kurios cienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigų siųskite per Money Orderj arba krasos ženkleliais, ant šito adreso: LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB 372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y. TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER) Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviems, veselioms ir krikštynoms. Mano gyvenimo Ofisas atidaras DIENA IR NAKTJ. 213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y. Branch Office: 48 Hudson Ave. LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVJ.

Look Out! You'd better take care of Yourself Galvos skaudėjimas, gerklės sops, skaudėjimai katinėy, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai, veineis sunkų padėjima jeigu vartosi Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klavstavių, žurėk tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas. P. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richter'io Piliės yra geros nuo vidurių sukliudėjimo. 35c. ir 50c.

LABAI SVARBUČ PRANEŠIMAS Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo 1-os dienos liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra labai svarbus netik dabar gyvuojantiems susivienijime kuopoms, bet ir pašalpinėms draugystėm, kurioms dang geriaus ir naudingiaus yra, prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darb pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro. Pagal naują, SLA. narių priimtą ir XXII Seimo užtvirtintą konstituciją. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mokės kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 savaitėje per pirmąsias 15 savaitių ligos ir po \$3.00 per sekantias 15 savaitių ligos. Taip pat moteris gaus pašalpą ant lygių su vyrais visose ne nuo palago paeinančiose ligose, o palage gaus vienu sykiu \$6.00. Mokestis i tą skyrių — 30 centų mėnesyje. Įstojimo mokestis i skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 30 metų amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 metų amžiaus — \$3; nuo 35 iki 40 metų amžiaus — \$4; nuo 40 iki 45 amžiaus — \$5; nuo 45 metų amžiaus — \$6. Prie skyriaus pašalpos ligoje gali prigulėti visi sveiki Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai; visi naujai prisirašantie prie susivienijimo, i apsaugos skyrius, gali taip-gi prisirašyti ir prie skyriaus pašalpos ligoje. Pranešdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiškos organizacijos, t. y. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, visus lietuvius ir lietuvaites. Norintie įstoti, kreipkitės prie vietinių kuopų, o kur tokių nėra — tvertkite naujas. Visokias informacijas galite gauti iš Centro. Rašykite šiuo adresu: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30th street, New York, N. Y.

Eikime ant kolonijų. Tik viena iš geriausių ir sveikiausių gyvenimui vietų — tai ant ukės. Oras yra vienas iš geriausių ir teisingiausių daktarų. O kur gi galety buti sveiksnis ir dštesnis oras, kad ne ant ukės. Ar-gi negeriau buti pačiam savininku, negu dirbti pas kitą kur fabrikoje. O kiek susizeidimų ir mirčių visai bereikalingų pasitaiko bedirbant fabrikoje. Ir kas iš to viso mums bepaliaka? Yra parinkta vieta del lietuvių kolonizacijos, rytų krašte. Ta visa vieta užima 9 pavietus New York Valstijos, 7 pavietus New Jersey, 3 pavietus Conn. ir 3 pav. Mass. valstijos. Yra tai vieta, kur visų minėtų valstijų kampai i kruva sueina. Ta vieta mes sujungę, aprinkome del lietuvių kolonija, kurioje jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pirmiausia kolonizacija pradėdame Putnam pav. ir Orange pav. Čia yra labai gražios vietos ir labai tankiai išvedžiota žemėkėliai. Norintieji pirkti arba parandavoti ukės Lietuvių Kolonijoje, kreipkitės pas: A. M. MARTUS 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y. o mes jums prisiusime knygą su mapa ir visokiomis informacijomis apie ukės-farmas.

Mūsų aptiekorina yra Lietuviai FRANAS URBONAS Visi, kurie įieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodys apturet. tikrą kelią in sveikatą Musu aptiekorians SU PAGARBA FRANAS URBONAS 151 Metropolitan Ave. cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

VIENGENČIAI! Remkime savo rašytojus, — skaitykime ir loškime puikiausia Lietuvių kalboje tragedija „RUTVILE“ Žemaitijos mergelė, parašyta V. Nagornosko. Labai smagi pasiskaitymui, o ant senos tai tikrai keršjančiai išrodo. Knygutė iliustruota. Kaina — tiktai 40c. Piningus siųskite ekspeditoriaus adresu: J. Galinaitis, 418 S. Pacas str., Baltimore, Md. Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviai. Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS
veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukt ypatiskai ar per telefoną. Ofisas atdaras diena ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA. Kaip pavasarinų taip ir vasarinių. Reikale kreipkitės pas savo tantietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

BIRUTE Bukie Vyras!

LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTE“ išeina kas pėnyčia Tilžėje (Mažajoje arba Prūsų Lietuvoje).

„BIRUTE“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškal.

„BIRUTE“ spausdinama lietuviškais raidėmis ir išeina grynų lietuvių kalboje.

„BIRUTE“ jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTE“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdyti, prigulės nuo savo tautiečių.

„BIRUTE“ tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tikta \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išsirašyti „Birute“, tuomi paremia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

„BIRUTE“ galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės“ atstovu visos Amerikos.

Telefonas: 3254-J-Market.

Daktaras Jonas J. Kaškiaučius

Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.

VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak.

Seredomis 8-11 ryte.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

DAKTARAS TIESŲ

Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public

Ofisas: 3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa.

138 S. Washington Ave., Scranton, Pa.

Panedėliai ir Ketv. nuo 6-7 vak.

Užsiimu provom's Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas palidijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo! Išbanyta per 30 metų! Be peilio ir vaistų! Išrasta per mane! Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA -- Darbininkai, katric pas mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal ją gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedrukuoju jokių gramatų ligonių, kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę gramatų ligonių iš visų šalių pasaulės, kurie tapo išgydynti.

Prisiųsk 2c. markę už kningutę padabintą paveikslais apie rapturą.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Pirmutinis lietuviškas Jamaica ofisas dėl darbininkų.

Iš Brooklyn'o imkit ant Broadway Cypress Hills kara, persimainyt ant Jamaica ave. kara, išlipit ant Rockaway Road, eit po tiesiai iki Lincoln ave.

A. Svirnickiute-Salucka
204 Henry St. Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 403 R.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas —

Jona Kulboka

SEANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANT CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe ave.)

Konkursinis Geografijos Vadovelis

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys 90
Slaptinga žmogaus didybė .. 30
Mirtis ir kas toliaus 25
Gimdymo slėpiniai 40
Žmonijos kelias 20
Visatos saranga 20
Likimo kilmė 40
Apšvietimas 30

Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25

Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) 20

Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 20

Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) 20

Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas) 45

Kurie norite gauti auščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

„Russkoe Slovo“

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00. Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spandos darbai.

Antrašas: **Russkoe Slovo**
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai!

Nesidukite apgadinēt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasp. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason Šimta tukstančių dolerių kaipo užtikrinim Jums. Išitėminkite, jogei nėtikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas daturusis Agentas, kuris: Siuncia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoja laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarnimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

MOKSLAINĖ DĖL MOVING PICTURES OPERATORIU.

Atsidarys nuo Spalio (October) 1-mos dienos, kas diena ir vakara.

Dienines klasas nuo 2 iki 4 po pietų.

Vakarines klasas nuo 8 iki 10 vak.

Bus mokinama apie judančių paveikslų rodymą ir elektrą, angliškai ir lietuviškai.

Norintiems plačiau dasiznoti reikia šaukties adresu:

A. T. RAČIUNAS
630 HALSEY ST. BROOKLYN, N. Y.

P. S. Užsirašykite iš anksto, ba per daug neimsiu.

KAS ČIA DO BIESAS? NAGI „TABKA“!

TARKAI

SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Kas prisiųs mums dolerine Tas gaus tarką poperiua. Jukų bus per visą meta, Juokai eina į sveikatą. Prisiuntusieji už 10c. markučių, gausite vieną numerį dovanai.

Adresuokit: **P. Narvydas,**
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kono silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specialyškų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukratos ir gaminamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas \$1.00	Del išvavimo soliterio \$3.00
Gyvasties Balsamas 75c	Del lytiškų ligų ..... 50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas ..... 50c. ir \$1.00	Nuo Reumatizmo ..... 50c. ir \$1.00
Vaisias nuo vidurių ..... 50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo 25c
Nuo kosulio ..... 25c. ir 50c	Gydanti mostis 50c
Nuo gerklės skaudėjimo ..... 25c. ir 50c	Antiseptiskas muilas 25c
Skilvinės proskos \$1.00	Antiseptiska mostis 25c
Pigulkos del kepenų 25c	Nuo dusulio 50c
Nuo galvos skaudėjimo 25c	Proskos del dantų 25c
Nuo kojų nuospaudų ..... 10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų 25c
Nuo dantų gėlimo 10c	Kastorija del vaikų ..... 10c. ir 25c
Nuo persalimo 10c	Nuo viduriavimo 25c
Plaukų stiprintojas ..... 25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas 50c
Linimentas arba Expelleris 25c	Gumbo Lašai ..... 50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui 25c	Nuo plaukų žilimo 50c
Nuo kirmėlių 25c	Blakių Naikintojas 10c
	Karpy Naikintojas 10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolis, šaknis ir t. t. kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantisiems per laiskus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šita apgarsinimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čėnia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje salunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTAINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi kelieivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriansia aprupinti visame.

Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių ir pietines ir vakarines valstijas.

Persiuočiame fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktus rejtentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausanciu savasčių. Tą viską darom su Konsulio palidijimu.

Užsiimame provomis Europiškoms ir Amerikoniškoms išskolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, ištieskom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašaut „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiskams rašyt ir kitokius spandos dalykus. darba atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, raiukvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stabelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Esbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vesielioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Dr. Stankus loonas namas, vertės \$75,000, kuris randasi ant geriausios gatvės Philadelphijoje.

ZMIJEJCZNIK
RATTLESHAKE LINIMENT

Zmiječnikas yra tikrasis

Geriausis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENGŲ SOPŠŲ, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįteškok rodos pas kokius ne mokintus žydėlius ar kryžiuokius savo priepuoli, bet kreipkitės arba tiesiai parašyk pas savo looną vientautį, reikalau damas tikrų, gryną ir gydantių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ
Plymouth, Pa.

garsų dirbėjų „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neįskleisi veltui ir ant apgavystių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant sviesto tep dėl senų žmonių, kaip dėl kūdikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstantčius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaime, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojų pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkiomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesi gailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 marklių.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakausios vietos, o busit užgandinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. FEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphijoje, įrengė savo looną **medicailšką klinika** ir namini ligonbutį savo looname name. Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Kurios ligos negalima išgydyti su lekarstomis — daro visokias operacijas. Turi šimtais padėkavonių už išgydymą, kelias ir čion talpina:

Sirdingal dėkavojų gerbiama daktarui Ignotui Stankui už išgydymą. Per septyniolus metus sirgau, turėjau širdies, galvos ir vidurių skaudėjimą. Taipgi kentėjau didžiaus skausmus prieš atmainis orą. Kuomet atsiskaučiau prie savo tautiečio daktaro ir jis per prisintimta gyduolių mane išgydė. Iš-tarčiau tukstantčius kartų sirdingą aciu. **JURGIS MYKLASEVICIA, P. O. Box 508, Foxcroft, Maine.**

MOTĒJUS MIKALAJUNAS sako taip: — Nors da aš visiškai neįsigaunau, bet su džiaugsmu slunčiu sirdingą padėkavonę didžiam gydytojui Ignotui Stankui. Visos gyduolės, kurias man prisintė iš Philadelphijos į Angliją, yra labai naudingos. Turėjau aš užsėjęs akių ligą, kaip tai: akių skaudėjimą, niežėjimą, bijojimą šviesos, sulipimą blakstėnų iš anksto ryto ir tt. Taipgi turėjau ir odos ligą, niežėjimą ir išbėrimą. Jau dabar visiškai baigiu išgyti ir turiu nodėję, kad nuo pirmo prisintimto gyduolių liksiu sveikas. Anglijos daktarai negalėjo manęs išgydyti. Todėl visiems ligoniams patariu kreiptis prie daktaro Stankaus. Mano adresas: 73 Broad st., Edinburgh, Scotland.

As **JONAS URBALIS, P. O. Box 122, St. Clair, Pa.**, dėkavojau savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą mane. Dirbdamas malnoose buvau labai blogai apsergas, net vietiniai daktarai atsisakė mane išgydyti. Kuomet nuvažiavau pas Dr. Stankų, jis priėmė mane savo namini ligonbutį ir rupeštingai storoje diena ir nakti, idant mane išgelbėti iš tos ligos. Per tą galybę mokėjo ir didelės storonės mano tautiečio daktaro, mane iškarto nuzamino, nuo pirmos dienos pajutau, kad jau gyna, o per 7 dienas likau visiškai išgydytas ir sugrįžau sveiku į savo namus.

Phila., Pa., P. O. Box 167, Guodotinas daktaras Ignotus Stankus, duodu jums žinoti, kad nuo įsugyduolių įsugyduoliai, bet da visiškai neįsigaunau, dėlto prašau prižiūrėti daktarą gyduolių, kad galėtum geriau pasveikti. Jau dabar įsigaunau, kad mano kojos yra valnesės ir užmirštos gijos pradeda atgyti. **KAZIMERAS JANISKAUSKAS.**

Tos padėkavonės yra patalpinotos su pavilijimu pačių pacientų.

Visi sergantys su širdies, daktaro Stankaus gytais arba per laiška, be skirtumo, kaip toli gyventumėt, o apturėsit sirdingą rašą ir pagalbą.

Daktariską roda duodu dykai ypatingai ir per laiškus.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 1 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventadieniai nuo 1 iki 4 v.

Tos padėkavonės yra iširtos ir teisingos.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijsje \$1.50. Anglijsje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINKSMA VALANDA“ ir pilnai užsimeka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimekėj akaitytojai kas metas gauna DOVANĄ paikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
620-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandinti.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30,000.)

Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveiktausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsisiekia **Seniausią Bankinį Namą. Uždėta 1848 m. \$100,000** (šimtas tukstantčių dolerių) yra mūsų kaucija sudėta į redišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išsiunčiame pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiportus pariduodame ant geriausiu galvųjų visų Linijų ir iš Krajus už pigiausią kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parupinome. Davernastis padarome pigiai ir visas kitas reikalavimus popieriaus su palidijimu Konsulto. Atlieškolingų dalių atliekame kuotetelgiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Nedėlijsje nuo 10 iki 12 val. ryte. Subatoje iki 8 val. vakare.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasaužierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r**
90 West Street, N. Y.

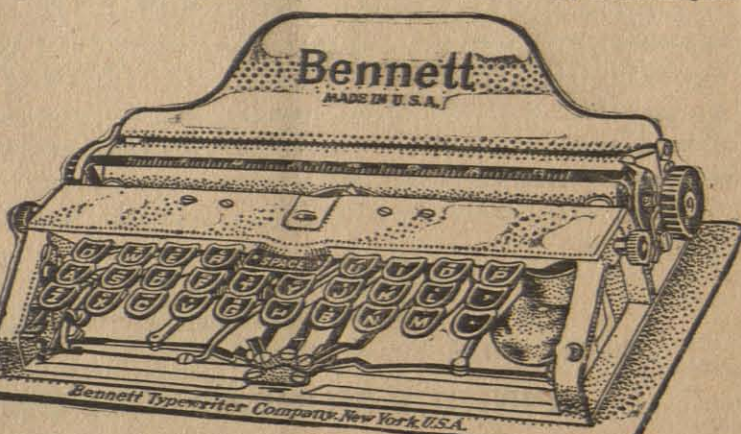
Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiki Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidare ofisą:
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujaisiu budu ligas vyrų, moterų ir kūdikių. Specialistas prie ligų chroniškų (sisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujaisiu išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtų plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopo kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikta naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Rusizkai Amerikonizska Linija. Vienatinė be persidimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

S. d.	Rotterdamą	11 dienu į Liepąjį	Išpaikimas iš New Yorko.
III klasa	\$33	III klasa \$35	Czar (n's) Sep. 7
II ..	48	II .. 50	Russia Sep. 21
I ..	65	I .. 75	Kursk Oct. 5

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą **A. E. JOHNSON & CO.** General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. **HAND-BOOK FREE.** Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Pay. How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address: **H. B. WILLSON & CO. Attorneys** Patent Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukuojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tanki kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali nešiotis kur nori.

Dati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko

Visada saltas alus, skani arielka, alus, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuoję iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dyga

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvijos advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universitetą), užsima varymu provy visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-49 Bennet Building, kampe Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
812-816 Grand St.,
Telephone, 1103 W. maburgh

WHISKY

PIRIETELIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mažu.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupeštingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodintiems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiaus paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsimekama išdirbiniais įgijau geriausia praktika ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.